Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2025)0077

Освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2023 г.: Общ бюджет на ЕС – Комисия, изпълнителни агенции и Европейски фондове за развитие

1. Решение на Европейския парламент от 7 май 2025 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие (2024/2019(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година [1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2023 година (COM(2024)0272 – C10-0067/2024) [2],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2022 година (COM(2024)0267) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейския парламент,

– като взе предвид годишния отчет на Комисията за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС за 2023 г. (COM(2024)401),

– като взе предвид годишния доклад на Комисията пред органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, осъществени през 2023 г. (COM(2024)0249), и работния документ

---

1 ОВ L 58, 23.2.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.

2 ОВ C, C/2024/5462, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.

на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2024)0145),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година, придружен от отговорите на институциите [3], както и специалните доклади на Сметната палата,

– като взе предвид декларацията за достоверност [4] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2023 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2025 г. относно освобождаването от отговорност на Комисията във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (05754/2025 – C10-0013/2025),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 [5], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза [6], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

---

[3] ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

[4] ОВ L, C/2024/6041, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

[5] ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

[6] ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0074/2025),

1. освобождава от отговорност Комисията във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, както и резолюцията, която е неразделна част от него, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата, както и на националните парламенти и националните и регионалните контролни органи на държавите членки, и да осигури публикуването им в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

2. Решение на Европейския парламент от 7 май 2025 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда за финансовата 2023 година (2024/2019(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година [1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2023 година (COM(2024)0272 – C10-0067/2024) [2],

– като взе предвид окончателните годишни отчети на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда за финансовата 2023 година [3],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2022 година (COM(2024)0267) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейския парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията пред органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, осъществени през 2023 г. (COM(2024)0249), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2024)0145),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2023 година, придружен от отговорите на агенциите [4],

– като взе предвид декларацията за достоверност [5] относно надеждността и точността на отчетите, както и

---

1 ОВ L 58, 23.2.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 ОВ C, C/2024/5462, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 ОВ C, C/2024/6509, 8.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6509/oj.
4 ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 ОВ L, C/2024/6041, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2023 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2025 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (05756/2025 – C10-0026/2025),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 [6], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза [7], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността [8], и по-специално член 14, параграф 3 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1653/2004 на Комисията от 21 септември 2004 г. относно стандартен Финансов регламент за изпълнителните агенции съгласно Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността [9], и по-специално член 66, първа и

---

6 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 ОВ L 297, 22.9.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

втора алинея от него,

– като взе предвид Решение за изпълнение (ЕС) 2021/173 на Комисията от 12 февруари 2021 г. за създаване на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и за отмяна на решения за изпълнение 2013/801/ЕС, 2013/771/ЕС, 2013/778/ЕС, 2013/779/ЕС, 2013/776/ЕС и 2013/770/ЕС [10],

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0074/2025),

1. освобождава от отговорност директора на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за финансовата 2023 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, заедно с решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, както и резолюцията, която е неразделна част от тези решения, на

---

10 ОВ L 50, 15.2.2021 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

директора на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата и да осигури публикуването им в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

3. Решение на Европейския парламент от 7 май 2025 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура за финансовата 2023 година (2024/2019(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2023 година (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– като взе предвид окончателните годишни отчети на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура за финансовата 2023 година[3],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2022 година (COM(2024)0267) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейския парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията пред органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, осъществени през 2023 г. (COM(2024)0249), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2024)0145),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2023 година, придружен от отговорите на агенциите[4],

– като взе предвид декларацията за достоверност[5] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата

---

1 ОВ L 58, 23.2.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 ОВ C, C/2024/5462, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 ОВ C, C/2024/6511, 8.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6511/oj.
4 ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 ОВ L, C/2024/6041, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

2023 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2025 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (05756/2025 – C10-0026/2025),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[6], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[7], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[8], и по-специално член 14, параграф 3 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1653/2004 на Комисията от 21 септември 2004 г. относно стандартен Финансов регламент за изпълнителните агенции съгласно Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[9], и по-специално член 66, първа и втора алинея от него,

---

6 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 ОВ L 297, 22.9.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

– като взе предвид Решение за изпълнение (ЕС) 2021/173 на Комисията от 12 февруари 2021 г. за създаване на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и за отмяна на решения за изпълнение 2013/801/ЕС, 2013/771/ЕС, 2013/778/ЕС, 2013/779/ЕС, 2013/776/ЕС и 2013/770/ЕС[10],

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0074/2025),

1. освобождава от отговорност директора на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за финансовата 2023 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, заедно с решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, както и резолюцията, която е неразделна част от тези решения, на директора на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура, на Съвета, на Комисията и на Сметната

[10] ОВ L 50, 15.2.2021 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

палата и да осигури публикуването им в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

4. Решение на Европейския парламент от 7 май 2025 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП за финансовата 2023 година (2024/2019(DEC))

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2023 година (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– като взе предвид окончателните годишни отчети на Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП за финансовата 2023 година[3],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2022 година (COM(2024)0267) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейския парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията пред органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, осъществени през 2023 г. (COM(2024)0249), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2024)0145),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2023 година, придружен от отговорите на агенциите[4],

– като взе предвид декларацията за достоверност[5] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата

---

1 ОВ L 58, 23.2.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 ОВ C, C/2024/5462, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 ОВ C, C/2024/6522, 8.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6522/oj.
4 ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 ОВ L, C/2024/6041, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

2023 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2025 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (05756/2025 – C10-0026/2025),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[6], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[7], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[8], и по-специално член 14, параграф 3 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1653/2004 на Комисията от 21 септември 2004 г. относно стандартен Финансов регламент за изпълнителните агенции съгласно Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[9], и по-специално член 66, първа и втора алинея от него,

---

6 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 ОВ L 297, 22.9.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

– като взе предвид Решение за изпълнение (ЕС) 2021/173 на Комисията от 12 февруари 2021 г. за създаване на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и за отмяна на решения за изпълнение 2013/801/ЕС, 2013/771/ЕС, 2013/778/ЕС, 2013/779/ЕС, 2013/776/ЕС и 2013/770/ЕС[10],

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0074/2025),

1. освобождава от отговорност изпълняващия длъжността директор на Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за финансовата 2023 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, заедно с решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, както и резолюцията, която е неразделна част от тези решения, на изпълняващия длъжността директор на Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, на Съвета, на

[10] ОВ L 50, 15.2.2021 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

Комисията и на Сметната палата и да осигури публикуването им в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

5. Решение на Европейския парламент от 7 май 2025 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет за финансовата 2023 година (2024/2019(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2023 година (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– като взе предвид окончателните годишни отчети на Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет за финансовата 2023 година[3],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2022 година (COM(2024)0267) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейския парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията пред органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, осъществени през 2023 г. (COM(2024)0249), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2024)0145),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2023 година, придружен от отговорите на агенциите[4],

– като взе предвид декларацията за достоверност[5] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата

---

1 ОВ L 58, 23.2.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 ОВ C, C/2024/5462, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 ОВ C, C/2024/6530, 8.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6530/oj.
4 ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 ОВ L, C/2024/6041, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

2023 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2025 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (05756/2025 – C10-0026/2025),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[6], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[7], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[8], и по-специално член 14, параграф 3 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1653/2004 на Комисията от 21 септември 2004 г. относно стандартен Финансов регламент за изпълнителните агенции съгласно Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[9], и по-специално член 66, първа и втора алинея от него,

---

6 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 ОВ L 297, 22.9.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

– като взе предвид Решение за изпълнение (ЕС) 2021/173 на Комисията от 12 февруари 2021 г. за създаване на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и за отмяна на решения за изпълнение 2013/801/ЕС, 2013/771/ЕС, 2013/778/ЕС, 2013/779/ЕС, 2013/776/ЕС и 2013/770/ЕС[10],

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0074/2025),

1. освобождава от отговорност директора на Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за финансовата 2023 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, заедно с решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, както и резолюцията, която е неразделна част от тези решения, на директора на Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет, на Съвета, на Комисията и на

---

10 ОВ L 50, 15.2.2021 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

Сметната палата и да осигури публикуването им в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

6. Решение на Европейския парламент от 7 май 2025 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията за финансовата 2023 година (2024/2019(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година [1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2023 година (COM(2024)0272 – C10-0067/2024) [2],

– като взе предвид окончателните годишни отчети на Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията за финансовата 2023 година [3],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2022 година (COM(2024)0267) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейския парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията пред органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, осъществени през 2023 г. (COM(2024)0249), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2024)0145),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2023 година, придружен от отговорите на агенциите [4],

– като взе предвид декларацията за достоверност [5] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата

---

1 ОВ L 58, 23.2.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 ОВ C, C/2024/5462, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 ОВ C, C/2024/6548, 8.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6548/oj.
4 ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 ОВ L, C/2024/6041, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

2023 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2025 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (05756/2025 – C10-0026/2025),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 [6], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза [7], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността [8], и по-специално член 14, параграф 3 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1653/2004 на Комисията от 21 септември 2004 г. относно стандартен Финансов регламент за изпълнителните агенции съгласно Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността [9], и по-специално член 66, първа и втора алинея от него,

---

6 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 ОВ L 297, 22.9.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

– като взе предвид Решение за изпълнение (ЕС) 2021/173 на Комисията от 12 февруари 2021 г. за създаване на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и за отмяна на решения за изпълнение 2013/801/ЕС, 2013/771/ЕС, 2013/778/ЕС, 2013/779/ЕС, 2013/776/ЕС и 2013/770/ЕС [10],

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0074/2025),

1. освобождава от отговорност директора на Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за финансовата 2023 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, заедно с решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, както и резолюцията, която е неразделна част от тези решения, на директора на Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, на Съвета, на Комисията и

[10] ОВ L 50, 15.2.2021 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

на Сметната палата и да осигури публикуването им в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

7. Решение на Европейския парламент от 7 май 2025 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания за финансовата 2023 година (2024/2019(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2023 година (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– като взе предвид окончателните годишни отчети на Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания за финансовата 2023 година[3],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2022 година (COM(2024)0267) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейския парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията пред органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, осъществени през 2023 г. (COM(2024)0249), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2024)0145),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2023 година, придружен от отговорите на агенциите[4],

– като взе предвид декларацията за достоверност[5] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата

---

1 ОВ L 58, 23.2.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 ОВ C, C/2024/5462, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 ОВ C, C/2024/6530, 8.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6530/oj.
4 ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 ОВ L, C/2024/6041, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

2023 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2025 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (05756/2025 – C10-0026/2025),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[6], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[7], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[8], и по-специално член 14, параграф 3 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1653/2004 на Комисията от 21 септември 2004 г. относно стандартен Финансов регламент за изпълнителните агенции съгласно Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[9], и по-специално член 66, първа и втора алинея от него,

– като взе предвид Решение за изпълнение (ЕС) 2021/173 на

---

6 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 ОВ L 297, 22.9.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

Комисията от 12 февруари 2021 г. за създаване на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и за отмяна на решения за изпълнение 2013/801/ЕС, 2013/771/ЕС, 2013/778/ЕС, 2013/779/ЕС, 2013/776/ЕС и 2013/770/ЕС[10],

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0074/2025),

1. освобождава от отговорност директора на Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за финансовата 2023 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, заедно с решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, както и резолюцията, която е неразделна част от тези решения, на директора на Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата и да осигури публикуването им в *Официален вестник на Европейския*

[10] ОВ L 50, 15.2.2021 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

съюз (серия L).

8. Решение на Европейския парламент от 7 май 2025 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2023 година (2024/2019(DEC))

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

– като взе предвид финансовите отчети и отчетите за приходите и разходите на Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2023 година (COM(2024)0273 – C10-0081/2024) [1],

– като взе предвид финансовата информация за европейските фондове за развитие (COM(2024)0273),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно дейностите, финансирани от Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2023 година, придружен от отговорите на Комисията [2],

– като взе предвид декларацията за достоверност [3] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2023 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръките на Съвета от 17 февруари 2025 г. относно освобождаването от отговорност на Комисията във връзка с изпълнението на операциите на Европейските фондове за развитие за финансовата 2023 година (05489/2025 – C10-0027/2025, 05490/2025 – C10-0028/2025, 05491/2025 – C10-0029/2025),

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2022 година (COM(2024)0267),

– като взе предвид Споразумението за партньорство между членовете на Групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ), от една страна, и Европейската

---

1 ОВ C, C/2024/5462, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
2 ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
3 ОВ L, C/2024/6041, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

общност и нейните държави членки, от друга страна, подписано в Котону (Бенин) на 23 юни 2000 г. [4] и изменено в Уагадугу (Буркина Фасо) на 22 юни 2010 г. [5],

– като взе предвид Решение (ЕС) 2021/1764 на Съвета от 5 октомври 2021 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз, включително отношенията между Европейския съюз, от една страна, и Гренландия и Кралство Дания, от друга страна (Решение за отвъдморското асоцииране, включително Гренландия) [6],

– като взе предвид член 33 от вътрешното споразумение от 20 декември 1995 г. между представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането и управлението на помощите на Общността в рамките на втория финансов протокол към Четвъртата конвенция АКТБ–ЕО [7],

– като взе предвид член 32 от вътрешното споразумение от 18 септември 2000 г. между представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането и управлението на помощите на Общността в рамките на финансовия протокол към Споразумението за партньорство между държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ) и Европейската общност и нейните държави членки, подписано в Котону (Бенин) на 23 юни 2000 г., и относно отпускането на финансови помощи за отвъдморските държави и територии, за които се прилагат разпоредбите на четвъртата част от Договора за ЕО [8],

– като взе предвид член 11 от вътрешното споразумение от 24 юни 2013 г. и от 26 юни 2013 г. между представителите на правителствата на държавите – членки на Европейския съюз, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането на помощта от Европейския съюз съгласно многогодишната финансова рамка за периода 2014–2020 г. в съответствие със Споразумението за партньорство АКТБ–ЕС и относно отпускането на финансови помощи за отвъдморските държави и

---

4 ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 3 , ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2003/159/oj.
5 ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/648/oj.
6 ОВ L 355, 7.10.2021 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.
7 ОВ L 156, 29.5.1998 г., стр. 108, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/1998/363/oj.
8 ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 355, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2000/770/oj.

територии, за които се прилагат разпоредбите на четвъртата част от Договора за функционирането на Европейския съюз [9],

– като взе предвид член 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 74 от Финансовия регламент от 16 юни 1998 г., приложим за сътрудничеството за финансиране на развитието съгласно четвъртата конвенция АКТБ–ЕО [10],

– като взе предвид член 119 от Финансовия регламент от 27 март 2003 г., приложим за Деветия европейски фонд за развитие [11],

– като взе предвид член 50 от Регламент (ЕО) № 215/2008 на Съвета от 18 февруари 2008 г. относно Финансовия регламент, приложим за 10-ия Европейски фонд за развитие [12],

– като взе предвид член 44 от Решение (ЕС) 2018/1877 на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно финансовия регламент, приложим за 11-ия Европейски фонд за развитие, и за отмяна на Регламент (ЕС) 2015/323 [13],

– като взе предвид член 101, член 102, трето тире и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становището на комисията по развитие,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0074/2025),

1. освобождава от отговорност Комисията във връзка с изпълнението на бюджета на Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2023 година;

2. представя своите забележки в резолюцията по-долу;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, както и резолюцията, която е неразделна част от него, на Съвета, Комисията, Сметната палата и Европейската инвестиционна банка и да осигури публикуването им в

---

9 ОВ L 210, 6.8.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.

10 ОВ L 191, 7.7.1998 г., стр. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.

11 ОВ L 83, 1.4.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

12 ОВ L 78, 19.3.2008 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

13 ОВ L 307, 3.12.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

Официален вестник на Европейския съюз (серия L).

9. Решение на Европейския парламент от 7 май 2025 г. относно приключването на сметките на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия (2024/2019(DEC))

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година [1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2023 година (COM(2024)0272 – C10-0067/2024) [2],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2022 година (COM(2024)0267) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейския парламент,

– като взе предвид годишния отчет на Комисията за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС за 2023 г. (COM(2024)401),

– като взе предвид годишния доклад на Комисията пред органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, осъществени през 2023 г. (COM(2024)0249), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2024)0145),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година, придружен от отговорите на институциите [3], както и специалните доклади на Сметната палата,

– като взе предвид декларацията за достоверност [4] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2023 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

---

1 ОВ L 58, 23.2.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 ОВ C, C/2024/5462, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
4 ОВ L, C/2024/6041, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2025 г. относно освобождаването от отговорност на Комисията във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (05754/2025 – C10-0013/2025),

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2025 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (05756/2025 – C10-0026/2025),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 [5], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза [6], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността [7], и по-специално член 14, параграфи 2 и 3 от него,

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи,

---

5 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

7 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0074/2025),

1. одобрява приключването на сметките на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение съответно на Съвета, на Комисията, на Съда на Европейския съюз, на Сметната палата и на Европейската инвестиционна банка, както и на националните парламенти и националните и регионалните контролни органи на държавите членки, и да осигури публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

10. Решение на Европейския парламент от 7 май 2025 г. относно приключването на сметките на Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2023 година (2024/2019(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид финансовите отчети и отчетите за приходите и разходите на Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2023 година (COM(2023)0273 – C10-0081/2024) [1],

– като взе предвид финансовата информация за европейските фондове за развитие (COM(2024)0273),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно дейностите, финансирани от Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2023 година, придружен от отговорите на Комисията [2],

– като взе предвид декларацията за достоверност [3] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2023 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръките на Съвета от 17 февруари 2025 г. относно освобождаването от отговорност на Комисията във връзка с изпълнението на операциите на Европейските фондове за развитие за финансовата 2023 година (05489/2025 – C10-0027/2025, 05490/2025 – C10-0028/2025, 05491/2025 – C10-0029/2025),

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2022 година (COM(2024)0267),

– като взе предвид Споразумението за партньорство между членовете на Групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ), от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна, подписано

---

1 ОВ C, C/2024/5462, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
2 ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
3 ОВ L, C/2024/6041, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

в Котону (Бенин) на 23 юни 2000 г. [4] и изменено в Уагадугу (Буркина Фасо) на 22 юни 2010 г. [5],

– като взе предвид Решение (ЕС) 2021/1764 на Съвета от 5 октомври 2021 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз, включително отношенията между Европейския съюз, от една страна, и Гренландия и Кралство Дания, от друга страна (Решение за отвъдморското асоцииране, включително Гренландия) [6],

– като взе предвид член 33 от вътрешното споразумение от 20 декември 1995 г. между представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането и управлението на помощите на Общността в рамките на втория финансов протокол към Четвъртата конвенция АКТБ–ЕО [7],

– като взе предвид член 32 от вътрешното споразумение от 18 септември 2000 г. между представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането и управлението на помощите на Общността в рамките на финансовия протокол към Споразумението за партньорство между държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ) и Европейската общност и нейните държави членки, подписано в Котону (Бенин) на 23 юни 2000 г., и относно отпускането на финансови помощи за отвъдморските държави и територии, за които се прилагат разпоредбите на четвъртата част от Договора за ЕО [8],

– като взе предвид член 11 от вътрешното споразумение от 24 юни 2013 г. и от 26 юни 2013 г. между представителите на правителствата на държавите – членки на Европейския съюз, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането на помощта от Европейския съюз съгласно многогодишната финансова рамка за периода 2014–2020 г. в съответствие със Споразумението за партньорство АКТБ–ЕС и относно отпускането на финансови помощи за отвъдморските държави и

---

4 ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2003/159/oj.
5 ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/648/oj.
6 ОВ L 355, 7.10.2021 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.
7 ОВ L 156, 29.5.1998 г., стр. 108, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/1998/363/oj.
8 ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 355, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2000/770/oj.

територии, за които се прилагат разпоредбите на четвъртата част от Договора за функционирането на Европейския съюз [9],

– като взе предвид член 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 74 от Финансовия регламент от 16 юни 1998 г., приложим за сътрудничеството за финансиране на развитието съгласно четвъртата конвенция АКТБ–ЕО [10],

– като взе предвид член 119 от Финансовия регламент от 27 март 2003 г., приложим за Деветия европейски фонд за развитие [11],

– като взе предвид член 50 от Регламент (ЕО) № 215/2008 на Съвета от 18 февруари 2008 г. относно Финансовия регламент, приложим за 10-ия Европейски фонд за развитие [12],

– като взе предвид член 48 от Регламент (ЕС) 2015/323 на Съвета от 2 март 2015 г. относно финансовия регламент, приложим за 11-ия Европейски фонд за развитие [13],

– като взе предвид член 44 от Решение (ЕС) 2018/1877 на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно финансовия регламент, приложим за 11-ия Европейски фонд за развитие, и за отмяна на Регламент (ЕС) 2015/323 [14],

– като взе предвид член 101, член 102, трето тире и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становището на комисията по развитие,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0074/2025),

1. одобрява приключването на сметките на Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2023 година;

2. възлага на своя председател да предаде настоящото решение на

---

9 ОВ L 210, 6.8.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.

10 ОВ L 191, 7.7.1998 г., стр. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.

11 ОВ L 83, 1.4.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

12 ОВ L 78, 19.3.2008 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

13 ОВ L 58, 3.3.2015 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/323/oj.

14 ОВ L 307, 3.12.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

Съвета, на Комисията, на Сметната палата и на Европейската инвестиционна банка и да осигури публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

11. Резолюция на Европейския парламент от 7 май 2025 г., съдържаща забележките, които са неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие (2024/2019(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел III – Комисия,

– като взе предвид своите решения за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджетите на изпълнителните агенции за финансовата 2023 година,

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0074/2025),

А. като има предвид, че Единадесетият ЕФР достигна своя последен етап, тъй като клаузата за изтичане на срока на действие влезе в сила на 31 декември 2020 г.; като има предвид обаче, че до 31 декември 2023 г. са подписани конкретни договори за съществуващи споразумения за финансиране, а изпълнението на текущите проекти, финансирани от ЕФР, ще продължи до окончателното им приключване;

Б. като има предвид, че Деветият, Десетият и Единадесетият [1] ЕФР не са включени в общия бюджет на Съюза и продължават да се изпълняват и отчитат отделно до приключването им;

---

[1] Единадесетият ЕФР обхваща МФР за периода 2021–2027 г.

В. като има предвид, че за МФР за периода 2021–2027 г. помощта за сътрудничество за развитие за държавите от АКТБ е включена в Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа („ИССРМС – Глобална Европа“) като част от общия бюджет на ЕС, а помощта за сътрудничество за развитие за ОСТ, включително Гренландия, е включена в Решението за отвъдморско асоцииране;

Г. като има предвид, че ЕФР се управляват почти изцяло от Генерална дирекция „Международни партньорства“ (ГД INTPA) на Комисията, като малък дял (7 %) от разходите по ЕФР за 2023 г. се управляват от Генерална дирекция „Политика за съседство и преговори за разширяване“ (ГД NEAR);

Политически приоритети

1. подчертава твърдия си ангажимент за спазване на основните ценности и принципи на Съюза, които са залегнали в Договора за Европейския съюз (ДЕС) и в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС); в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност подчертава по-специално принципите на добро финансово управление, както е посочено в член 317 от ДФЕС, и борбата с измамите и защитата на финансовите интереси на Съюза, както е посочено в член 325 от ДФЕС;

2. подчертава значението на принципа на разделение на властите в Съюза и припомня, че съгласно Договора институциите осъществяват лоялно сътрудничество помежду си; счита, че при никакви обстоятелства действията на една институция на Съюза не следва да засягат независимостта на друга институция; настоятелно призовава всички други институции да зачитат ролята на Парламента като единствената институция на Съюза, пряко избрана от гражданите, и да се въздържат от всякаква неправомерна, пряка или непряка намеса в неговите законодателни процеси, гарантирайки по този начин, че процесът на вземане на решения на Парламента остава свободен и независим от други институции на Съюза или всякакви други субекти;

3. подчертава значението на бюджета на Съюза за постигането на политическите приоритети на Съюза, както и неговата роля при подпомагането на държавите членки в непредвидени ситуации, като международните конфликти или кризи и последиците от тях; посочва в тази връзка, че инвестициите и подкрепата от бюджета на Съюза продължават да са от значение за намаляването на различията между държавите членки и регионите, за насърчаването на икономическия растеж и заетостта, за борбата с бедността и социалното изключване, а оттам и за подобряването на ежедневието на европейските

граждани;

4. отбелязва, че за финансовата 2023 година Сметната палата („Палатата“) е изразила становище без резерви относно надеждността на отчетите и относно законосъобразността и редовността на приходите; същевременно изразява съжаление, че Палатата е трябвало за пета поредна година да изрази отрицателно становище относно законосъобразността и редовността на бюджетните разходи на Съюза и становище с резерви относно законосъобразността и редовността на разходите по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ);

5. изразява дълбока загриженост, че изчисленият от Палатата общ процент грешки е с тенденция на нарастване от финансовата 2020 година насам и е достигнал 5,6 % за финансовата 2023 година; отбелязва, че съществуват значителни разлики в процентите грешки между функциите, които варират от разходни области с процент грешки под прага на същественост от 2 % до процент грешки от 9,3 % в случая на политиката на сближаване; отбелязва освен това, че освобождаването от отговорност е политически процес, при който могат да бъдат взети предвид всички въпроси, свързани с конкретна финансова година, и че решението дали да се предостави или да се откаже освобождаване от отговорност следва да остане фактическо и основаващо се на достиженията на правото на Съюза и че то се взема за бюджета като цяло; настоятелно призовава Комисията най-накрая да вземе предвид препоръките на Палатата и да намали общия процент грешки през следващите години; освен това изисква от Комисията в срок от четири месеца да представи план за действие с цел намаляване на процента грешки;

6. изразява загриженост, че Комисията и Палатата тълкуват по различен начин какво представлява „процентът грешки“, което създава объркване; изразява подкрепата си за общ одитен подход и методология и настоятелно призовава двете институции да намерят решение за различаващите се подходи преди процедурата по освобождаване от отговорност за 2024 г.; изразява загриженост, че Комисията систематично подценява съществуващия процент грешки и че това би могло да доведе до неефективна защита на финансовите интереси на Съюза;

7. изразява отново дълбоката си загриженост, че натрупаните непогасени поети задължения (RAL – reste à liquider) са достигнали рекордно равнище от 543 милиарда евро, което се равнява на 3,2 % от общия БВП на Съюза към края на 2023 г. и представлява повече от два пъти годишния бюджет на Съюза за 2023 г.; подчертава, че подобно рекордно високо равнище на непогасените поети задължения рискува да създаде предизвикателства за бъдещото гладко изпълнение на изключително високите равнища на плащания и/или да доведе до

значителна отмяна на бюджетни кредити в ущърб на изпълнението на целите на политиката на Съюза;

8. освен това изразява загриженост, че непогасеният дълг от получени заеми е достигнал 458,5 милиарда евро, което се равнява на 2,7 % от общия БВП на Съюза към края на 2023 г.; отбелязва, че увеличението на непогасения дълг през 2023 г., което се равнява на 110,5 милиарда евро, превърна Съюза в един от най-големите емитенти на дълг в Европа; отбелязва освен това, че се очаква размерът на непогасения дълг да нарасне още повече през следващите години, особено поради увеличението на получените заеми, свързани с МВУ, и финансовата помощ за редица държави, включително Украйна, която е жертва на агресивна война от страна на Русия; отново изразява дълбока загриженост, че увеличението на дълга прави бюджета на Съюза по-уязвим на увеличенията на лихвените проценти, тъй като част от дълга ще трябва да бъде обслужвана и погасявана от бюджета на Съюза;

9. припомня значението на стриктното прилагане на финансовите правила на Съюза във всички програми и по отношение на всички бенефициери, за да се избегнат всички форми на измама, конфликти на интереси, корупция, двойно финансиране и изпиране на пари;

10. подчертава значението на правовата държава като една от основните ценности на Съюза и изтъква, че механизмът за обвързване с условия за спазване на принципите на правовата държава е от решаващо значение, за да се гарантира, че държавите членки продължават да спазват принципите на правовата държава; отново изразява дълбока загриженост във връзка с влошаването на положението с принципите на правовата държава в някои държави членки, включващо атаки или ограничения на дейностите на организации на гражданското общество, което не само представлява значителна заплаха за демократичните ценности, но и води до увеличен риск от финансови загуби за бюджета на Съюза; призовава за предоставянето на подходяща подкрепа на организациите на гражданското общество, работещи в тази област; признава появата на нови форми на нарушения на принципите на правовата държава от страна на националните правителства и призовава Комисията да се справи с тези променящи се предизвикателства; призовава Комисията да гарантира стриктно и бързо прилагане на всички елементи на механизма, когато държавите членки нарушават принципите на правовата държава и такива нарушения засягат или рискуват да засегнат финансовите интереси на Съюза; същевременно подчертава необходимостта от пълна и навременна информация относно решенията, свързани с прилагането на механизма за обвързване с условия за спазване на принципите на правовата държава;

насърчава Комисията да направи изрична оценка, когато недостатъците при спазването на принципите на правовата държава са от системно естество; призовава да се постави по-силен акцент върху изпълнението на препоръките за всяка държава, придружено от ефективни механизми за последващи действия и измерими критерии; предлага да се създаде всеобхватна рамка за наблюдение на спазването на принципите на правовата държава, в която да бъдат включени всички институции на Съюза, държавите членки и държавите кандидатки, с цел гарантиране на съгласуваност и уеднаквеност на цялата територия на Съюза, като същевременно се гарантира справедливо и безпристрастно прилагане; призовава Комисията да предложи мерки за гарантиране на защитата на крайните бенефициери в случаи на нарушения на принципите на правовата държава от страна на националните правителства, без да се подкопава прилагането и ефективността на регламента;

11. отбелязва иновативния характер на МВУ и неговия принос за подпомагане на държавите членки във възстановяването им от икономическите и социалните последици от пандемията и създаването на по-устойчива европейска икономика; счита, че всеки преход към основан на резултатите подход, базиран на МВУ като модел, изисква да бъдат преодолени множеството проблеми, установени при неговото прилагане, както и да се направи оценка на данните за пълното му въздействие, преди да се използва такъв модел; припомня множеството проблеми, установени при прилагането на МВУ, които ще трябва да бъдат преодолени, включително, но не само: липсата на подходящи консултации с регионалните и местните органи и други съответни заинтересовани страни, като например социалните партньори и организациите на гражданското общество, и липсата на тяхното участие в прилагането; слабото трансгранично измерение, което може да бъде знак за намалена добавена стойност от ЕС в това отношение; липсата на ясно определяне на ключовите етапи и целите и тяхното задоволително изпълнение; недостатъчната гъвкавост; общия дълг с дългосрочно плащане на дълг вследствие на това; сериозните проблеми с прозрачността, одита и контрола на програмата, в резултат на които е невъзможно гражданите да получат информация за крайните бенефициери на финансираните от Съюза действия и върху държавите членки се оказва натиск да използват средствата по линия на МВУ за финансиране на проекти, които са много сходни с тези, финансирани със средства от Кохезионния фонд, но с много по-ограничена способност за контрол; отново изразява загриженост относно тълкуването от страна на Комисията и държавите членки на това какво представлява „крайният получател“ на финансиране по линия на МВУ, което не е в съответствие със споразумението вследствие на преговорите по плана REPowerEU, и твърди, че министерствата, публичните органи или другите

възлагащи органи не могат да бъдат посочвани като крайни получатели на финансиране по линия на МВУ; освен това изразява загриженост относно констатациите на Палатата във връзка с риска от двойно финансиране и финансиране на периодични бюджетни разходи, които не са в съответствие с правното основание на МВУ;

12. отбелязва, че създаването на механизма NGEU предполага, че погасяването на заемите по линия на NGEU трябва да започне преди края на 2027 г. и да приключи най-късно до 2058 г.; изразява загриженост, че увеличението на лихвените проценти през последните години значително е увеличило разходите по заемите по линия на NGEU в сравнение с първоначалните оценки; отново изтъква необходимостта от пълно спазване на графика на правно обвързващата пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси и подчертава, че бързият напредък по отношение на новите собствени ресурси е от съществено значение за изплащането на NGEU и за подсигуряването на настоящата и бъдещите МФР;

13. подчертава спешната необходимост значително да се намали бюрокрацията и да се рационализират и опростят всички политики на Съюза и тяхното финансиране в съответствие с препоръките в доклада на Марио Драги [2], за да се облекчи тежестта за европейските предприятия и да се повиши европейската конкурентоспособност, като същевременно се осигури защитата на финансовите интереси на Съюза; подчертава, че опростяването също така ще има положително отражение върху процента грешки при прилагането на политиките, тъй като много грешки възникват поради прекалено сложните правила, които са трудни за навигиране, особено за малките и средните предприятия (МСП), новите заявители, спин-оф предприятията и стартиращите предприятия;

14. отново изтъква, че трябва да се балансира допълнителното опростяване на правилата и процедурите с много по-систематично използване на цифровизирано докладване, по-добър и по-надежден контрол и подходящи последващи проверки върху най-често срещаните видове неправомерни разходи, които не добавят прекомерна бюрократична сложност за бенефициерите, да се подготвят обучения и практическа информация за заявителите, и по-специално новите заявители, и да се подобрят помощта и насоките за малките и средните предприятия (МСП), спин-оф предприятията, стартиращите предприятия, администрацията и разплащателните агенции, както и всички други съответни заинтересовани лица; припомня, че за МВУ е особено необходима надеждна система за контрол

---

[2] „Бъдещето на европейската конкурентоспособност“, 9 септември 2024 г.

под отговорността на Комисията;

15. подчертава необходимостта от програмата на ИССРМС и откроява нейното значение за подкрепата с оглед на световните предизвикателства и за насърчаването на правата на човека, свободите и демокрацията; подчертава значението на увеличаването на средствата по бюджетния ред за източното съседство с цел да се подкрепят политическите, икономическите и социалните реформи в този труден регион;

16. подчертава, че за доверието в Съюза е наложително Комисията да гарантира, че не се отпускат средства на Съюза на лица или организации, свързани с всякакъв вид терористични движения или всякакви други движения, изразяващи екстремистки възгледи, които подбуждат към насилие и/или омраза и които са в пряко противоречие на основните ценности на Европейския съюз, включително ислямистки, антисемитски, антихристиянски и антиислямски движения; в този контекст припомня, че има твърдения, че 19 от 13 000 служители на UNRWA в Газа са участвали в ужасяващите терористични нападения, извършени от Хамас срещу Израел на 7 октомври; припомня, че в 9 случая трудовите договори на тези служители са прекратени официално в интерес на UNRWA; отбелязва резултатите от разследването, започнато от Службата на ООН за вътрешен надзор (OIOS); подчертава, че Комисията следва също така да установи по-добър контрол, който да гарантира, че такова финансиране не се осъществява косвено чрез трети страни, и да организира по-добра проследимост на средствата на Съюза до крайните бенефициери;

17. отново изразява дълбока загриженост във връзка с увеличаването на използването на средства на Съюза срещу принципите и ценностите на Съюза, особено когато използването на средствата и трансферите към други организации не са напълно проследими; предупреждава за опасността средствата на Съюза в крайна сметка да бъдат използвани в рамките на корумпирани кръгове и да бъдат обект на измами и нередности, външна намеса или инфилтриране (ентризъм); подчертава значението на „прозрачността на крайните бенефициери“ за средствата на Съюза;

18. подчертава, че е важно да се поддържа институционалният интегритет и да се предотвратява потенциална външна намеса; осъжда всеки неправомерен опит за оказване на влияние върху законодателната дейност на Европейския парламент; настоява, че Европейска служба за борба с измамите (OLAF) носи отговорност за провеждането на всички необходими задълбочени разследвания; подчертава значението на работата, извършвана от Европейската прокуратура за защита на финансовите интереси на Европейския съюз; настоява на Европейската

прокуратура да се предоставят подходящи финансови и човешки ресурси; припомня Споразумението за създаване на междуинституционален орган за етични стандарти за членовете на институциите и консултативните органи, посочени в член 13 от ДЕС, и настоява за бързото му прилагане във всички институции на ЕС;

19. припомня решаващата роля на организациите на гражданското общество (ОГО), включително НПО, за отстояване на демократичните ценности в подкрепа на едно динамично и оживено демократично общество, осигурявайки солидна основа за широко отразяване на всички съответни гледни точки в различните дебати, и подчертава, че ОГО могат да получават подкрепа от фондовете на Съюза, за да изпълняват тези функции, както е предвидено в член 11 от ДЕС;

20. отбелязва, че някои членове на комисията по бюджетен контрол твърдят, че споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства, сключени от Комисията, включват подробни лобистки дейности, които биха могли да се тълкуват като потенциална намеса във вътрешния процес на вземане на решения в институциите на Съюза; отбелязва, че Комисията е предприела редица мерки за разглеждане на твърденията, като е приела насоки относно финансирането на дейности, свързани с разработването, изпълнението, мониторинга и прилагането на законодателството и политиката на Съюза, като е заявила, че макар такива споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства да не нарушават правната рамка на ЕС, те потенциално биха могли да доведат до риск за репутацията на Съюза; отбелязва, че всички споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства съдържат отказ от отговорност, който гласи, че „мненията на бенефициера не представляват по никакъв начин гледната точка на ЕС“, както и че „органът, предоставящ безвъзмездните средства, не носи отговорност за тези мнения“; отбелязва, че такъв отказ от отговорност беше добавен допълнително в поканата за представяне на предложения от 2024 г. за безвъзмездни средства за оперативни разходи;

21. отбелязва, че понастоящем се извършва преглед на споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства във всички портфейли, за да се провери тяхното съответствие с новите насоки, и че до момента Комисията не е съобщила на Парламента пълните резултати от прегледа, нито други мерки, които Комисията може да предприеме, ако е необходимо; призовава Комисията да информира органа по освобождаване от отговорност по всяко време; подчертава, че прозрачността на срещите със заинтересованите страни е от основно значение за демократичната почтеност и следва да се прилага еднакво за всички субекти, които работят с институциите на Съюза;

подчертава, че ясното документиране и оповестяване на такива взаимодействия укрепва общественото доверие и демократичната отчетност;

22. припомня, че финансирането от ЕС изисква строги стандарти за отчетност и прозрачност; в съответствие с препоръките на Палатата в Специален доклад № 05/2024 [3] и неотдавнашния Специален доклад № 11/2025 [4] настоятелно призовава Комисията да гарантира, че информацията, оповестявана в системата за финансова прозрачност, се актуализира често и е надеждна, сравнима и полезна; подчертава необходимостта от предоставяне на допълнителни ресурси на секретариата на Регистъра за прозрачност на ЕС, за да се даде възможност за систематичен и задълбочен мониторинг на регистъра за прозрачност; това следва да включва разпределяне на ресурси за внедряване на ИИ с цел разработване на основан на ИИ механизъм за търсене; припомня необходимостта от проактивна проверка дали всички субекти, бенефициери на средства от ЕС, зачитат ценностите на ЕС;

23. приветства отговора на члена на Комисията Серафин на въпроса с искане за писмен отговор [5], в който отново се потвърждава, че финансирането от ЕС е било предоставено и използвано от НПО при пълно спазване на Договорите на ЕС и Регламента за програмата LIFE [6]; отбелязва освен това неотдавнашния специален доклад на Палатата относно прозрачността на финансирането от ЕС за неправителствени организации [7], в който се посочва, че използването на финансиране от ЕС за НПО за застъпничество е законно, и също се потвърждава, че то е в съответствие с нормативните изисквания на ЕС за прозрачност, установени във Финансовия регламент на ЕС; същевременно обаче в Специален доклад № 11/2025 на Палатата се изтъква фактът, следва да се направи повече за подобряване на прозрачността на финансирането от ЕС, получавано от всички бенефициери; във връзка с това призовава Комисията да изпълни препоръките на Палатата относно проверката на личните декларации в системата на ЕС за финансова прозрачност, както и относно проактивния мониторинг на зачитането на основните

---

3 Специален доклад № 05/2024: Регистър на ЕС за прозрачност — предоставя полезна, но ограничена информация за лобистките дейности.

4 Специален доклад № 11/2025: Прозрачност на финансирането от ЕС за неправителствени организации — Въпреки напредъка все още липсва надеждна цялостна картина.

5 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-10-2025-000595-ASW_EN.pdf.

6 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0783.

7 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-10-2025-000595-ASW_EN.pdf.

ценности и принципи на ЕС от страна на бенефициерите;

24. приветства влизането в сила на преработения текст на Финансовия регламент; приветства по-специално подобренията, свързани с проследяването на средствата на Съюза чрез цифрови инструменти и оперативна съвместимост, които ще засилят защитата на финансовите интереси на Съюза, целенасоченото разширяване на системата за ранно откриване и отстраняване (EDES), така че да обхване споделеното управление в МФР след 2027 г., позоваването на механизма за обвързване с условия за спазване на принципите на правовата държава и въвеждането на обвързване с условия въз основа на ценностите на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС, както и възможността за рационализиране на подкрепата за МСП и отделните заявители чрез въвеждането на безвъзмездни средства с много ниска стойност;

ГЛАВА I

Многогодишна финансова рамка (МФР)

Декларация за достоверност на Европейската сметна палата и бюджетно и финансово управление

Надеждност на отчетите

25. приветства факта, че в своя годишен доклад относно изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година [8] Палатата заключава, че консолидираните отчети на Европейския съюз за тази година са надеждни; отбелязва, че Палатата е изразявала становище без резерви относно надеждността на отчетите всяка година от 2007 г. насам;

26. отбелязва, че към 31 декември 2023 г. общият размер на пасивите възлиза на 679,9 милиарда евро, а общият размер на активите възлиза на 467,7 милиарда евро; отбелязва, че разликата от 212,2 милиарда евро представлява отрицателните нетни активи, които включват резервите и онази част от разходите, които вече са извършени от Съюза до 31 декември 2023 г. и трябва да се финансират от бъдещи бюджети;

27. отбелязва, че към края на 2023 г. изчислената стойност на допустимите разходи, извършени от бенефициерите, за които все още не е поискано възстановяване и които са записани като начислени разходи, е 155,2 милиарда евро (2021 г.: 148,7

---

[8] ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

милиарда евро), от които 7,4 милиарда евро са свързани с начислени разходи по МВУ;

28. приветства заключението на Палатата, че активите, пасивите, приходите и разходите, включително свързаните с NextGenerationEU (NGEU), оценката, свързана с процеса на оттегляне на Обединеното кралство, и въздействието на агресивната война на Русия срещу Украйна са представени вярно в консолидираните годишни отчети;

Законосъобразност и редовност на приходите на Съюза

29. отбелязва заключението на Палатата, че приходите на Съюза не са засегнати от съществени грешки и че проверените от Палатата системи за управление като цяло са ефективни;

Законосъобразност и редовност на разходите на Съюза

30. изразява силно съжаление по повод на отрицателното становище относно законосъобразността и редовността на бюджетните разходи на Съюза, дадено от Палатата за пета поредна година; счита, че това става все по-проблематично, тъй като Комисията изглежда е неспособна или не желае да установи причината и да се справи с основните проблеми; изразява съжаление, че Комисията не приема някои препоръки на Палатата; отбелязва по-конкретно значението на укрепването на финансовото управление на Комисията и държавите членки, които Палатата счита за ненадеждни и следователно компрометиращи надеждността на годишния доклад за управлението и изпълнението; призовава Комисията да представи ясен план за действие с цел намаляване на процента грешки в рамките на следващите четири месеца; подчертава, че Парламентът следва да проучи надлежно този план за действие;

31. изразява сериозна загриженост във връзка с оценката на Палатата за процента грешки за разходите за 2023 г. в размер на 5,6 %; отбелязва, че това представлява ускорено влошаване в сравнение с предходните две години (4,2 % през 2022 г. и 3,0 % през 2021 г.); отбелязва със загриженост, че Палатата продължава да установява съществени проблеми при разходите, следващи принципа на възстановяване на средства, при които изчисленият процент грешки е 7,9 %; отбелязва, че отражението на установените от Палатата грешки се оценява като съществено и широко разпространено; призовава за по-строго финансово управление от страна на Комисията в съответствие с препоръките, отправени от Палатата в нейните годишни доклади и специални доклади, за да се преодолее решително високият процент грешки през следващите няколко години; изтъква предупреждението на Палатата, че увеличаването на европейския дълг оказва все по-голям натиск върху бюджета на

Съюза;

32. отбелязва, че в своя годишен доклад за управлението и изпълнението Комисията разделя разходите в категории с по-висок, среден и по-нисък риск, за да съсредоточи действията върху високорисковите области, докато Палатата използва само две категории риск при изготвянето на становище относно законосъобразността и редовността на разходите; изразява тревога, че в резултат от работата на Палатата са установени ограничения в последващите проверки на Комисията, които, взети заедно, влияят върху надеждността на нейната оценка на риска; отбелязва със загриженост, че една от най-засегнатите области е „Сближаване, устойчивост и ценности“, където Палатата е оценила повечето от разходите като високорискови, докато Комисията е категоризирала по този начин само малка част от разходите;

33. отново изразява загриженост във връзка с констатацията на Палатата, че оценката на риска от страна на Комисията вероятно занижава нивото на риска в няколко области; изразява притеснение също така във връзка с установените от Палатата повтарящи се слабости в системите за управление и контрол на държавите членки, които все още не успяват да предотвратяват или откриват нередности във функция 2, поради което се ограничава степента, до която може да се разчита на тяхната работа, а определяните от Комисията проценти грешки все още разчитат на тези неефективно работещи национални системи;

34. отбелязва, че увеличението се дължи предимно на изчисления процент грешки по функция 2 от МФР „Сближаване, устойчивост и ценности“, за която Палатата установи, че 9,3 % от разходите са в нарушение на правилата и разпоредбите на Съюза; припомня основните проблеми, които са докладвани от Палатата и които са известни от няколко години;

35. подчертава, че изчисленият процент грешки в разходите на Съюза, представен в декларацията за достоверност на Палатата, представлява изчисление на средствата, които не е трябвало да бъдат изплатени, тъй като не са били използвани в съответствие с приложимите правила и разпоредби; счита, че въпреки че не е показател за измами или корупция, изчисленият процент грешки представлява разходи, за които са необходими корективни действия, и следователно показва разхищение на ресурсите; изразява съжаление, че това е проблем само по себе си, но също така ще създаде отрицателно впечатление у гражданите и дори може да постави под въпрос способността на Комисията да защитава ефективно финансовите интереси на Съюза;

36. отбелязва със загриженост, че изчисленият от самата Комисия риск при плащане е едва 1,9 % за 2023 г. и е на това равнище от

2020 г. насам; отбелязва, че Комисията изчислява капацитета си за коригиране и възстановяване на неправомерните разходи по време на изпълнението на свързаните програми на 1,0 %, което води до риск при приключване от 0,9 %; изразява загриженост, че тази година отново определеният от Комисията риск при плащане е не само под изчисления от Палатата процент грешки от 5,6 %, но и под определения от Палатата диапазон, който е между 4,4 % и 6,8 %; подчертава, че разликата между установения от Палатата общ процент грешки и определения от Комисията риск при плащане се вижда и в някои конкретни разходни области, по-специално във функция 2, дори повече отколкото в миналото; приветства изчисления от Палатата процент грешки като важен показател за съществуващите рискове;

37. отбелязва многогодишната перспектива на изчисления от Комисията риск при приключване, тъй като корекциите и събирането на вземания след края на годината не са отразени в изчисления от Палатата процент грешки; изразява съжаление обаче относно объркването, причинено от представянето от страна на Комисията на риска при плащане;

38. припомня позициите, изразени в резолюцията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2022 г., и размяната на мнения по време на изслушванията във връзка с освобождаването от отговорност за финансовата 2023 година относно различаващите се методологии и оценки на Палатата и Комисията за грешките, допуснати в разходите на Съюза; отбелязва по-конкретно, че изчисленият от Палатата процент грешки се основава на статистическа извадка, докато изчисленият от Комисията риск при плащане до голяма степен е събран от процентите грешки, докладвани от националните одитни органи в държавите членки, и изчислен едва след прилагането на корекции и погасявания; припомня, че изчисленият от Палатата процент грешки включва грешките, които са останали неоткрити от държавите членки и Комисията, което показва, че процентите грешки на Комисията са занижени; отбелязва със загриженост наличието на още по-голяма разлика между оценката на Палатата и тази на Комисията; отбелязва освен това, че Комисията и Палатата организират съвместни семинари по този въпрос; отбелязва, че неотдавна Палатата е привела своята методология за възлагане на обществени поръчки в децентрализираните агенции в съответствие с методологията на Комисията; отново изразява подкрепата си за независимия одитен подход и методология на Палатата и приканва Комисията да си сътрудничи с Палатата с оглед на повишаване на хармонизацията и предоставяне на по-съпоставими оценки на процента грешки;

39. припомня, че органът по освобождаване от отговорност се

нуждае от декларация за достоверност, предоставена от Палатата, относно надеждността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции в края на годината за решението си за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за тази година; отбелязва, че разходните програми на Съюза са многогодишни и че техните системи за управление и контрол обхващат няколко години, което дава възможност за корекции и събиране на вземания след края на годината;

40. припомня, че Комисията отговаря за предотвратяването и разкриването на измами; отбелязва, че при упражняването на своя мандат Палатата е длъжна да докладва за всички случаи на нередности; отбелязва, че Палатата отнася до Европейската прокуратура случаите на съмнение за престъпления, попадащи в обхвата на нейните правомощия, а на OLAF – случаите на съмнение за измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза; отбелязва, че през 2023 г. Палатата е докладвала на OLAF 20 случая на предполагаема измама и успоредно с това е докладвала 12 от тези случаи на Европейската прокуратура, което до момента е довело до четири разследвания на OLAF и девет разследвания на Европейската прокуратура; приветства Палатата за докладването на случаи на нередности пред OLAF и Европейската прокуратура, тъй като информацията, получена в резултат на одитни ангажименти, обикновено е с висока степен на надеждност; припомня в тази рамка ключовата роля на цялата структура на Съюза за борба с измамите и изразява известна загриженост относно отказа на някои държави членки да сътрудничат с един от нейните елементи, Европейската прокуратура;

Бюджетно и финансово управление

41. отбелязва, че през 2023 г. са усвоени 98,9 % от наличните бюджетни кредити за поети задължения (184,4 милиарда евро от общо 186,5 милиарда евро); отбелязва, че наличните бюджетни кредити са по-високи от тавана на МФР от 182,7 милиарда евро поради използването на специални инструменти за нови или непредвидени събития; отбелязва, че са усвоени 90,0 % от бюджетните кредити за плащания (162,0 милиарда евро от наличните 165,2 милиарда евро);

42. отбелязва със загриженост, че общият размер на непогасените поети задължения, които представляват бъдещи дългове, ако не бъдат отменени, е достигнал рекордно високо равнище от 543 милиарда евро през 2023 г. (2022 г.: 450 милиарда евро); отбелязва, че Комисията предвижда намаление в периода от 2025 до 2029 г., когато следва да бъдат изплатени сумите, за които са поети задължения, както за NGEU, така и за

програмния период 2021–2027 г.; отбелязва обаче, че действителните суми за 2023 г. (543 милиарда евро) са много по-високи от прогнозираната сума (490 милиарда евро), което поставя под въпрос оценката на Комисията;

43. припомня, че наличното време за изпълнение на фондовете със споделено управление по МФР за периода 2021–2027 г. е по-малко в сравнение с това по предходни МФР заради правилото n+2 за последната година, което, в съчетание с големия размер на непогасените поети задължения (RAL), ще повиши риска от отмяна на бюджетни кредити; отбелязва констатацията на Палатата, че Комисията е увеличила прогнозирания размер на отменените бюджетни кредити от 7,6 милиарда евро за периода 2023–2027 г. на 8,1 милиарда евро за периода 2024–2027 г. и на 8,8 милиарда евро за периода 2025–2027 г., което представлява увеличение с 15 % за 2 години; подчертава със загриженост, че Комисията е занижила прогнозите си за непогасените поети задължения през последните две години и че следователно Комисията вероятно занижава оценката си за размера на бюджетните кредити, които ще бъдат отменени до 2027 г.; отбелязва въвеждането на „каскадния механизъм“ след междинния преглед на МФР за периода 2021–2027 г. и стимула отменените суми да се използват за покриване на увеличените разходи за лихви за сумите, взети от Комисията като заем за NGEU;

44. отбелязва, че последната дългосрочна прогноза за плащанията, изготвена от Комисията, предвижда съществена отмяна на бюджетни кредити до 2027 г., освен ако държавите членки не положат допълнителни усилия и не изпълняват програмите с много по-бърз темп, отколкото през периода 2014–2020 г.; отбелязва, че по отношение на фондовете по политиката на сближаване – КФ, ЕФРР и ЕСФ+ – Комисията прогнозира, че общият размер на отменените бюджетни кредити за периода 2024–2027 г. ще бъде 2,2 милиарда евро, което е над пет пъти повече от очакваната през 2022 г. стойност от 0,4 милиарда евро; предупреждава, че за Фонда за справедлив преход (ФСП) ниската степен на изпълнение през 2023 г. излага значителни суми на риск от 2025 г. нататък; призовава Комисията и държавите членки да използват всички налични възможности, за да избегнат отмяна на бюджетни кредити;

45. отбелязва със загриженост, че дългът на Съюза е нараснал от 344,3 милиарда евро през 2022 г. на 458,5 милиарда евро през 2023 г., 60 % от които са свързани с NGEU; отбелязва, че само за емитирания за NGEU дълг свързаните разходи за лихви трябва да се плащат директно от бюджета на Съюза и че поради повишените лихвени проценти тези разходи за настоящата МФР (до края на 2027 г.) се оценяват на между 17 милиарда евро и 27 милиарда евро повече от първоначално прогнозираните 14,9

милиарда евро;

46. отбелязва, че общата експозиция на бюджета на Съюза поради гаранции и условни задължения по заеми е нараснала до 298,0 милиарда евро; отбелязва, че предположенията относно лихвите на капиталовия пазар следва да се правят консервативно, както за съществуващия дълг, така и за новия дълг, и че и за двете категории е необходим жизнеспособен план за неговото погасяване; отбелязва, че Палатата е получила информация от Комисията, която показва, че експозицията ще се увеличава постоянно през следващите години, което ще окаже допълнителен натиск върху маржа на бюджета и ще намали още повече гъвкавостта на бюджета на Съюза; подкрепя препоръките на Палатата към Комисията да действа по-активно, за да гарантира, че нейните инструменти за намаляване на последиците (като например общият фонд „Провизии“) имат достатъчен капацитет, както и да предоставя по-прозрачно докладване относно общата годишна експозиция на бюджета, като оповестява публично прогнозната оценка за тази експозиция;

47. отбелязва със загриженост, че в своя Специален доклад № 07/2024 [9] Палатата констатира, че значителен дял от нарежданията за събиране на вземания, издадени между 2014 г. и 2022 г., все още не са били приключени към момента на одита; отбелязва освен това, че в отговорите си на въпросите с искане за писмен отговор на комисията по бюджетен контрол на Парламента (комисията CONT) за освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година Комисията спомена, че има 1357 просрочени нареждания за събиране на вземания за обща непогасена сума от приблизително 335 милиона евро за периода 2014–2023 г.; призовава Комисията да изведе като приоритет събирането на средствата по просрочените нареждания за събиране на вземания и да информира комисията по бюджетен контрол за постигнатия напредък;

48. подчертава, че равенството е основополагаща ценност на Съюза, залегнала в Хартата на основните права на Европейския съюз; припомня ангажимента на Съюза за интегриране на принципа на равенство между половете в неговите политики и изпълнението на средствата на Съюза, включително съобразеното с равенството между половете бюджетиране; насърчава Комисията да продължи усилията, полагани в областта на съобразеното с равенството между половете бюджетиране и в областта на

---

[9] Специален доклад № 07/2024 на Европейската сметна палата: Системи на Комисията за събиране на неправомерно разходвани средства на ЕС — съществува потенциал за по-голяма събираемост в по-кратки срокове.

проследяването на въздействието на бюджета на Съюза с цел насърчаване на равенството между половете; припомня задължението на Комисията да придружава с оценка на въздействието всички законодателни предложения, когато се очаква те да имат значително икономическо, социално и екологично въздействие, за да се гарантира, наред с другото, справедливо разпределяне на средствата;

49. отбелязва, че прегледът на междуинституционалното споразумение относно регистъра за прозрачност трябва да бъде завършен до юли 2025 г.; призовава Комисията да гарантира, че процесът е възможно най-открит, да приведе в съответствие изискванията за финансово отчитане за всички категории регистранти (включително източници на финансиране и бюджети за лобиране), като обърне внимание и на риска, установен в специалния доклад на Палатата относно регистъра за прозрачност на ЕС (Специален доклад № 05/2024), по отношение на личните декларации относно категорията представителство на интереси; счита, че за да се изпълнят препоръките на Палатата, ресурсите на секретариата на регистъра за прозрачност следва да бъдат увеличени;

50. припомня следните констатации в Специален доклад № 11/2025 на Сметната палата: i) че определянето и регистрирането на организации като НПО невинаги е последователно и надеждно; ii) че въпреки по-рационализирания процес на предоставяне на безвъзмездна финансова помощ продължават да съществуват проблеми с пълнотата и точността на данните; iii) че липсата на надеждна цялостна картина на средствата, отпуснати от ЕС за НПО, не позволява да се извърши полезен анализ; iv) че поканите за представяне на предложения в извадката на Палатата са прозрачни; v) че придържането към ценностите на ЕС не се проверява активно; и vi) че практиките за осигуряване на прозрачност
в организациите от извадката на Палатата се различават значително, като по-големите НПО постигат по-добри резултати; призовава Комисията да изпълни изцяло препоръките, съдържащи се в специалния доклад на Палатата;

Препоръки

51. решително подкрепя препоръките на Палатата в нейния годишен доклад относно изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (годишен доклад за финансовата 2023 година) [10], както и в свързаните специални доклади; призовава Комисията да ги приложи незабавно и да информира органа по освобождаване от

[10] ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

отговорност относно напредъка по изпълнението;

52. призовава Палатата да потърси, заедно с Комисията, начини за съгласуване на методологиите си за общия бюджет, както в случая с възлагането на обществени поръчки за децентрализираните агенции, при същевременно зачитане на различните си роли;

53. призовава Комисията по-специално:

i) да продължи да взаимодейства с Палатата с цел подобряване на разбирането, сближаването и съпоставимостта на двата подхода към различаващите се оценки на грешките в разходите на Съюза;

ii) да определя въздействието на коригиращите мерки върху общия процент грешки;

iii) да потърси, заедно с Палатата, начини за съгласуване на методологиите си по отношение на оценката на грешките при възлагането на обществени поръчки и оценката на процента грешки за общия бюджет, както в случая с възлагането на обществени поръчки за децентрализираните агенции, при същевременно зачитане на различните си роли;

iv) да представи на органа по освобождаване от отговорност стратегия за засилване на използването на средствата по предназначение, за увеличаване на усвояването и за предотвратяване на отмяната на бюджетни кредити, за да се увеличи максимално добавената стойност от ЕС на бюджета на Съюза;

v) да повиши надеждността на прогнозата за непогасените поети задължения с по-реалистична оценка на усвояването на средствата на Съюза, за да се даде на органа по освобождаване от отговорност по-добра прогноза за развитието на непогасените поети задължения през годините и да се защити по-добре бюджетът на Съюза;

vi) да докладва и да предвиди достатъчно мерки за защита на бюджета на Съюза от различните установени рискове извън непогасените поети задължения, като например отменените бюджетни кредити в политиката на сближаване, нарастващия дълг, повишената експозиция на бюджета и въздействието на нарастващата инфлация;

vii) да предостави по-прозрачно докладване относно общата годишна експозиция на бюджета, като представи в годишния доклад за управлението и изпълнението многогодишна перспектива относно експозицията на

бюджета на Съюза на бюджетни гаранции;

viii) да опрости съществено правилата и процедурите, както и да подобри помощта и да осигури последователни и лесни за ползване насоки за МСП, новите заявители, спин-оф предприятията, стартиращите предприятия, администрацията и разплащателните агенции, ОГО, както и всички други съответни заинтересовани страни, без да се компрометира качеството на контрола;

ix) да гарантира, че наличните инструменти за намаляване на последиците имат достатъчен капацитет да противодействат ефективно на свързаните с експозиция рискове за бюджета на Съюза;

x) да засили усилията за подобряване на прозрачността при използването на фондовете, включително по отношение на информацията за крайните бенефициери, в т. ч. по отношение на средствата, разпределени за изготвянето на предложения за политики и законодателни предложения;

xi) да създаде всички необходими средства за гарантиране, че всички представители на интереси, които установяват връзка с институциите на Съюза, са регистрирани в регистъра за прозрачност; призовава освен това Комисията да създаде ефективен механизъм, за да гарантира, че финансираните от Съюза субекти в регистъра за прозрачност са в съответствие с ценностите на Съюза, и да изиска пълна прозрачност относно тяхното финансиране, предоставяйки по-задълбочен поглед върху финансирането на всички регистрирани субекти, което следва да бъде условието за установяване на връзка с всички институции, органи и агенции на Съюза;

xii) да гарантира заедно с Парламента и Съвета подходящи ресурси за секретариата на регистъра за прозрачност, за да се гарантира, че вписванията относно лобистките дейности на всички представители на интереси могат да бъдат проверени за точност и че лобирането става по-прозрачно, както се изисква в Специален доклад № 05/2024 на Палатата относно регистъра за прозрачност на ЕС; призовава Комисията да разпредели подходящи ресурси за откриване на нередности, за да се гарантира широк набор от способности за търсене;

xiii) да изиска от представителите на интереси в регистъра за прозрачност да посочват финансовите си поддръжници, като декларират лично, че представляват само собствените си интереси или колективните интереси на членовете си, и да предложи изменение в приложение II към

междуинституционалното споразумение от 20 май 2021 г., така че да се изиска от тях да посочват финансовите си поддръжници в регистъра за прозрачност на ЕС, дори ако заявяват в този регистър, че представляват само интересите на собствените си членове; настоятелно призовава вече регистрираните субекти, които не са посочили финансовите си ресурси посредством лично деклариране, да го направят доброволно, преди да бъде изменено междуинституционалното споразумение;

xiv) да продължи да подкрепя държавите членки с цел повишаване на качеството и количеството на проверките, както и да обменя най-добри практики в борбата с измамите и корупцията;

xv) да се справи със ситуацията по отношение на закъснелите нареждания за събиране на вземания и да предприеме всички необходими мерки за събиране на повечето дължими суми за периода 2014–2023 г., включително прилагането на корпоративни механизми за ескалация, и да информира органа по освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за постигнатия напредък по събиране на сумите;

xvi) да укрепи капацитета на архитектурата на Съюза за борба с измамите, включително предоставянето на достатъчно финансови и човешки ресурси, и да улесни сътрудничеството между тях;

Приходи

54. приветства факта, че за 2023 г. Палатата също е могла да изрази становище без резерви относно законосъобразността и редовността на приходите; същевременно подчертава, че проблемите с недекларирането или неправилното деклариране на митата (разлика между дължимите и събраните мита), водещи до недостиг на събраните вносни мита, продължават от много години насам и потенциално биха могли да доведат до загуба на традиционни собствени ресурси за Съюза и за държавите членки;

55. отбелязва със сериозна загриженост, че Палатата е разгледала изпълнението на плана за действие на Комисията в областта на митниците, който има потенциала да доведе до значително намаляване на разликата между дължимите и събраните мита, и отново е установила недостатъчен напредък в изпълнението на някои действия от този план; отбелязва, че в рамките на този план през май 2023 г. [11] Комисията предложи митническа

[11] COM(2023)0258.

реформа, включително създаването на Митническия орган на ЕС и центъра за митнически данни на ЕС;

56. припомня, че Палатата е подчертала рисковете за финансовите интереси на ЕС, произтичащи от неподходящ или неефективен митнически контрол на вносните стоки; приветства положените от OLAF усилия за борба с измамите, свързани с митата и ДДС; подчертава повишаването на рисковете, свързани с електронната търговия и онлайн платформите, вследствие на потенциалните заплахи за сигурността и безопасността и риска от несъответствие с правилата на ЕС в областта на данъчното облагане и митниците, продуктовите стандарти, правата върху интелектуална собственост, забраните и ограниченията;

57. отбелязва със загриженост, че Палатата е установила, че Комисията не е начислила лихви за забава в шест случая, свързани със закъснели корекции на данните за БНД от страна на държави членки, за които Комисията е изразила резерви; изразява съгласие с Палатата, че Комисията по принцип следва да начислява лихви за забава в такива случаи, за да създаде стимул за държавите членки да предприемат действия по отношение на изразените резерви в рамките на крайните срокове;

58. отбелязва със задоволство, че новият собствен ресурс на база нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса, генерирани от държавите членки през 2023 г., възлиза на 7,2 милиарда евро, което се равнява на 4,0 % от общите приходи на ЕС; отбелязва освен това, че Палатата е установила [12] някои проблеми, свързани с надеждността и съпоставимостта на данните; подчертава, че това представлява отличен пример за нов собствен ресурс, тъй като той създава положителни стимули за държавите членки да намалят обема на нерециклираните опаковки от пластмаса, като същевременно генерира нов поток от приходи за Съюза;

59. подчертава, че предложенията на Комисията за нови собствени ресурси от 2021 г., които включват три елемента, първият от които се базира на приходите от търговията с емисии (СТЕ), вторият – на ресурсите, генерирани от механизма на Съюза за корекция на въглеродните емисии на границите, а третият – на дела на остатъчните печалби на многонационалните дружества, които ще бъдат преразпределени към държавите членки съгласно споразумението на ОИСР/Г-20 за преразпределяне на правата на данъчно облагане („първи стълб“), са очевидни

---

12 Специален доклад № 16/2024 на Европейската сметна палата: Приходи на ЕС на база нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса — труден старт, възпрепятстван от недостатъчно съпоставими или надеждни данни.

кандидати за такива нови ресурси; същевременно посочва, че могат да бъдат разгледани и други източници, ако те се окажат по-лесни за одобрение от държавите членки; приветства други инициативи, които могат да доведат до нови собствени ресурси за бюджета на Съюза;

60. призовава Комисията по-специално:

i) да засили акцента и натиска върху изпълнението на плана за действие в областта на митниците и не на последно място, върху предложението за значителни реформи в областта на митниците от май 2023 г., включително създаването на Митническия орган на ЕС и центъра за митнически данни на ЕС; да гарантира, че държавите членки прилагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за неспазване на задълженията за докладване; да започне производство за установяване на нарушение в случаите, в които са налице достатъчно доказателства, че държавите членки прилагат явно неподходяща система за санкции за нарушения на Шестата директива относно административното сътрудничество [13] (ДАС 6);

ii) да настоява, че е важно да се засили и диверсифицира международното митническо сътрудничество с търговските партньори, и да подчертае необходимостта от засилване на борбата срещу трансграничните данъчни и митнически измами в контекста на разрастването на електронната търговия;

iii) да създаде стимули за държавите членки да предприемат действия по отношение на изразените резерви, свързани с корекциите на данните за БНД от страна на държавите членки, в рамките на крайните срокове чрез начисляване на лихви за забава;

iv) да продължи да работи за въвеждането на допълнителни нови собствени ресурси;

Единен пазар, иновации и цифрова сфера

61. отбелязва, че бюджетът за програмите по функция 1 от МФР „Единен пазар, иновации и цифрова сфера“ възлиза на 25,3 милиарда евро (13,2 % от бюджета на Съюза), разпределени, както следва: 15,3 милиарда евро (60,5 %) за научни

---

[13] Директива (ЕС) 2018/822 на Съвета от 25 май 2018 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане, свързана с подлежащите на оповестяване трансгранични договорености (ОВ L 139, 5.6.2018 г., стр. 1; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/822/oj).

изследвания, 4,1 милиарда евро (16,1 %) за транспорт, енергетика и цифрови технологии, 2,3 милиарда евро (9,1 %) за програмата InvestEU, 2,2 милиарда евро (8,7 %) за космическо пространство и 1,4 милиарда евро (5,6 %) за други области;

62. отбелязва, че Палатата е проверила 127 операции, обхващащи пълния набор от разходи по тази функция от МФР, по-специално програмата „Хоризонт 2020“ (90 операции), „Хоризонт Европа“(7 операции), Механизма за свързване на Европа (МСЕ), космическите програми и финансовите инструменти, както и че е направила преглед на системата на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA) за предварителен контрол на безвъзмездните средства по МСЕ за секторите на транспорта и енергетиката и информацията относно редовността, изложена в годишните отчети за дейността на ГД „Научни изследвания и иновации“ (ГД RTD) и Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията (HaDEA);

63. отбелязва, че по оценка на Палатата процентът грешки при разходите по функция „Единен пазар, иновации и цифрова сфера“ през 2023 г. е съществен в размер на 3,3 %; отбелязва констатацията на Палатата, че разходите за научни изследвания и иновации са най-силно засегнати от грешки, особено в областта на разходите за персонал; отбелязва освен това, че изчисленият от Комисията риск при плащане за тази функция е 1,4 %, което е в долната половина на диапазона на оценката на Палатата; изразява загриженост във връзка със заключението на Палатата, че изчисленият от Комисията риск при плащане за тази функция остава занижен поради слабости, открити от Палатата в последващите одити на Комисията в тази област от финансовата 2019 година насам [14];

64. отбелязва със загриженост, че 39 (31 %) от проверените от Палатата 127 операции съдържат грешки; изразява дълбока загриженост, че в седем случая на количествено измерими грешки, допуснати от бенефициерите, Комисията (или съответните одитори, на които бенефициерите са възложили проверката) е разполагала с достатъчно информация, за да предотврати или да открие и коригира грешките преди одобряването на разходите, и че ако Комисията беше използвала правилно цялата информация, с която разполага, изчисленият процент грешки за тази глава би бил с 1,4 процентни пункта по-нисък; подчертава, че това показва слабости в контрола на Комисията;

---

[14] Годишен доклад на Европейската сметна палата за 2023 г., параграф 1.35.

Научни изследвания и иновации

65. подчертава важността на програмите на Съюза за финансиране на научни изследвания и иновации за научното, общественото, икономическото и технологичното развитие на Съюза с цел да се намалят неравенствата, да се постигне екологичният и цифровият преход и да се намали енергийната зависимост на Съюза от Русия; припомня, че „Хоризонт Европа“ е най-значимата програма за научни изследвания и иновации в Европа с общ бюджет от 95,5 милиарда евро за периода 2021–2027 г., включително 5,4 милиарда евро от инструмента NGEU; отбелязва, че МВУ е отпуснал около 48 милиарда евро инвестиции за научни изследвания и иновации; подчертава, че за да се повиши конкурентоспособността на Съюза и да се преодолее недостигът в областта на иновациите, е необходимо допълнително финансиране за научни изследвания и иновации, като се вземат предвид съответните препоръки в доклада на Драги; подчертава по-специално необходимостта от увеличаване на разходите за свързаните с отбраната научни изследвания и иновации поради настоящите геополитически условия, което би могло да послужи като важен компонент на стратегията за политиката в областта на иновациите;

66. отбелязва, че с бюджет от 75,6 милиарда евро нейният предшественик, „Хоризонт 2020“, е финансирал над 35 000 проекта между 2014 г. и 2020 г., а поканите за представяне на предложения по тази програма са привлекли над един милион индивидуални заявления от 177 държави; отбелязва освен това, че по време на изслушването си за освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2023 г. членът на Комисията Иванова подчерта добавената стойност от ЕС на програмите на ЕС за финансиране на научни изследвания и иновации, като обясни, че според изчисленията в окончателната оценка на „Хоризонт 2020“ до 2040 г. за всяко евро разходи, свързани с програмата, ще бъдат генерирани ползи за обществото в размер на пет евро; изразява дълбоко съжаление, че 74 % от предложенията, оценени като висококачествени от независими експерти, не са могли да бъдат финансирани поради бюджетни ограничения; отбелязва, че за финансирането на всички висококачествени предложения биха били необходими допълнителни 159 милиарда евро; подчертава, че е важно да се осигури достатъчно финансиране за научните изследвания и иновациите в Съюза, не на последно място, за да се повишат конкурентоспособността и просперитетът на Съюза, в съответствие със стратегическата програма на Съюза за периода 2024–2029 г.;

67. отбелязва късното приемане на правните основания на „Хоризонт Европа“ през 2021 г. и приветства факта, че Комисията е успяла да постигне близо 100 % изпълнение на

бюджета през 2023 г.; отбелязва, че броят на подписаните до края на 2023 г. споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства е 10 674 и че са подписани още две рамкови споразумения;

68. отбелязва със загриженост, че Палатата е открила грешки, свързани с недопустими разходи, в 30 от 97-те операции в областта на научните изследвания и иновациите в извадката си и че тези грешки представляват 71 % от изчисления от Палатата процент грешки за тази функция през 2023 г.; отново изразява загриженост, че девет години след стартирането на програма „Хоризонт 2020“ изчисляването на разходите за персонал продължава да бъде основен източник на грешки, като 22 от 30-те операции в областта на научните изследвания с количествено измерими грешки в извадката на Палатата (около 73 %) са засегнати от неправилното прилагане на методологията за изчисляване на разходите за персонал; признава продължаващите усилия както на Комисията, така и на Палатата за коригиране на това положение; приветства факта, че Комисията е приела препоръките на Палатата да се подобри спазването на правилата за дневните ставки от страна на бенефициерите и да се осигури яснота относно правилата за дневните ставки в документите за програма „Хоризонт Европа“;

69. подчертава значението на опростяването на правилата и процедурите, които уреждат финансирането на научните изследвания и иновациите от Съюза; отбелязва, че през 2023 г. Комисията е продължила въвеждането на опростени варианти на разходите, като еднократни суми и единични разходи, в „Хоризонт Европа“; отбелязва освен това забележките, направени от генералния директор на ГД „Научни изследвания и иновации“ по време на размяната на мнения с комисията по бюджетен контрол, че Комисията възнамерява да увеличи отпускането на финансиране по „Хоризонт Европа“ с еднократни суми до 50 % до 2027 г.; приветства факта, че Комисията, вземайки предвид препоръките на Палатата, отправени в нейните годишни доклади за 2022 г., ще прецизира по-добре изискванията за определяне на правилното усвояване на безвъзмездните средства под формата на еднократна сума, в т.ч. кои елементи на отделните работни пакети ще доведат до извършване на плащане, и също така ще предостави подробни насоки на лицата, участващи в оценката на изпълнението на проектите; отбелязва освен това, че както е описано в оценката на Комисията на финансирането под формата на еднократна сума по „Хоризонт 2020“ и „Хоризонт Европа“ за периода 2018–2024 г., бенефициерите биха приветствали наличието на повече яснота относно начина на одитиране на безвъзмездните средства, изплащани под формата на еднократна сума; изразява загриженост, че все още не е разработена стратегията за последващ одит на „Хоризонт Европа“;

70. подчертава решаващата роля на частния сектор за преодоляване на различията в областта на иновациите в Съюза и за подобряване на конкурентоспособността и просперитета на Съюза; счита по-специално, че е изключително важно да продължи да се насърчава и улеснява във възможно най-голяма степен участието на МСП в програмите на Съюза за финансиране на научни изследвания и иновации; отбелязва заключението на Палатата, че вероятността от допускане на грешки е по-голяма при МСП и новите участници отколкото при другите бенефициери, тъй като им липсват опит и ресурси за администриране на средствата; приветства усилията, положени от Комисията за оказване на специална подкрепа на МСП, например чрез информационни кампании, връзки със системата на националните звена за контакт и специалното бюро за помощ на Службата за справки по отношение на научните изследвания; счита, че опростяването на правилата и процедурите е главният двигател за по-голямо участие на МСП;

Енергетика, транспорт и цифрови технологии

71. подчертава значението на инвестициите на Съюза за развитието на високоефективни, устойчиви и ефективно взаимосвързани трансевропейски мрежи в областта на транспорта, енергетиката и цифровите услуги и отбелязва, че Механизмът за свързване на Европа (МСЕ), с разходи в размер на 4,1 милиарда евро през 2023 г., е ключов инструмент на Съюза за постигането на тези цели;

72. насочва вниманието към необходимостта от опростяване на процедурите за кандидатстване по линия на Механизма за свързване на Европа – Транспорт (МСЕ – Транспорт), за да се даде възможност за засилено участие на по-малки субекти и местни инициативи в развитието на европейската транспортна инфраструктура; изразява съжаление, че бюджетът на МСЕ – Транспорт не покрива всички нужди от инвестиции в устойчив транспорт и че по-голямата част от бюджета на МСЕ – Транспорт вече е разпределен, което оставя недостиг на финансиране до 2027 г.;

73. припомня, че агресивната война на Русия срещу Украйна и наложените вследствие на това санкции на Русия продължиха да оказват отрицателно въздействие върху транспортния сектор на Съюза през 2023 г., което доведе до недостиг при трафика, затруднения във веригата на доставки и необходимост от заобикаляне на традиционни маршрути, като по този начин се удължи времето за пътуване и се увеличиха разходите; посочва, че източните гранични региони, особено в балтийските държави, Финландия, Полша и Румъния, бяха особено засегнати от икономически загуби и спиране на трансграничната мобилност като резултат от руската агресия; призовава Комисията да

въведе целенасочени мерки, включително в следващата МФР, за да улесни възстановяването на засегнатите региони;

74. призовава Комисията да извърши цялостен преглед на финансирането, отпуснато за трансгранични и многонационални инфраструктурни проекти, които са изправени пред значителни предизвикателства при изпълнението, финансови затруднения или закъснения, като например Rail Baltica; посочва, че при този преглед следва да се обърне внимание на неефективността при планирането и управлението, както и на ескалиращите разходи за строителство, които застрашават сроковете и целите на проектите; повтаря, че една по-голяма прозрачност при управлението на публичните средства повишава доверието на гражданите в институциите на Съюза;

75. отбелязва със загриженост, че Палатата е открила две грешки в проектите по МСЕ в извадката си за 2023 г. и че една от тях е свързана със сериозно нарушение на правилата на Съюза за възлагане на обществени поръчки и е довела до възлагането на поръчката на консорциум, който не отговаря на критериите за подбор, както и че тази грешка е допринесла за 28 % от изчисления процент грешки за функция 1;

76. изразява дълбока загриженост във връзка с констатациите на Палатата по отношение на системата на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA) за предварителен контрол на безвъзмездните средства по МСЕ за секторите на транспорта и енергетиката, по-специално заключението на Палатата, че макар стратегиите както за МСЕ1 (2014–2020 г.), така и за МСЕ2 (2021–2027 г.), да се основават на задълбочен анализ на рисковете и нередностите в миналото, насоките за извършване на предварителни проверки на обществените поръчки не са достатъчно подробни; напълно подкрепя препоръката на Палатата Комисията да доразвие тези насоки;

Препоръки

77. призовава Комисията:

i) да осигури предоставянето на достатъчно ресурси за подкрепа на висококачествените предложения за проекти за научни изследвания и иновации с добавена стойност от ЕС в краткосрочен план чрез проектобюджета за 2026 г. и в средносрочен план чрез предложението на Комисията за следващата многогодишна финансова рамка;

ii) да продължи да опростява правилата и процедурите в съответствие с новия финансов регламент, да подкрепя обученията и предоставянето на лесна за ползване, последователна и практическа информация за заявителите

в държавите членки, и по-специално за МСП, новите заявители, спин-оф предприятията, стартиращите предприятия, ОГО или местните групи за действие, както и да насърчава кандидатстването на бенефициери в държавите членки с по-ограничено участие, както и на по-дребни субекти;

iii) да продължи да прилага опростени правила и процедури, мерки за цифровизация и опростени варианти на разходите (ОВР), като същевременно обръща специално внимание на риска от нередности и измами и на разходите за контрол и финализира стратегията за последващ одит на „Хоризонт Европа“ във възможно най-кратък срок;

iv) да прецизира по-добре изискванията за определяне на правилното усвояване на безвъзмездните средства под формата на еднократна сума, като вземе предвид съответните препоръки на Палатата от нейния годишен доклад за 2022 г., и да провери действителното изпълнение на проектите, при които се използват еднократни суми;

v) да извърши задълбочен анализ на откритите грешки при възлагането на обществени поръчки и да доразвие насоките, описващи обхвата на проверките, които трябва да се извършват за предварителния контрол на обществените поръчки за проекти по МСЕ, както препоръчва Палатата;

Сближаване, устойчивост и ценности

78. подчертава значението на политиката на сближаване на Съюза за икономическото и териториалното сближаване и развитие в регионите на Съюза, както и за подкрепата за прилагането на Европейския стълб на социалните права; отбелязва, че бюджетът за програмите по функция 2 от МФР „Сближаване, устойчивост и ценности“ възлиза на 73,3 милиарда евро (38,4 % от бюджета на Съюза), разпределени както следва: 47,8 % за Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и за други регионални операции, 18,9 % за Европейския социален фонд (ЕСФ), 9,8 % за Кохезионния фонд (КФ), 3,8 % за „Еразъм+“, 2,1 % за МСЕ – Транспорт и 3,8 % за други области;

79. отбелязва, че Палатата е проверила извадка от 238 операции, обхващаща пълния набор от разходи по функция 2 на МФР; отбелязва със загриженост, че изчисленият от Палатата общ процент грешки за разходите по тази функция през 2023 г. се е повишил до 9,3 %, което е значително над прага на същественост; обръща внимание на значителното увеличение на общия процент грешки, изчислен от Палатата през 2023 г., в сравнение с предходните години (6,4 % през 2022 г., 3,6 % през 2021 г.);

80. изразява загриженост относно констатацията на Палатата, че значителните допълнителни средства, предоставени в рамките на помощта за възстановяване в полза на сближаването и териториите на Европа (REACT-EU), наближаващият край на периода на допустимост за програмите от 2014–2020 г. (31 декември 2023 г.) и паралелното изпълнение на програмата NGEU са оказали допълнителен натиск върху администрациите на държавите членки, увеличавайки риска от грешки; изразява по-специално загриженост във връзка с практиката на намаляване на съфинансирането от страна на държавите членки, какъвто е случаят с REACT-EU, Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса (ИИОК) и ИИОК+, което намалява ангажираността и свързаните стимули за правилно наблюдение на разходите; отбелязва въз основа на отговорите на Комисията признанието, че някои органи може да са извършили по-малко ефективен контрол и проверки поради голямото претоварване и нарастващия натиск от паралелното изпълнение на програмите за периода 2014–2020 г. и от допълнителното финансиране по линия на NGEU;

81. отбелязва анализа на Палатата на операциите с допълнително финансиране по REACT-EU и възможностите за гъвкавост по ИИОК+ и действията по линия на сближаването за бежанците (CARE) и техния принос за изчисления процент грешки; отбелязва по-специално заключението, че грешките, открити при 100 % финансирани от ЕС приоритети, са допринесли с 5,0 % за общия изчислен процент грешки в размер на 9,3 %; изразява загриженост, че увеличаването на възможностите за гъвкавост, без едновременно с това да се намаляват изискванията или да се увеличават превантивните проверки и контрол, е допринесло за високия процент грешки;

82. отбелязва Преглед 03/2024 на Палатата, озаглавен „Преглед на рамката за предоставяне на увереност и основните фактори, допринасящи за грешки в разходите по политиката на сближаване за периода 2014–2020 г.“, в който се представят в многогодишен план одитните резултати за шест години, в т.ч. оценка на проблемите, свързани с управлението и контрола, с цел укрепване на модела за предоставяне на увереност; изразява загриженост във връзка със заключението на Палатата, че макар рамката за предоставяне на увереност за политиката на сближаване да е помогнала за намаляване на процента грешки, тя не е успяла ефективно да сведе общия процент грешки под прага на същественост от 2 %; изразява загриженост, че Комисията може да разчита само в ограничена степен на работата на националните одитни органи поради системните слабости; подкрепя препоръката на Палатата към Комисията да засили прилагането на рамката за предоставяне на увереност по отношение на разходите за сближаване за периода 2021–2027 г.; припомня на Комисията призива на органа по освобождаване от

отговорност да работи в тясно сътрудничество с държавите членки за подобряване на системата за управление и контрол на разходите на Съюза, за да се намали високият процент грешки под прага на същественост от 2 %;

83. отбелязва констатацията на Палатата в нейния преглед относно надеждността на работата на ключовите участници в системата за контрол на политиката на сближаване; изразява загриженост във връзка с констатацията на Палатата, че в продължение на шест години управляващите органи – първата линия на защита за откриването и предотвратяването на грешки – не са достатъчно ефективни по отношение на намаляването на присъщия висок риск от грешки в политиката на сближаване; счита, че е още по-тревожно, че Палатата е установила, че втората линия на защита – одитните органи на държавите членки – не са в състояние да определят правилния процент грешки за одитираните от тях пакети от разходи и да предоставят увереност в тази връзка, тъй като Палатата е открила допълнителни грешки в поне 39 % от тези пакети; отбелязва, че тези грешки се откриват и докладват от Палатата ежегодно в продължение на повече от 6 години и че следователно съществува системен проблем;

84. отбелязва категоризацията на Палатата за грешките, открити в разходите за сближаване, при което недопустимите проекти представляват 29 %, недопустимите разноски – 26 %, а сериозното неспазване на процедурите за възлагане на обществени поръчки – 21 % от грешките, като разходите във връзка с ЕФРР и КФ представляват най-големият дял грешки (80 %); отбелязва, че разходите по линия на ЕСФ+, ИМЗ (инициативата за младежка заетост) и ФЕПНЛ (Фондът за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица) са пропорционално по-малко засегнати от грешки, тъй като те заедно представляват 16 % от грешките, а същевременно заедно съставляват около 20 % от бюджета по тази функция;

85. отбелязва проучването, възложено от комисията по бюджетен контрол, на тема „Поуки, извлечени от прилагането на инструментите за реагиране при кризи“, което показва, че усвояването на средствата за сближаване, за които не са поети задължения, е било подкрепено от възможностите за гъвкавост, въведени по линия на ИИОК и ИИОК+; изразява загриженост във връзка с констатацията на изследователите, че качеството на ускорените проекти може да не е достигнало същото равнище като инвестициите преди пандемията; освен това изразява загриженост във връзка с констатацията на изследователите, че рискът от нискокачествени проекти се поема изцяло от бюджета на Съюза поради предоставянето на 100 % финансиране от ЕС за ИИОК, ИИОК+ и REACT-EU; счита, че предоставянето на 100 % финансиране от ЕС може да помогне за усвояването, но че

усвояването не е самоцел;

86. подчертава, че в своите последни становища относно освобождаването от отговорност комисията по регионално развитие призова за допълнителна консултантска подкрепа от Комисията за националните, местните и регионалните органи, за да се избегне ситуация на административно претоварване; признава усилията на Комисията, но отбелязва, че за съжаление те не са били достатъчни за намаляване на риска от грешки; предупреждава, че подобно административно претоварване може да настъпи в края на периода на допустимост по МВУ и последните години от МФР; подчертава необходимостта от преодоляване на недостатъчния административен капацитет на националните, местните и регионалните органи като спешен въпрос; във връзка с това призовава Комисията да им предостави ясни насоки и да увеличи подкрепата си за изграждането на административен капацитет, включително чрез обучение на служители, споделяне на най-добри практики, партньорски проверки и техническа помощ, за да се гарантира ефективно управление на средствата;

87. отбелязва публичните обсъждания относно многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г., които могат да са знак за преминаване към основан на изпълнението модел, който свързва инвестициите и реформите, както и желание за опростяване на правилата и процедурите; призовава Комисията да изведе като приоритет финансовото реагиране на настоящите заплахи вследствие на геополитическото положение; предупреждава, че никое решение относно бъдещото разработване на разходни програми не трябва да бъде в ущърб на надзора и контрола на разходите на Съюза от гледна точка на прозрачността и информацията на равнището на Съюза относно неспазването на правилата и разпоредбите; счита, че установените от Палатата грешки и начинът, по който Комисията ги третира, също са показател за правилно функционираща система за управление и контрол, и отбелязва, че и двете институции са заявили своя ангажимент да подобрят системата и да намалят процента грешки;

88. отбелязва, както и през предходните години, констатацията на Палатата, че документните проверки на Комисията за преглед и оценка на работата на одитните органи са насочени само към проверка на съгласуваността на информацията относно редовността, и че следователно те са твърде ограничени, за да потвърдят процента остатъчни грешки, докладван от националните органи в техните пакети от документи за предоставяне на увереност; отбелязва отговора на Комисията, че тя допълва своята документна проверка с одитна дейност на място, която включва програмите и пакетите от документи за предоставяне на увереност, а това ѝ позволява да изготви

разумна и справедлива оценка за процентите на грешки за всяка програма; счита, че констатацията на Палатата касае обхвата на документните проверки и факта, че те са насочени само към съгласуваността, и следователно са твърде ограничени, за да предоставят на Комисията достатъчно надеждна информация;

89. изразява загриженост относно трайните проблеми, констатирани от Палатата в работата на националните одитни органи, както е видно от слабостите, установени в пакетите от документи за предоставяне на увереност, като процентът на остатъчните грешки е над прага на същественост за повече от 60 % от стойността на пакетите от документи за предоставяне на увереност, одитирани през 2023 г.; подчертава със загриженост, че много често управляващите органи не могат да предотвратяват или откриват ефективно нередностите в разходите, декларирани от бенефициерите, а това намалява степента, в която Комисията може да разчита на тяхната работа;

90. припомня, че при споделеното управление Комисията носи отговорност да се увери, че държавите членки са създали системи за управление и контрол, които функционират ефективно по време на изпълнението на програмите; изразява тревога, че както Комисията, така и Палатата са констатирали, че не всички системи за управление и контрол на държавите членки функционират ефективно, което засяга отрицателно надеждността на изчислените от Комисията проценти грешки, тъй като те разчитат на тези неефективно работещи национални системи; поставя под въпрос възможността Комисията да продължи да разчита на националните системи;

91. счита, че за да може подходът за единен одит да функционира добре и да се постигне намаляване на административната тежест за бенефициерите и управляващите органи, е изключително важно одитните стандарти да се спазват на всички нива на контрол и одит; следователно изразява загриженост във връзка с констатацията на Палатата в нейния годишен доклад, че програмните органи и бенефициерите не са представили основни оправдателни документи за изпълнението на условията за допустимост, както и във връзка с констатацията на Палатата, представена в нейния преглед, че недостатъчната документация за одитната дейност на одитните органи ограничава надеждността на одитната работа на националните одитни органи;

92. припомня, че съгласно член 15 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на

Европейския парламент и на Съвета [15] (РОР) за програмния период 2021–2027 г. държавите членки трябва да спазват хоризонталните и тематичните отключващи условия, които трябва да се изпълняват и съблюдават през целия период на изпълнение на фондовете; припомня, че когато отключващите условия не са изпълнени към момента на подаване на заявление за плащане до Комисията за респективната специфична цел, съответните разходи няма да бъдат възстановени от бюджета на Съюза, докато Комисията не се увери, че отключващото условие е изпълнено; припомня силното съжаление на органа по освобождаване от отговорност във връзка с решението на Комисията от 13 декември 2023 г. [16], като се има предвид фактът, че Унгария е изпълнила хоризонталното отключващо условие за независимостта на съдебната власт, позволяващо на унгарските органи да подадат заявления за възстановяване на разходи на стойност до 10,2 милиарда евро; отбелязва със загриженост, че след освобождаването на тези финансови средства унгарското правителство не е предприело стъпки за възстановяване на независимостта на съдебната система, а точно обратното; отново изразява своята загриженост за липсата на подходящи механизми за контрол или ненадеждните процедури за възлагане на обществени поръчки, които не могат да гарантират добро финансово управление и защита на бюджета на Съюза; счита, че това решение противоречи политически на удължаването на срока на действие на мерките, приети съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета **[17]** („Регламента относно обвързаността с условия“);

93. изразява дълбока загриженост във връзка с констатациите в

---

15 Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

16 Решение на Комисията от 13 декември 2023 г. относно преоценката, по инициатива на Комисията, на изпълнението на условията по член 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 след Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2506 на Съвета от 15 декември 2022 г. относно Унгария, C(2023) 8999.

17 Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

доклада относно върховенството на закона за 2023 г. по отношение на положението с принципите на правовата държава в Унгария, по-специално продължаващите и системни предизвикателства в съдебната система и медийния сектор; отбелязва с тревога нарастващия натиск върху независимостта на съдебната власт, включително опасенията относно подбора и повишаването на съдии, както и неотдавнашните съобщения за сплашване и намеса в съдебни решения, пример за което са оставките на съдии в знак на протест срещу политическото влияние; отбелязва със загриженост, че ръководителят на унгарския орган по интегритета, ключова институция, създадена като условие, определено от Комисията за отпускане на средствата от ЕС по линия на Регламента относно обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава, е подложен на все по-голям натиск от унгарското правителство; призовава Комисията да гарантира координиран и цялостен подход за всички относими фондове и законодателни инструменти на Съюза, като подчертава, че финансовите средства на Съюза не трябва да се разпределят за дейности, подкопаващи демокрацията или укрепващи авторитаризма;

94. припомня, че с Регламента относно обвързаността с условия се установяват механизъм и мерки за защита на бюджета на Съюза от нарушения на принципите на правовата държава, когато останалите процедури, предвидени в законодателството на Съюза, не могат да защитят бюджета по-ефективно; припомня, че този механизъм беше задействан на 15 декември 2022 г. спрямо Унгария във връзка с опасения относно нейната система за възлагане на обществени поръчки, което доведе до временното спиране на 55 % от бюджетните кредити за поети задължения за три програми в областта на политиката на сближаване; припомня, че в същия регламент, съгласно член 6 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета [18] („Регламента за МФР“), се предвижда, че спрените бюджетни кредити за поети задължения за 2022 г. (година n) не могат да се вписват повторно в бюджета след 2024 г. (година n+2), и че следователно 55 % от бюджетните кредити за поети задължения от 2022 г. (около 1 милиард евро) бяха отменени през декември 2024 г.; отбелязва, че по Регламента относно обвързаността с условия няма други текущи процедури;

95. отбелязва, че Комисията е разпределила равностойността на петима служители на пълен работен ден за изпълнението на Регламента относно обвързаността с условия, и отново изтъква притесненията на Европейската сметна палата, повдигнати в

---

[18] Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

нейния Специален доклад № 03/2024, че настоящата численост на персонала изглежда недостатъчна за гарантиране на строго и съгласувано прилагане на регламента;

96. отново изтъква, че всички мерки, които са необходими за отпускането на финансиране от Съюза съгласно Регламента относно обвързаността с условия, Регламента за общоприложимите разпоредби и Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета [19] („Регламента за МВУ“), трябва да се разглеждат като единен, цялостен пакет; подчертава значението на защитата на финансовите интереси на Съюза и при отпускането на предварително финансиране;

97. отбелязва, че някои инвестиции, които биха били допустими за финансиране по линия на политиката на сближаване, са включени в националните планове за възстановяване и устойчивост; припомня, че общата цел на МВУ, заложена в член 4 от Регламента за МВУ, е да се насърчава икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза и че един от неговите шест стълба е специално предназначен за тази цел; признава, че широкият обхват на МВУ води до ограничено припокриване с други програми на Съюза за финансиране, както е предвидено от съзаконодателите при формулирането на член 9 от Регламента за МВУ, който въвежда допълняемостта и допълнителното финансиране като ключови принципи; обръща внимание обаче на рисковете от двойно финансиране, произтичащи от тези ситуации;

98. изразява загриженост относно очевидните забавяния при прилагането на политиката на сближаване в държавите членки и липсата на капацитет на националните администрации за управляване паралелно на различни разходни програми (напр. програми за сближаване и програми по линия на МВУ), включващи допълващи се или дори подобни цели; призовава Комисията да гарантира, че на държавите членки, които се сблъскват с трудности, се предоставя достатъчна техническа помощ с цел преодоляване на съществуващите забавяния при прилагането на програмите за сближаване;

99. признава непропорционалното въздействие на агресивната война на Русия срещу Украйна върху източните региони на Съюза, граничещи с Русия и Беларус; обръща внимание на разходите, които понасят тези региони и държави членки вследствие на общата си граница с враждебни съседни държави, по-специално необходимостта да насочват все повече публично финансиране

---

[19] Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

за сигурност, отбрана и подготвеност, като същевременно са изправени пред драстично намалени ресурси поради нарушаване на икономическите дейности, трансграничната търговия и други видове обмен, както и на програмите за сближаване, по-специално програмите Interreg; отбелязва предприетите от Европейската комисия мерки за подпомагане на тези региони, по-специално посредством видове гъвкавост, предоставени в рамките на политиката на сближаване; приветства включването на предоставянето на подкрепа за регионите по източната граница, засегнати най-силно от агресията на Русия, в писмото за определяне на ресора на изпълнителния заместник-председател на Европейската комисия, отговарящ за сближаването и реформите; призовава Комисията да гарантира предоставянето на подходяща подкрепа за източните региони на Съюза, които граничат с Русия и Беларус, за да се справят с непропорционалните последици от агресивната война на Русия както в краткосрочен план посредством проектобюджета за 2026 г., така и в средносрочен план посредством предложението на Комисията за следващата МФР;

100. подчертава по-специално значението на ЕСФ +, който има за цел постигането на висока степен на заетост, справедлива социална закрила, квалифицирана и устойчива работна сила и приобщаващи/сплотени общества като ключов фактор за изкореняване на бедността; посочва необходимостта да му се предоставя непрекъсната финансова и политическа подкрепа от Съюза, националните и регионалните институции при изпълнението на неговите цели и задачи през следващите години; подчертава значението на активното ангажиране на регионални участници, по-специално организациите на гражданското общество и социалните партньори, работещи на място, в изпълнението на дейностите, финансирани от ЕСФ +;

101. приветства съсредоточаването в началото на периода на 100 милиона евро от бюджета на „Еразъм+“ за 2027 г. в бюджета на „Еразъм+“ за 2023 г., което даде възможност за непрекъсната подкрепа за ученици, студенти, учители и квалифициран лица, бягащи от Украйна, и допълнителните 20 милиона евро, отпуснати на „Еразъм+“ през 2023 г. по настояване на Парламента; подчертава, че съсредоточаването на средства в началото на периода трябва да остане изключение, когато става въпрос за бърза реакция при непредвидени остри кризисни ситуации; подчертава, че всяко съсредоточаване на средства в началото на периода на „Еразъм+“ не трябва да води до съкращения за програмата в края на текущата МФР; подчертава, че трябва да се положат всички усилия, за да се реагира приоритетно на такива ситуации с допълнително финансиране;

102. подчертава необходимостта от строг надзор върху разпределението на средствата, за да се предотвратят

злоупотреби по програма „Еразъм“; изисква от Комисията да събере доказателства, за да разследва евентуални случаи на измамни или подозрителни получатели, в съответствие със задълженията си, посочени във Финансовия регламент и споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства по програма „Еразъм+“; призовава за адекватна защита на програмата от злоупотреби от страна на организации, чиито дейности не са съобразени с основните ценности на Съюза (човешко достойнство, свобода, демокрация, равенство, правова държава, права на човека); припомня, че Комисията е правно задължена да гарантира, че бенефициерите на програмите се ангажират със и осигуряват зачитането на тези ценности и не извършват професионални нарушения;

103. отбелязва, че през 2023 г. бюджетът на програма „ЕС в подкрепа на здравето“ – основния финансов инструмент за подкрепа на инициативите на Съюза в областта на здравеопазването – възлиза на 735 милиона евро, управляван основно от Генерална дирекция „Здравеопазване и безопасност на храните“ и Органа за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации (HERA) и изпълняван чрез Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията; признава напредъка на инициативите, финансирани по тази програма, по-специално в областта на подготвеността за извънредни здравни ситуации, плана за борба с рака, фармацевтичната стратегия за Европа и в прилагането на законодателството на Съюза в областта на здравеопазването;

Препоръки

104. призовава Комисията:

i) да преразгледа практиката за предоставяне на 100 % финансиране от Съюза за инструментите на ЕС за реакция при кризи, като увеличаването на предварителното финансиране може да осигури по-бързо наличност на средства и същевременно се запазва споделената отговорност за бюджетния и финансовия контрол при усвояването на средствата чрез запазване на финансовото участие на национално ниво и на равнището на Съюза;

ii) да гарантира подбора на качествени проекти за предоставяне на средства по линия на политиката на сближаване, като се насърчават дългосрочните инвестиции и се осигурява надлежна обосновка за 100 % от финансирането от Съюза, и същевременно се ограничава приложението на това финансиране;

iii) да разгледа системния проблем за неоткриването на грешки на ниво държави членки при разходите за

политиката на сближаване чрез план за действие, който да е насочен към докладването на точен процент на грешки в пакетите за предоставяне на увереност и откриването на грешки още при първите защитни линии, като се осигуряват повече ресурси и/или съществуващите ресурси се насочват по-добре, както и като се подобрява капацитетът за откриване на грешки на ниво държави членки и Комисия;

iv) да изчисли и да докладва на органа по освобождаване от отговорност разходите за контрола на всички разходи, извършвани от националните органи във връзка с фондовете на политиката на сближаване и програмата Next Generation EU, и да сравни тези цифри с евентуалните разходи за контрола, които биха се генерирали, ако фондовете на политиката на сближаване се управляваха от едни и същи органи;

v) да разгледа често повтарящия се проблем с недостатъчната документация на ниво бенефициери, програмни органи и одитни органи не само чрез извършване на проверки, повишаване на осведомеността и предоставяне на информация относно изискванията, но и чрез засилена цифровизация и, когато е възможно, чрез финансови стимули, с цел санкциониране за неспазването на изискванията за добро финансово управление;

vi) да разшири обхвата на своята документна проверка във връзка с пакетите от документи за предоставяне на увереност, за да се разгледат повече критерии за качество, освен съгласуваността, и да се направи надеждна оценка за процента остатъчни грешки в проверявания пакет от документи за получаване на увереност, както и за общия риск при плащане;

vii) да засили контрола по отношение на хоризонталните и тематичните отключващи условия във всички държави членки, за да открие потенциалните заплахи за защитата на бюджета на Съюза, и да гарантира повишена прозрачност и участие на заинтересованите страни при прилагането на този инструмент;

viii) да съгласува в по-голяма степен доклада за върховенството на закона с Регламента за обвързаността с условия и да докладва по-подробно за нарушенията на принципите на правовата държава, които могат да доведат до задействане на механизма по Регламента за обвързаността с условия;

ix) да извършва постоянен мониторинг на изпълнението от страна на унгарското правителство на мерките, предвидени

в Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2506 [20]; да оцени до каква степен положението се е подобрило или влошило, включително във връзка с предизвикателствата, пред които е изправен Унгарският орган по интегритета, и да предприеме всички необходими действия в съответствие с Регламента относно обвързаността с условия;

x) да предоставя на държавите членки по-голяма техническа помощ, за да се преодолеят закъсненията в изпълнението на националните програми с цел повишаване на процента на усвояване;

xi) да следи отблизо и да смекчава нарастващия риск от двойно финансиране между програмите за сближаване и финансирането по линия на МВУ, и да разглежда незабавно всички подобни случаи;

xii) да продължи да опростява изпълнението на програмите за сближаване и да работи в тясно сътрудничество с държавите членки за определяне на най-добрите практики по отношение на цифровизацията на практиките и процедурите;

xiii) да предприеме всички необходими мерки за намаляване на процента на грешки, в тясно сътрудничество със Сметната палата;

xiv) да гарантира предоставянето на подходяща подкрепа за източните региони на Съюза, които граничат с Русия и Беларус, за да се справят с непропорционалните последици от агресивната война на Русия срещу Украйна както в краткосрочен, така и в средносрочен план;

Природни ресурси

105. отбелязва, че бюджетът за програмите по функция 3 от МФР „Природни ресурси и околна среда“ възлиза на 59,5 милиарда евро (31,1 % от бюджета на Съюза), които са разпределени, както следва: 65,0 % за директни плащания по линия на Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ), 27,6 % за Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), 4,2 % за свързани с пазара разходи по линия на ЕФГЗ, 1,9 % за морско дело и рибарство, 0,9 % за околна среда и климат (LIFE) и 0,4 % за други области;

---

20 Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2506 на Съвета от 15 декември 2022 година относно мерки за защита на бюджета на Съюза срещу нарушения на принципите на правовата държава в Унгария (ОВ L 325, 20.12.2022 г., стр. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2506/oj).

106. отбелязва, че Палатата е разгледала извадка от 218 операции, обхващаща пълния набор от разходи по тази функция на МФР; отбелязва, че Палатата е проверила също така информацията относно редовността, предоставена в годишните отчети за дейността на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ и ГД „Действия по климата“, както и избрани системи в 20 държави членки и в Обединеното кралство; отбелязва, че Палатата изчислява процента на грешки за функция „Природни ресурси“ на 2,2 % (2,2 % през 2022 г.), и че по-голямата част от откритите грешки засягат операции в областта на развитието на селските райони;

107. посочва обаче, че това се дължи отчасти на сложността на екологичните схеми в програмите за развитие на селските райони и на признатия отрицателен въпрос за „свръхрегулирането“ на национално равнище;

108. отбелязва в този контекст по-ниската от очакваното степен на изпълнение на финансирането от ЕЗФРСР за периода 2023–2027 г., със степен на усвояване от едва 1 % в края на 2023 г., като плащанията възлизат на 0,7 милиарда евро, и очаква степента на усвояване да се увеличи значително през следващия отчетен период;

109. отбелязва, че Палатата е открила 16 количествено измерими грешки в областта на развитието на селските райони, 15 грешки при преките плащания, 3 грешки при разходите за пазарни мерки и 3 грешки при разходите извън ОСП; изразява задоволство от оценката на Комисията, че повечето грешки са от техническо естество, както и от действията, предприети от Комисията за предотвратяването на грешки в бъдеще;

110. отбелязва категоризацията на Палатата за допуснатите грешки, като недопустимите заявления представляват 35 % от грешките, а административните грешки и неточната информация за площи или животни са съответно 21 % и 20 %; отбелязва със загриженост, че както и през предходните години, Палатата е установила в няколко случая, че органите на държавите членки и Комисията са разполагали с достатъчно информация, за да предотвратят или да открият и коригират грешките преди одобряването на разходите, и че ако органите на държавите членки и Комисията бяха използвали правилно цялата информация, с която разполагат, изчисленият процент на грешки за тази глава би бил с 1,0 процентен пункт по-нисък;

111. отбелязва, че 2023 г. беше първата година от новия модел за осъществяване на ОСП през периода 2023–2027 г., който включва елементи на изпълнението, договорени с държавите членки в техните стратегически планове, като основа за извършването на плащания; отбелязва, че 2023 г. беше скромно

начало на новия модел за осъществяване на програмата, като 63,65 милиона евро са декларирани въз основа на получените резултати от изпълнението, и следователно подлежат на „уравняване въз основа на резултатите от изпълнението“ от страна на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“, от общо 215,52-та милиона евро, декларирани по стратегическите планове по линия на ОСП в рамките на секторните интервенции и развитието на селските райони; отбелязва, че през 2024 г. плащанията по новия модел за осъществяване на програмата ще се увеличат значително; отбелязва забележките на Палатата във връзка с обработката на данните за изпълнението на годишните доклади за изпълнението, според които държавите членки в момента създават системи и процедури, а понякога и агрегират ръчно данни, със съответните рискове за надеждността на данните;

112. припомня протестите на земеделските стопани в цяла Европа към края на 2023 г. и началото на 2024 г. и отговора на Комисията, насочен към опростяване на процедурите, по-специално за дребните земеделски стопани, и увеличаване на дискреционните правомощия на държавите членки; подчертава, че опростяването следва да върви ръка в ръка с доброто финансово управление и да отчита ангажиментите на Съюза в областта на климата; приветства целенасочения подход на Комисията, по-специално за разграничаване между размера на земеделските стопанства във връзка с използваната земеделска земя и броя на стопанствата; предупреждава, че правото на преценка, което се предоставя на държавите членки, следва да бъде придружено и от задълбочен контрол от страна на Комисията;

113. припомня, че и Комисията, и държавите членки носят отговорност за справянето с измамите при разходването на средства по линия на ОСП; в тази връзка приветства извършената работа във връзка с оценките за риска от измами и актуализирането на стратегията за борба с измамите от ГД „Земеделие и развитие на селските райони“;

114. отбелязва Специален доклад № 07/2024 на Сметната палата относно системите на Комисията за събиране на недължимо платени суми и отговора на Комисията; отбелязва забележката на Палатата за това, че възстановяването на средства във връзка със селскостопанските разходи е било относително успешно, отчасти поради правилото „50-50“, което е стимулирало държавите членки да възстановят съответните средства; отбелязва, че това правило не е запазено в ОСП за периода 2023–2027 г., и предупреждението на Палатата, че това може да доведе до влошаване на процента на възстановяване на средствата при селскостопанските разходи;

115. отбелязва Специален доклад № 20/2024 относно плановете по общата селскостопанска политика и отговора на Комисията; подчертава, че е важно да се гарантира, че всички ключови елементи за оценка на показателите са предоставени; счита, че в плановете трябва да се вземат предвид спецификите на отделните държави членки, и че следователно дори е желателно да има известни различия, но изразява загриженост за това, че различните амбиции могат да доведат до това в държавите членки да няма еднакви условия на конкуренция за земеделските стопани; освен това изразява разочарование от констатацията на Палатата, че макар новата рамка за мониторинг да е опростена, целите на ОСП не са достатъчно ясни, а показателите са насочени по-скоро към крайните продукти, отколкото към постигнатите резултати, и че липсват важни показатели за резултатите; отбелязва, че Палатата препоръчва на Комисията да насърчава обмена на най-добри практики в плановете и укрепването на бъдещата рамка за наблюдение на ОСП;

116. отбелязва Специален доклад № 19/2024 на Палатата относно биологичното земеделие в ЕС и отговора на Комисията; отново изразява загриженост относно констатацията на Палатата, че слабата стратегическа рамка и ограниченията във връзка с данните възпрепятстват измерването на въздействието на политиката; счита, че по-силното акцентиране върху изпълнението и определянето на целите и показателите, както и свързаният с това мониторинг на резултатите в политиките на Съюза трябва да бъдат подкрепени чрез съответно подобряване на капацитета на Комисията за определяне на рамките за изпълнението и мониторинга на изпълнението;

117. приветства повишената конкурентоспособност, постигната чрез пазарни мерки в лозаро-винарския сектор, и насърчава Комисията и държавите членки да продължат да полагат усилия за постигане на същия успех в други сектори;

118. припомня, че демокрацията и плурализмът са основни ценности на Съюза, заложени в член 2 от ДЕС; припомня също така, че в съответствие с член 11 от ДЕС институциите на Съюза предоставят на гражданите и представителните организации възможността да изразяват и обменят публично своите мнения във всички области на дейност на Съюза, за да се поддържа открит, прозрачен и редовен диалог; подчертава, че разделението на властите между институциите, съгласно предвиденото в член 13 от ДЕС, трябва винаги да се зачита и че институциите на Съюза осъществяват лоялно сътрудничество помежду си;

119. потвърждава значението на програмата LIFE; припомня разпоредбите на Регламента за програмата LIFE +, включително

тези, свързани с безвъзмездните средства за оперативни разходи, условията за допустимост, критериите за отпускане на безвъзмездни средства, общия размер на разпределените средства за периода 2021–2027 г. и разпределението на средствата в рамките на програмата;

120. отбелязва, че някои членове на комисията по бюджетен контрол са поискали достъп до редица споразумения за отпускане на безвъзмездни средства по програмата LIFE, както и до други програми на Съюза за финансиране, и след като са ги разгледали, през февруари 2024 г. са изразили загриженост относно съдържанието на няколко от програмите; отбелязва, че Комисията, включително Службата за вътрешен одит (IAS), първоначално не е била запозната с никакви проблеми, но е приела редица мерки с цел преодоляване на опасенията; припомня въпросите с искане за писмен отговор и изслушванията във връзка с освобождаването от отговорност, проведени с генералния секретар на Комисията на 5 ноември 2024 г., с отговорните членове на Комисията по функция 3 от МФР на 12 ноември и с члена на Комисията, отговарящ за бюджета и администрацията, на 9 декември 2024 г., където бяха обсъдени опасенията и отговорът на Комисията;

121. отбелязва загрижеността, изразена от някои членове на комисията по бюджетен контрол, че някои споразумения за отпускане на безвъзмездни средства между Изпълнителната агенция на Европейския съюз за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA) и бенефициери, като например организации на гражданското общество и частни дружества, по програмата LIFE включват „работни планове“, съдържащи подробни действия за застъпничество пред институциите на Съюза или техни представители, както и други действия, насочени към определени търговски споразумения, по които Съюзът е преговарял, или мерки за съдебни спорове, които да бъдат предприети от съответните субекти; потвърждава, че това би могло да се тълкува потенциално като намеса във вътрешното вземане на решения в институциите на Съюза; отбелязва, че Комисията е направила правен анализ на споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства, предизвикали опасения у някои членове на комисията CONT, при който е стигнала до заключението, че няма доказателства, че съответните субекти са нарушили договорните си задължения или задълженията си във връзка с кодекса за поведение; при все това Комисията е поискала от някои бенефициери да внесат поправки към споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства, съдържащи конкретни разпоредби, които потенциално могат да представляват риск за репутацията; отбелязва освен това, че всички споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства съдържат отказ от отговорност, който гласи, че „мненията на бенефициера не представляват по никакъв начин гледната точка

на ЕС“, както и че „органът, предоставящ безвъзмездните средства, не носи отговорност за тези мнения“;

122. подчертава, че финансирането от Съюза не следва да допринася за подкопаване на принципите на правовата държава, нито на ценностите, на които се основава Съюзът; припомня разпоредбите на член 163 от Финансовия регламент; счита, че е от решаващо значение да няма финансиране без проследимост на средствата;

123. отбелязва действията, предприети от Комисията в отговор на твърденията, които включват публикуването на насоки за службите на Комисията относно дейностите по финансиране, свързани с разработването, изпълнението, мониторинга и прилагането на законодателството и политиките на Съюза и проверка на техните портфейли от договори, за да се определи кои споразумения не отговарят на насоките; отбелязва мерките, приети до момента от Комисията, като същевременно очаква резултатите от проверката на споразуменията за безвъзмездни средства с всички бенефициери, която беше поискана от общия управителен съвет на Комисията;

124. отбелязва структурата за вземане на решения, включително комисията за оценка в рамките на CINEA, за вземане на решения по споразуменията между Комисията и бенефициерите; настоятелно призовава Комисията да се гарантира, че структурата за вземане на решения на CINEA във връзка с решенията за възлагане на договори, се характеризира с ясна отчетност, ясни отговорности и практическа структура;

125. отбелязва, че изпълнителната агенция провежда годишни дейности за управление на риска „отдолу нагоре“ и при посочените дейности не са установени никакви критични рискове; отбелязва, че независимо от програмата за финансиране, процедурите за оценка следва да бъдат постоянно преразглеждани и адаптирани, ако е необходимо;

126. отбелязва съобщенията в медиите за това, че председателят на Комисията, г-жа фон дер Лайен, е наела специален платен съветник, който да представи доклад относно стратегическия диалог за бъдещето на селското стопанство на ЕС, като той е получил възнаграждение, равняващо се на това на генерален директор в Комисията; изразява загриженост относно възнагражденията на всичките специални съветници и свободата на преценка на Комисията за определянето на техните възнаграждения, което води до произволни неравенства;

Препоръки

127. призовава Комисията:

i) да следи отблизо напредъка на държавите членки при обработката на данните за изпълнението и обобщаването на данните относно годишния доклад за изпълнението, и да информира органа по освобождаване от отговорност за проблемите, свързани с надеждността на данните за изпълнението, по-специално когато става въпрос за ръчно обобщени данни;

ii) да информира органа по освобождаване от отговорност за причините, поради които Палатата заключава, че вече години наред е можело да бъдат предотвратени множество грешки, ако Комисията и държавите членки бяха използвали цялата информация, с която разполагат, както и за причините, поради които Комисията и държавите членки не могат да намерят подходящо решение на този проблем;

iii) да приложи, при бъдещи политически инициативи, поуките относно намаляването на административната тежест, извлечени от реакцията на Комисията спрямо протестите на земеделските стопани, като същевременно се взема надлежно предвид рискът от злоупотреба със средства при отслабването на мерките за контрол или рискът от твърде големи различия между държавите членки при използването на дискреционни правомощия, без упражняване на подходящ надзор;

iv) да информира органа по освобождаване от отговорност за процента на събраните вземания във връзка със селскостопанските разходи, по-специално ако този процент се влошава спрямо процента на събраните вземания при предходната ОСП, и да смекчи бързо причините за влошаване на положението, включително като обмисли въвеждането на нови стимули за органите на държавите членки за възстановяване на средствата;

v) да направи оценка за разликите в амбициозността на стратегическите планове и да информира органа по освобождаване от отговорност за това дали между държавите членки съществуват различия, които застрашават еднаквите условия на конкуренция за земеделските стопани, както и да изготви оценка за начина, по който Комисията преодолява тези различия;

vi) да използва по-добре своя капацитет за установяване на рамки за изпълнението, определяне на цели и показатели и задължаване на субектите, които допринасят за постиженията, независимо дали това са държави членки или бенефициери, да се отчитат за техния принос;

vii) да актуализира стратегията на Комисията за борба с измамите, за да отдели внимание на застъпничеството и

отстояването на ясно разделение на изпълнителните и законодателните правомощия в Съюза;

viii) да разполага с ясна и всеобхватна стратегия на равнището на Комисията за това как по-добре да защитава финансовите интереси на Съюза и да гарантира, че средствата на Съюза се изразходват по предназначение, и да прилага надлежно разпоредбите на Финансовия регламент, включително като гарантира, че споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства могат да бъдат спрени или прекратени, в случаите когато бенефициерите нарушават законодателството на Съюза;

ix) да осигури справедливо разпределение на средствата на Съюза за организациите на гражданското общество, за да се допринесе за плуралистично и динамично общество;

x) да гарантира, че насоките на Комисията, приети през 2024 г., се прилагат от всички разпоредители с бюджетни кредити и ако е необходимо, да разработи допълнителни насоки за пълно привеждане на споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства в съответствие с разпоредбите на Договорите и съществуващото законодателство;

xi) да предостави на органа по освобождаване от отговорност резултатите от прегледа на споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ и от други договори, за да може той да прецени степента, в която репутацията на Комисията може да бъде изложена на риск;

xii) да се справи по подходящ начин с въпроси като кадровата въртележка между държавния и частния сектор, прозрачността на финансирането и даренията, борбата с изпирането на пари, ограничаването на външната намеса, независимостта от политическо и икономическо влияние, подаването на сигнали за нередности и прозрачните управленски структури по отношение на всички субекти, получаващи средства на Съюза;

xiii) да преразгледа образеца на меморандумите за разбирателство между Комисията и изпълнителните агенции, за да се гарантира по-ясно разделение на отговорностите;

xiv) да инструктира одитната структура да извърши преглед на договорите с бенефициерите и да сигнализира, в случай че установи договори, които не са в съответствие с приложимите финансови правила;

xv) да възложи на Службата за вътрешен одит да преглежда

договорите между Комисията и бенефициерите на безвъзмездни финансови средства, като търси конкретно в рамките на работните пакети съдържание, което не е в съответствие с приложимите финансови правила;

xvi) да извърши оценка на структурата за вземане на решения в областта на възлагането на договори и да възложи на службите на Комисията и изпълнителните агенции да извършват по-добри проверки на съдържанието на договорите на всички етапи, включително като гарантират, че работните пакети и ключовите показатели за ефективност, посочени от кандидатите, са в съответствие с целите на съответните програми за финансиране;

xvii) да приеме по-точна класификация на субектите, включени в системата за финансова прозрачност;

xviii) да преразгледа своите правила за специалните съветници, за да се премахне произволността при техния подбор и техните възнаграждения;

xix) да опрости още повече изпълнението на програмите и да работи в тясно сътрудничество с държавите членки за идентифициране на най-добрите практики за цифровизация на практиките и процедурите;

xx) да подобри качеството на диалога със земеделските стопани от всички държави членки;

xxi) да реагира по-бързо, когато Комисията бъде уведомена за сериозни опасения на органа по освобождаване от отговорност;

xxii) да извършва подходящи проверки на субектите, изброени в Регистъра за прозрачност, за да гарантира, че те изброяват изчерпателно своите дейности в регистъра;

xxiii) да очертае по-ясно разграничаването на отговорностите при прилагането на платформи за сътрудничество;

xxiv) да възложи на общия управителен съвет да представи на службата за вътрешен одит консолидирана информация относно списъка на критичните рискове и да гарантира, че изпълнителните агенции се справят с потенциалните рискове и осигуряват прозрачен подбор на независими оценители с цел предотвратяване на конфликтите на интереси и гарантиране на тяхната независимост;

xxv) да възложи на всички генерални дирекции и изпълнителни агенции да преразгледат разпределението на средствата, предназначени за одит, за да се осигурят достатъчно

ресурси;

xxvi) да гарантира, че предложенията за многогодишни работни програми на всеки инструмент за финансиране на Съюза съдържат ясни насоки относно допустимите за финансиране дейности, по-ясни правила относно проверката на заявленията и относно допустимото съдържание, както и по-ясни изисквания за прозрачност и проследимост на използването на средствата на Съюза, включително във връзка с изискванията за оповестяване съгласно Регистъра за прозрачност на ЕС;

xxvii) да гарантира, че всички споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства спазват необходимите изисквания, свързани с прозрачността, проследимостта и видимостта на средствата;

Миграция и управление на границите

128. отбелязва, че през 2023 г. бюджетът за програмите по функция 4 от МФР „Миграция и управление на границите“ възлиза на 2,7 милиарда евро (1,4 % от бюджета на Съюза), които са разпределени, както следва: 1,2 милиарда (46,5 %) за три децентрализирани агенции: Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex), Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището и Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA); 1 милиард (38,6 %) за фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ) и 0,4 милиарда (14,9 %) за Фонда за интегрирано управление на границите (ФИУГ);

129. отбелязва, че през 2023 г. значителна част от разходите по функция 4 от МФР все още са били насочени към приключването на проектите, останали от МФР за периода 2014–2020 г.; отбелязва, че 18 % от сумите по националните програми по линия на ФУМИ за периода 2014–2020 г. все още не са били декларирани към края на 2023 г., и че последните годишни отчети и искането за плащане на остатъка от тези средства ще бъдат внесени от държавите членки, като част от пакета за приключване на работата, най-късно до 31 декември 2024 г.;

130. отбелязва, че Палатата е проверила извадка от 23 операции, която не е достатъчно голяма, за да бъде представителна за разходите по функции 4 и 5 от МФР, и следователно тя не може да даде добра представа за процента на грешки по тези функции; отбелязва освен това, че резултатите от одита на Палатата показват, че разходите по функции 4 и 5 от МФР са засегнати от проблеми, свързани с допустимостта и възлагането на обществени поръчки, и че те се характеризират с висок риск (7

от общо 23 одитирани операции, т.е. 30,4 %, са засегнати от грешки); изразява загриженост за това, че Палатата е открила 4 количествено измерими грешки, които са оказали финансово въздействие върху сумите, начислени към бюджета на Съюза, и че Палатата е констатирала също така още 10 случая на неспазване на правните и финансовите разпоредби (без пряко финансово отражение върху бюджета на Съюза); следователно приканва Палатата да представи ясна оценка за процента на грешки по функция 4; отбелязва заключението на Комисията, че през 2023 г. рискът при плащане е бил 1,1 % за разходите за миграция и управление на границите;

131. отбелязва, че Комисията е приела препоръката на Палатата, отправена в нейния годишен доклад за 2023 г., да предостави допълнителни насоки относно приложимите правила на органите на държавите членки, които отговарят за усвояването на финансирането от ГД „Миграция и вътрешни работи“, в режим на споделено управление; изразява съжаление, че Комисията все още не е изпълнила изцяло предходните препоръки на Палатата, които трябваше да бъдат изпълнени до края на 2023 г.; отбелязва, че в момента ГД „Миграция и вътрешни работи“ преразглежда своята предварителна методология, за да гарантира спазването на правилата, приложими за отпускането на безвъзмездна финансова помощ за периода след 2021 г., и че при този преглед ще бъдат взети предвид също така съответните препоръки на Палатата и препоръките от одита на Службата за вътрешен одит относно готовността за приключване на дейностите и програмите, финансирани от ФВС и ФУМИ през периода 2014–2020 г., в режим на пряко и споделено управление;

132. отбелязва със загриженост, че в годишния отчет за дейността (ГОД) на ГД „Миграция и вътрешни работи“ за 2023 г. са изразени две резерви относно декларацията за достоверност и че едната резерва се отнася до изпълнението на ФУМИ и ФВС за периода 2014–2020 г. в няколко държави членки, а другата резерва касае прилагането на Инструмента за управлението на границите и за визите (ИУГВ) за периода 2021–2027 г. в една държава членка; приветства ангажимента на Комисията да предприеме корективни мерки по основните въпроси, довели до изразяването на резерви;

133. приветства напредъка, установен от Палатата при нейния преглед на подготвителната работа, извършена от одитните органи на пет държави членки във връзка с управлението на трансфера на средства от ФУМИ, ИУГВ и ФВС към РОР по МФР за периода 2021–2027 г.; отбелязва, че тези одитни органи са докладвали на Палатата, че подкрепата и насоките, които са им били предоставени от ГД „Миграция и вътрешни работи“, са били задоволителни; отбелязва със загриженост, че при одита на Палатата одитните органи на четири от петте държави членки не

бяха приключили своите одитни стратегии;

134. приема за сведение приемането на новия пакт за миграцията и убежището; приветства факта, че при междинния преглед на МФР за периода 2021–2027 г. бяха отпуснати още 2 милиарда евро за миграцията и управлението на границите за периода 2024–2027 г., с цел справяне с все по-големите предизвикателства в областта на миграцията и управлението на границите, произтичащи от настоящия геополитически контекст; отбелязва обаче, че може да са необходими допълнителни средства, за да се гарантира пълното прилагане на Пакта; призовава за бързо прилагане на Пакта в държавите членки;

135. припомня, че сигурността на външните граници на Съюза е един от стълбовете на Новия пакт за миграцията и убежището; отбелязва със загриженост, че Комисията е докладвала, че през 2023 г. броят на незаконните преминавания на границите на Съюза се е увеличил на 380 000, спрямо 330 000 през 2022 г.; отбелязва, че ИУГВП може да оказва подкрепа на държавите членки на първа линия, за да гарантира, че разполагат с ресурсите за инфраструктура, съоръжения и инсталации, необходими за сигурността на външните граници на Съюза, включително електронни подобрения на сигурността на границите и други инструменти за наблюдение на границите, както е предвидено в приложение III към Регламента за ИУГВП; отбелязва заключенията на Европейския съвет от 9 февруари 2023 г., че Съюзът ще засили действията си за предотвратяване на незаконните заминавания и загубата на човешки живот, за намаляване на натиска по границите на Съюза и капацитета за приемане, за борба с контрабандистите и за увеличаване на връщанията; подчертава необходимостта от по-добра защита на уязвимите лица от мрежите за контрабанда и трафик и от справяне с отрицателните последици от инструментализирането на мигрантите като част от хибридни атаки, по-специално от страна на проруски сили, както и от белоруския режим;

136. припомня, че съгласно Регламент (ЕС) 2021/1060 държавите членки и Комисията трябва да гарантират зачитането на основните права и спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз при усвояването на фондовете на Съюза;

137. отбелязва заключението на Палатата, че за периода 2014–2020 г. постигнатите резултати по ФУМИ са под очакванията, ако се разглежда улесненото връщане на мигрантите; отбелязва също така факта, че Палатата и Комисията са съгласни, че особено отражение върху напредъка са имали ограниченията за пътуване, свързани с COVID-19; отбелязва освен това, че през 2023 г. мерките за връщане на мигранти са били подкрепени с 29,8 милиона евро от ФУМИ; счита, че Комисията трябва да положи повече усилия, за да подпомогне държавите членки да се

справят с незаконното преминаване на границите и да извършват успешно връщания на граждани на трети държави, както и да интегрират законните мигранти; очаква да получи през 2025 г. консолидирана информация за напредъка, постигнат в това отношение, в рамките на последващата оценка на ФУМИ за периода 2014–2020 г.; изтъква, че Комисията следва да продължи да предприема мерки във връзка с миграцията и предоставянето на убежище в рамките на външната дейност, включително и подхода „Екип Европа“, като същевременно се увеличи прозрачността на програмирането и изпълнението на средствата на Съюза в областта на вътрешните работи в трети държави и се запази ролята на Парламента;

Препоръки

138. призовава Комисията:

i) да изпълни изцяло и своевременно препоръките на Палатата и да предостави на органа по освобождаване от отговорност преразгледаната предварителна методология на ГД „Миграция и вътрешни работи“, след завършването ѝ;

ii) да продължи да подкрепя управляващите и одитните органи на държавите членки за навременното приключване на техните одитни стратегии за средствата по линия на МФР за периода 2021–2027 г., като се обръща специално внимание на въпросите, свързани с допустимостта и възлагането на обществени поръчки, както и на всички други повтарящи се констатации на Палатата;

iii) да предприеме действия за подобряване на изпълнението на финансираните от Съюза действия за ефективно връщане на мигранти и борба с незаконната миграция, като същевременно се гарантира пълно зачитане на законодателството на Съюза и на неговите основни ценности;

iv) да предприеме действия за повишаване на ефективността на разходите на Съюза за защита и управление на външните граници на Европейския съюз;

v) да следи, подпомага и контролира своевременния напредък при административните, оперативните и правните мерки, изисквани от държавите членки и агенциите на Съюза за пълното прилагане на Новия пакт за миграцията и убежището до 2026 г.;

vi) да повиши прозрачността на програмирането и изпълнението на фондовете на Съюза в областта на вътрешните работи в трети държави, като същевременно се

запазва ролята на Парламента за гарантиране на демократичния контрол върху разходите на Съюза;

vii) при изпълнението на бюджета на Съюза непрекъснато да оценява спазването на Хартата на основните права и ценностите на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС, в съответствие с член 6 от Финансовия регламент;

Сигурност и отбрана

139. отбелязва, че през 2023 г. бюджетът за програмите по функция 5 от МФР „Сигурност и отбрана“ възлиза на 1,4 милиарда евро (0,7 % от бюджета на Съюза), които са разпределени, както следва: 500 милиона (38,4 %) за Европейския фонд за отбрана (ЕФО), 300 милиона (19 %) за военна мобилност, 200 милиона (17,1 %) за децентрализираните агенции, и по-специално Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании (ЕЦМНН), Европол и Агенцията на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL), 200 милиона (13,1 %) за ФВС и 200 милиона (12,4 %) за ядрена безопасност, извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения и други области;

140. отбелязва, че през 2023 г. значителна част от разходите по функция 5 от МФР все още са били насочени към приключването на проекти, останали от МФР за периода 2014–2020 г.; отбелязва, че към края на 2023 г. 25 % от средствата по националните програми по линия на ФВС за периода 2014–2020 г. все още не са били декларирани, и че последните годишни отчети и искането за плащане на остатъка от тези средства ще бъдат внесени от държавите членки, като част от пакета за приключване на работата, най-късно до 31 декември 2024 г.;

141. отбелязва със загриженост, че поради причините, обяснени в раздела за миграцията и управлението на границите, Палатата не може да представи отделна оценка за процента на грешки по функция 5 от МФР „Сигурност и отбрана“ и че въз основа на резултатите от своя одит Палатата счита, че разходите по тази функция са високорискови; следователно приканва Палатата да представи оценка за процента на грешки също и за тази функция; отбелязва заключението на Комисията, че през 2023 г. рискът при плащане е бил 0,5 % за разходите за сигурност и отбрана;

142. отбелязва, че Комисията не е приела препоръката на Палатата за внимателна проверка и документиране на техническите аспекти на заявленията за получаване на безвъзмездни средства за военна мобилност по Механизма за свързване на Европа (МСЕ) при процедурата за отпускане на безвъзмездна финансова помощ, и че според Комисията прилаганите от нея процеси вече

позволяват да се провери дали проектите за инфраструктура с двойно предназначение отговарят на условията за допустимост;

143. припомня изключително нестабилното геополитическо положение в съседните на Съюза държави, което от началото на агресивната война на Русия срещу Украйна поражда по-големи предизвикателства в областта на сигурността и отбраната, включително хибридни атаки, а следователно и по-големи нужди от инвестиции в областта на сигурността, отбраната и готовността; обръща внимание на факта, че разходите по функция 5 на МФР, предназначена за сигурност и отбрана, са най-малки от всички функции на МФР, и изразява съжаление за това, че настоящият бюджет на Съюза за обезпечаване на сигурността и отбраната на европейските граждани не отговаря на предизвикателствата, които трябва да бъдат посрещнати в краткосрочен или дългосрочен план; отбелязва, че през 2023 г. финансирането от Съюза за подкрепа на отбранителната промишленост идва изключително от Европейския фонд за отбрана; припомня ролята на ЕФР в подкрепа на европейския технологичен опит в областта на нововъзникващите и революционни технологии; приветства факта, че през 2023 г. заявленията, подадени във връзка с поканите за представяне на предложения по Европейския фонд за отбрана, са се увеличили със 72 % спрямо предходната година, което показва силния и постоянно нарастващ интерес на европейските участници от отбранителната промишленост и научноизследователските организации към ЕФР и голямото търсене на финансиране в този сектор; отбелязва, че през 2023 г., в контекста на поканите за представяне на предложения, Съюзът е предоставил 1,15 милиарда евро за реализацията на 61 проекта за научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната, като от тези средства са се възползвали 581 юридически лица от 26 държави членки и от Норвегия; отбелязва, че във всеки проект участват средно 17 организации от осем различни държави членки и Норвегия; подчертава колко е важно наличието на еднакви условия на конкуренция в подкрепа на трансграничното сътрудничество в областта на отбраната и научноизследователската и развойна дейност;

144. приветства действията на Комисията за засилване на подкрепата за МСП в сектора на отбраната, и по-специално оценява факта, че схемата на ЕС за иновации в областта на отбраната (EUDIS), която осигурява разнообразен набор от инструменти, пригодени за подкрепа на МСП в рамките на отбранителната екосистема, започна да функционира пълноценно през 2023 г., като за нея бяха отпуснати 224 милиона евро от бюджета на Европейския фонд за отбрана; признава също така ролята на допълнителния бонус за МСП в рамките на ЕФР за улесняване на достъпа на по-малките участници и новатори до веригите за доставки в областта на отбраната; отбелязва, че през 2023 г. при поканите

за представяне на предложения по линия на ЕФО 42 % от субектите, избрани за финансиране, са били МСП, което свидетелства за по-голям дял на МСП спрямо 2022 г. (38,2 %), и че 18 % от общото финансиране, отпускано чрез поканите за представяне на предложения по линия на ЕФО, се разпределя за МСП;

145. припомня, че подготвителното действие за научни изследвания в областта на отбраната (PADR) беше програма, предшестваща ЕФО, с бюджет в размер на 90 милиона евро, с който бяха финансирани 18 научноизследователски проекта, избрани след покани за представяне на предложения през периода 2017–2019 г.; освен това припомня, че в своя Специален доклад № 10/2023, озаглавен „Подготвително действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната“, Палатата е отбелязала, че Съюзът все още не разполага с дългосрочна стратегия за проектите по линия на ЕФО, по-специално по отношение на въздействието, допълнителните научни изследвания, развойната дейност, производството и обществените поръчки; приветства факта, че Комисията е приела всички препоръки на Палатата и е потвърдила, че тяхното изпълнение продължава; приветства в тази връзка приемането от Комисията на Европейска отбранителна индустриална стратегия (EDIS) и законодателното предложение за създаване на Европейска програма за отбранителна индустрия (EDIP), както и поетия от нея ангажимент за изграждане на ЕФР; въпреки това, с оглед на геополитическите реалности, пред които е изправен Съюзът, изразява загриженост за това, че пълното изпълнение на препоръките на Палатата се очаква едва през 2026 г.;

146. припомня констатациите на Палатата в нейния Специален доклад № 10/2023 относно ограничената наличност на човешки ресурси в Комисията и последващия риск за ЕФО във връзка с това; отбелязва, че все по-големият брой на предложенията за оценка и на проектите за управление оказва значителен натиск върху човешките ресурси; отбелязва освен това големия дял на командированите национални експерти (17 %) сред служителите на Генерална дирекция „Отбранителна промишленост и космическо пространство“ през 2023 г. и намерението на Генерална дирекция „Отбранителна промишленост и космическо пространство“ да увеличи персонала чрез подбор на длъжностни лица посредством специализирани EPSO конкурси в областта на космическото пространство и отбраната, като списъците с резерви за тези конкурси бяха финализирани през ноември 2023 г.;

147. отбелязва факта, че изпълнението на „Плана за действие за военната мобилност 2.0“ продължава, като за периода 2021–2027 г. са отпуснати 1,74 милиарда евро за проекти за транспортна инфраструктура с двойна употреба по Механизма за

свързване на Европа (МСЕ); отбелязва, че досега Съюзът е съфинансирал 95 проекта за военна мобилност в 21 държави членки и че 94 от тези проекти все още са в процес на изпълнение, а повечето от тях се очаква да приключат в периода 2026–2027 г.; отбелязва със загриженост, че след три покани за представяне на предложения, организирани през 2021 г., 2022 г. и 2023 г., целият финансов пакет за военна мобилност в рамките на МСЕ за настоящия програмен период вече е изчерпан; счита, че въпреки че бързото предоставяне на средства от бюджета чрез изпреварващо прехвърляне на суми към поканите за представяне на предложения за 2022 г. и 2023 г. отговаря на необходимостта да се вземе предвид развитието на ситуацията в областта на сигурността в Европа след агресивната война на Русия срещу Украйна, това същевременно води до нестабилност и непредсказуемост по отношение на финансирането от страна на ЕС, тъй като до МФР след 2027 г. остават повече от четири години без налични средства на Съюза за покани за военна мобилност за финансиране на инфраструктурни проекти с двойно предназначение; припомня заключенията на Сметната палата в нейния Специален доклад № 04/2025, че планът за действие не е изграден на достатъчно солидна основа и че напредъкът към неговата цел, а именно осигуряване на бързо и безпроблемно движение на кадри, материални средства и активи в кратки срокове и в голям мащаб, е променлив поради слабости в проекта и оставащи пречки пред неговото изпълнение; отбелязва, че според Комисията са необходими повече действия за укрепване на коридорите на транспортната инфраструктура с двойна употреба, включително по някои регулаторни въпроси, като например процедурите за издаване на разрешения за трансгранично движение; отбелязва забележката на Палатата, че Комисията не е извършила солидна оценка на общото финансиране, необходимо за постигане на нейните цели и задачи; изразява съжаление за това, че през 2023 г. за военна мобилност бяха изразходвани само 300 милиона евро, и изразява загриженост, че при поканите за представяне на предложения във връзка с пакета за военна мобилност броят на кандидатурите беше четири пъти по-голям от наличните средства, което показва повишения интерес от страна на държавите членки и бенефициерите на проекти;

148. изразява дълбока загриженост относно решението на Комисията да пристъпи към приемането на инициативата „ReArmEU“ без предварителна консултация с Европейския парламент; изразява съжаление, че подобно решение заобикаля принципа на институционален баланс и подкопава ролята на Парламента на съзаконодател при оформянето на стратегическите и бюджетните приоритети; настоятелно призовава Комисията да се въздържа от създаването на съществени политически инструменти, които оказват въздействие върху финансовата и стратегическата архитектура на Съюза, без да е гарантирала

пълно зачитане на прерогативите на Парламента;

149. отбелязва, че Европейският парламент призова Съюза и неговите държави членки да въведат правна рамка, позволяваща класифицирането на Русия като държава спонсор на тероризма;

Препоръки

150. призовава Комисията:

i) да разработи възможно най-скоро по-дългосрочна стратегия за ЕФО въз основа на опита от подготвителното действие за научни изследвания в областта на отбраната (PADR) и препоръките на Палатата;

ii) да осигури предоставянето на достатъчно ресурси за засилване на сътрудничеството на Съюза в областта на отбраната, в краткосрочен план – чрез проектобюджета за 2026 г. и своевременното набиране на експертен персонал, а в средносрочен план – чрез предложението на Комисията за следващата МФР;

iii) да укрепи допълнително военната мобилност в Съюза чрез значително увеличаване на наличното финансиране за подобряване на коридорите на транспортната инфраструктура с двойна употреба и чрез предприемане на действия за премахване на административните, процедурните и регулаторните пречки пред трансграничното движение на военни части, като същевременно се дава приоритет на финансиране от Съюза на проекти, които най-добре отговарят на настоящата обстановка на заплаха в Европа, като взема предвид констатациите и препоръките на Сметната палата в Специален доклад № 04/2025;

iv) да предприеме действия за осигуряване на надлежна проверка във връзка с критериите за проекти за инфраструктурни проекти за военна мобилност с двойна употреба в съответствие с препоръката на Палатата;

Съседните региони и светът

151. отбелязва, че бюджетът за програмите по функция 6 от МФР „Съседните региони и светът“ възлиза на 15,2 милиарда евро (7,4 % от бюджета на Съюза), които са разпределени, както следва: 63,4 % за Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа (ИССРМС – Глобална Европа), 16,4 % за хуманитарна помощ (HUMA), 16 % за предприсъединителна помощ (ИПП III) и 4,2 % за други действия и програми; отбелязва, че плащанията по функция „Съседните региони и светът“ са достигнали общо 15,2

милиарда евро през 2023 г., което представлява приблизително 8 % от общите разходи на ЕС, с изключение на МВУ;

152. отбелязва, че Палатата е проверила извадка от 72 операции, която не е достатъчно представителна за разходите по тази функция от МФР, и следователно не може да предостави оценка за процента на грешки; предвид на това, че резултатите от одита на Палатата показват, че тази област се характеризира с висок риск (37 от общо 72 одитирани операции, т.е. 51,4 %, са засегнати от грешки), приканва Палатата да предостави ясна прогнозна стойност за процента на грешки по тази глава; отбелязва, че Палатата е открила 31 грешки, които са оказали финансово отражение върху бюджета на Съюза, като те са свързани с недопустими бенефициери, недопустими разходи, неизвършени разходи и нарушения на правилата за възлагане на обществени поръчки – области, които биха могли да сочат рискове от ненадеждно функциониране на механизмите за контрол;

153. отбелязва освен това, че Палатата е открила 19 случая на неспазване на правните и финансовите разпоредби, като нито един от тях не е имал пряко финансово отражение върху бюджета на Съюза и те са били свързани с проблеми като неясно разпределение на разходите, неспазване на правилата за публичност и неподходяща документация;

154. изразява загриженост за това, че Палатата е установила сериозно нарушение на правилата за публичност във финансиран от ЕС проект под непрякото управление на ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“, който се отнася до споразумение за финансов принос, на стойност 21,2 милиона евро, подписано с международна организация по проект, чиято цел е да се подкрепят държавите от Източното партньорство в борбата с COVID-19; отбелязва, че Палатата е констатирала, че в повечето проверени от нея сертификати за дарение не се посочва изрично, че дареното медицинско оборудване е финансирано от Съюза; припомня, че бенефициерите на средства от Съюза са длъжни да оповестяват ясно факта, че изпълняваното от тях действие е финансирано или съфинансирано от Съюза; отбелязва отговорите на Комисията, че тя обсъжда с ООН нови насоки за комуникация и публичност с цел намаляване на рисковете от грешки във връзка със спазването на правилата за публичност;

155. изразява загриженост поради факта, че в своя одит на ИТ във връзка с компонента на информационната система OPSYS за управление на достъпа и правата на потребителите Палатата е констатирала три пропуска, включително i) че ГД „Международни партньорства“ не е формализирала процедура за предоставяне и отнемане на права за достъп за системни

администратори и стандартни потребители; ii) четири случая, при които стандартните потребители са имали повече права за достъп, отколкото са им били необходими за тяхната работа, което не отговаря на стандартите на Комисията в областта на информационните технологии; и че iii) ГД „Международни партньорства“ не е управлявала всички администраторски профили на служителите от други генерални дирекции; изразява загриженост, че тези слабости увеличават рисковете както от неправомерен достъп до системата, така и от неспазване на правилата и процедурите за изпълнението на проекти за външна дейност, и че освен това те застрашават интегритета на процесите и данните на системата;

156. отбелязва, че Комисията е засилила комуникацията с международните организации с цел повишаване на тяхната осведоменост относно необходимостта да се гарантира пълен достъп на одиторите на Сметната палата до документите при одита на проекти, финансирани от Съюза, и че Комисията е подкрепила инициативи за намиране на трайни решения на въпросите за достъпа до документи и за тяхното съхранение; отбелязва обаче признанието на Комисията, че въпреки положените усилия, все още има известни ограничения по отношение на достъпа до документи поради съществуващи правни рамки на партньорите по изпълнението, които не се очаква да се променят в близко бъдеще;

157. настоятелно призовава Комисията да засили подхода, основан на принципите на правовата държава, във връзка с финансирането по линия на Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП) III, за да може той да обслужва своята цел за ефективна подготовка на присъединяващите се държави да изпълнят условията, за да станат държави – членки на Съюза; отново отправя своя призив към Комисията да изпълни препоръките в Специален доклад № 01/2022 на Палатата, за да се гарантира ефективно въздействие на финансовата помощ от Съюза за подкрепа на върховенството на закона в Западните Балкани, по-специално чрез разработване на насоки за прилагане на разпоредбите на ИПП III относно модулацията и обвързаността с условия;

158. подчертава, че Съюзът не следва да финансира тероризъм при никакви обстоятелства, т.е. той не следва да подкрепя образувания, свързани с Хамас, или каквато и да било друга терористична или екстремистка организация; отбелязва, че за целта е законосъобразно и необходимо да може ясно да се знаят и идентифицират всички крайни получатели на европейска финансова помощ в трети държави; подчертава необходимостта от строг контрол върху разпределянето и използването на финансовата помощ, за да се гарантира, че със средствата не се злоупотребява;

159. отбелязва със съжаление, че Европейската комисия е финансирала Ислямския университет за наука и технологии в Газиантеп, който има доказани връзки с терористичната организация Хамас; призовава Комисията да прекрати всички връзки с този университет и с други университети, свързани с терористични организации;

160. настоятелно призовава Комисията, в контекста на предоставянето на увеличена подкрепа и хуманитарна помощ за палестинското население, да използва също така пълноценно доверените партньори като СЗО, Световния фонд за защита на населението, УНИЦЕФ или различни организации на Червения полумесец; припомня, че е важно Комисията да гарантира независим контрол на Агенцията на ООН за подпомагане на палестинските бежанци в Близкия изток (UNRWA) от страна на външни експерти, Палатата и опитни международни партньори;

161. отбелязва, че през последните месеци Комисията работи с UNRWA за подобряване на процесите на неутралност и системите за контрол на Агенцията, в съответствие с констатациите от разследванията на Службата на ООН за вътрешен надзор (OIOS), във връзка с твърденията за участие на 19 нейни служители в нападението от 7 октомври 2023 г., както и за проследяване на прилагането на плана за действие, представен от UNRWA с цел изпълнение на препоръките на независимата група за преглед, ръководена от бившия френски министър на външните работи Катрин Колона, с цел подобряване на контрола и надзора; отбелязва, че Комисията е преразгледала решението на ЕС от 2024 г. за финансиране на UNRWA, и че чрез размяна на писма между члена на Комисията Оливер Вархеи и генералния комисар на UNRWA Филип Лазарини през април 2024 г. Съюзът е постигнал споразумение относно обвързаната с условия помощ, предоставяна от Съюза за UNRWA, която е свързана с редица критерии по три работни направления, включително проверка на служителите на UNRWA, извършване на одит от страна на Съюза, както и укрепване на Службата по вътрешни разследвания и етика; отбелязва, че помощта от Съюза е била възобновена;

162. припомня необходимостта Палестинската власт да премахне до следващата учебна година всички образователни материали и съдържание, при които не са спазени стандартите на ЮНЕСКО, и по-специално тези, които съдържат антисемитизъм, както е посочено в одобрената от Съюза класификация на Международния алианс за възпоменание на Холокоста (IHRA), подбуждане към насилие, слово на омразата и възхваляване на тероризма; припомня разпоредбите на предходни резолюции за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета; подчертава, че финансовата подкрепа от Съюза за Палестинската власт в областта на образованието следва да се

предоставя единствено ако учебното съдържание е приведено в съответствие със стандартите на ЮНЕСКО, ако всички антисемитски препратки бъдат заличени и ако бъдат премахнати примерите, които подбуждат към омраза и насилие, както многократно се изискваше в резолюциите, придружаващи решенията за освобождаване от отговорност; припомня констатациите в доклада на Института „Георг Екерт“, финансиран от Съюза, който разкри сложна картина по отношение на учебниците; отбелязва, че Съюзът не финансира палестинските учебници и че те не са отговорност на Агенцията на ООН за подпомагане и строителство за палестинските бежанци в Близкия изток (UNRWA), която въпреки това преразглежда всички издадени учебници, за да се справи с евентуално проблемно съдържание; отбелязва, че Комисията ще упражнява строг контрол, за да се гарантира, че средствата на Съюза не се предоставят, пряко или непряко, за изготвянето, използването или представянето на такива образователни материали пред палестинските деца, включително и материали, предоставяни от организации на ООН;

163. отбелязва, че ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“ признава в своя годишен отчет за дейността за 2023 г., че проектите в Киев са били редовно посещавани, но че проблеми във връзка със сигурността са ограничили мониторинга на място и посещенията на проекти в други украински региони; отбелязва освен това, че ограниченията за осъществяването на подходящ мониторинг на проектите в Украйна са довели до повторното изразяване на резерви в годишния отчет за дейността на ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“ за 2023 г. и че се прилагат корективни мерки, като например мониторинг на напредъка по изпълнението на проектите чрез документни проверки, дистанционни решения и използване на доставчик на услуги;

164. приветства факта, че OLAF предоставя на органите целенасочена помощ за борба с измамите и подкрепя присъединяването на Украйна към програмата на Съюза за борба с измамите; отбелязва, че рамковото споразумение за механизма за Украйна, което влезе в сила през юни 2024 г., предвижда правно обвързващи договорености за управлението, контрола, надзора, мониторинга, оценката, докладването и одита на средствата по линия на механизма, както и мерки за предотвратяване, разследване и отстраняване на нередности, измами, корупция и конфликти на интереси, и разпоредби за ролите на OLAF и на Европейската прокуратура; приветства освен това факта, че през юни 2024 г. Комисията създаде Одиторски съвет съгласно член 36 от Регламента за механизма за Украйна, със задачата да подпомага Комисията при оценката на ефективността на системите на Украйна за управление и контрол на средствата, които се предоставят по линия на механизма, както и в борбата с

лошото управление на финансирането от Съюза по линия на Механизма за Украйна; призовава Комисията редовно да предоставя на Европейския парламент информация за дейностите и констатациите на Съвета за одит с цел осигуряване на подходящ парламентарен контрол;

165. отбелязва със загриженост неотдавнашните доклади за констатациите в проекта на одитния доклад, платен от Комисията на секретариата на Организацията на африканските, карибските и тихоокеанските държави (ОАКПС), в които се твърди, че има съмнения за измама, неизплатени заплати и допълнителни задължения; отбелязва, че както бе съобщено, Комисията е предоставила 3,7 млн. евро на секретариата през 2023 г. и се опитва да възстанови 3,6 млн. евро към март 2024 г.; призовава Комисията да осигури пълна прозрачност и отчетност, да предостави достъп до одитния доклад и да информира членовете на Парламента за предприетите конкретни мерки;

166. призовава Комисията, в съответствие с препоръките на Палатата, съдържащи се в нейното становище 03/2024, да включи в новото законодателно предложение за МФР препоръките на Гаранцията за външна дейност, които допълват оценката на Комисията, включително по-широко използване на смесено финансиране (безвъзмездни средства) в най-слабо развитите държави, нестабилните държави или държавите, засегнати от конфликти, и ангажирано сътрудничество със заинтересованите страни, като например гражданското общество;

167. изразява загриженост във връзка с разпределянето на ЕФУР+ по новия гъвкав пакет „Подкрепа за инвестициите“ в полза на държавите, в които инвестициите по Глобалния портал са по-лесни за изпълнение, за сметка на даването на приоритет на най-слабо развитите държави, както и на нестабилните и засегнатите от конфликт държави; призовава за представяне на отчети за размера на отпуснатите и договорени суми по ЕФУР+ в тези държави и за прозрачност относно начина, по който се спазва квотата за разпределяне на средства за най-слабо развитите държави в рамките на националните многогодишни инвестиционни програми, отпуснати в рамките на регионалните многогодишни инвестиционни програми;

168. въпреки че признава стратегията Global Gateway като съгласуван отговор на Съюза на глобалните предизвикателства, отново заявява, че действията, обединяващи публични и частни инвестиции, трябва винаги да се ръководят от правната рамка, както е предвидено в Регламента за ИССРМС, Програмата до 2030 г. и нуждите на държавите партньори, посочени при честен диалог в условия на равнопоставеност; изразява загриженост относно несъответствията във връзка с програмите Global Gateway; поради това призовава за повишена прозрачност,

демократична отчетност, стабилни механизми за мониторинг и оценка в рамките на инициативите Global Gateway и „Екип Европа“; призовава за централизирана, публично достъпна платформа, която да се актуализира редовно, за да се опишат подробно проектите по линия на Global Gateway, включително техните цели, източници на финансиране, партньори по изпълнението и очаквани резултати;

Европейски фонд за развитие (ЕФР)

169. отбелязва, че за да извърши одит на редовността на операциите, Палатата провери извадка от 140 операции, представителна за всички видове разходи в рамките на ЕФР; отбелязва освен това, че извадката включва 31 операции, свързани с Извънредния доверителен фонд на Европейски съюз за Африка, 87 операции, разрешени от 14 делегации на ЕС [21], и 19 плащания, одобрени от централните служби на Комисията;

170. отбелязва със загриженост, че от проверените 140 операции 62 (44,3 %) съдържат грешки, в сравнение с 57 (40,7 %) през 2022 г. за същия брой операции; подчертава освен това, че Палатата е остойностила 52 грешки (48 през 2022 г.), въз основа на които е изчислила процента грешки за финансовата 2023 година на 8,9 % (7,1 % през 2022 г.);

171. подчертава със загриженост, че трите най-често срещани вида грешки през финансовата 2023 година са свързани с разходи, които не са извършени, в размер на 45 % (51 % през 2022 г.), с липсата на основни оправдателни документи в размер на 31 % (7 % през 2022 г.) и с недопустими разходи в размер на 23 % (24 % през 2022 г.);

172. отбелязва отговорите на Комисията на въпросите с искане за писмен отговор, зададени на членовете на Комисията Юта Урпилайнен и Оливер Вархеи, че през 2023 г. приблизително 45 % от общите грешки се дължат на прекомерно уравняване – практика, при която неизвършените разходи са включени в отчетите като извършени разходи и следователно тези грешки са временни, тъй като вече няма да съществуват след окончателното уравняване; отбелязва освен това, че за да намали тези временни грешки, Комисията е поискала от своите партньори да преразгледат своите образци за докладване, така че да се даде възможност за по-лесно идентифициране на извършените разходи, и че ГД „Международни партньорства“ е създала специална работна група за проверка на съответствието на съответните организации чрез рамка за управление на риска;

---

21 Ангола, Бенин, Кот д’Ивоар, Фиджи, Гана, Гвинея Бисау, Кения, Мадагаскар, Малави, Мавриций, Мозамбик, Гамбия, Того и Уганда.

отбелязва също така, че ГД „Международни партньорства“ понастоящем преразглежда своята стратегия за контрол, която има за цел също така да установи как могат да бъдат засилени предварителните проверки и да подобри докладването на оценяваните по стълбове организации пред Комисията; призовава Комисията да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно въздействието от тези дейности;

173. отбелязва, че очакваните резултати от текущия преглед на стратегията за контрол от страна на ГД „Международни партньорства“ включват засилване на насоките относно финансовото отчитане, както и относно засилените предварителни проверки, така че да се предотвратят грешки, включително по отношение на прекомерното уравняване; призовава Комисията да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно корективните мерки, предприети след приключване на посоченото преразглеждане;

174. изразява загриженост, че както и през предишни години някои международни организации са предоставили само ограничен достъп до документи (например във формат само за четене), което възпрепятства планирането, изпълнението и контрола на качеството на одита на Палатата и води до забавяния; отбелязва, че въпросите, свързани с одита и контрола, са били обсъждани няколко пъти със структури на ООН, включително в контекста на заседанията на съвместната техническа референтна група и съответната работна група по финансовото и административно рамково споразумение между ЕС и ООН (FAFA); отбелязва освен това, че Комисията работи със съответните международни организации и е засилила комуникацията с тях относно достъпа на Палатата до документи; насърчава Комисията, както и през предходните години, да увеличи тези усилия;

175. подчертава, че според оценката на Палатата проучването относно процента остатъчни грешки не представлява ангажимент за изразяване на увереност или одит и че то се базира на методология и наръчник за изчисляване на процента остатъчни грешки, предоставени от ГД „Международни партньорства“; отбелязва, че ГД „Международни партньорства“ пояснява, че проучването относно процента остатъчни грешки е предназначено да бъде ключов показател за очакваното финансово въздействие на остатъчните грешки, т.е. той измерва правилното функциониране на системата за вътрешен контрол и по този начин демонстрира корективния капацитет на Комисията; подчертава, че както и през предходните години, Палатата е установила ограничения в проучването; отбелязва освен това становището на Палатата, както и през предходните години, че методологията за изчисляване на процента остатъчни грешки позволява на изпълнителя да разчита изцяло на резултатите от проверките на ГД „Международни партньорства“

и че фактът да се разчита на работата на други одитори противоречи на целта на проучването относно процента остатъчни грешки; изтъква констатацията на Палатата, че в случаите, когато тези предишни проверки са извършени съгласно Финансовото и административно рамково споразумение (FAFA), сключено между Европейската комисия и Организацията на обединените нации, изпълнителят невинаги е в състояние да извърши допълнителни тестове по същество, тъй като рамковото споразумение ограничава правата на Комисията за проверка; подчертава отговора на Комисията, в който се признават ограниченията по отношение на контрола, определени във FAFA; настоятелно призовава Комисията да потърси работещи решения за разрешаване на този въпрос;

176. припомня, че в рамките на ЕФР бяха създадени два доверителни фонда на ЕС; припомня, че по линия на ИДФЕС за Африка са осигурени над 5 млрд. евро, като 88 % от вноските (4,4 млрд. евро) идват от ЕФР и от бюджета на Съюза; изразява съжаление, че въпреки няколко искания от страна на Парламента, все още липсва прозрачност в процеса на управление и разпределяне на тези средства; изразява загриженост във връзка със заключенията на Палатата в нейния Специален доклад № 17/2024 „Доверителен фонд на ЕС за Африка“: Въпреки приложените нови подходи подкрепата продължава да бъде недостатъчно насочена; отбелязва, че въпреки новаторския подход към идентифицирането на рисковете за правата на човека в трудна среда, тези рискове не са били разгледани цялостно и че Палатата е установила, че оценката на потенциалните рискове за правата на човека не е изчерпателна; припомня, че според Палатата Комисията не е в състояние да определи и докладва за най-ефикасните и ефективни подходи за намаляване на незаконната миграция и принудителното разселване в Африка; изразява съжаление, че новата система за мониторинг обобщава информацията от всички проекти на ИДФЕС, но има проблеми с точността на данните; отбелязва, че доверителният фонд на Съюза за Африка трябва да бъде закрит през 2025 г.;

Препоръки

177. призовава Комисията да вземе предприеме действия във връзка с препоръките на Палатата:

i) що се отнася до системата за кандидатстване OPSYS, да формализира и подобри процедурата за предоставяне и отнемане на правата за достъп на системните администратори и до стандартните потребители, да подобри качеството на новия софтуер и да разпредели ресурсите, необходими за повишаване на неговата зрялост и стабилност;
ii) да засили насоките и контрола, за да се гарантира, че

организациите, които изпълняват договори при непряко управление, включително международни организации, международни финансови институции и държавни агенции, спазват правилата за видимост;

iii) да засили комуникацията си с международни организации, за да предостави на Палатата пълен, неограничен и навременен достъп до документите, необходими за изпълнение на нейните задачи в съответствие с ДФЕС, а не само във формат „само за четене“;

iv) да въведе подходящи предварителни и последващи мерки за контрол в нестабилни зони или зони на конфликт, за да се гарантира подходящ контрол на разходването на средствата на Съюза и начини за възстановяване на средства от Съюза;

v) да предприеме мерки за подобряване на системите за контрол, свързани с уравняването на авансови плащания за международни организации;

vi) да засили предварителните проверки преди приемането на разходите;

178. призовава Комисията освен това:

i) да продължи да осъществява строг мониторинг чрез всички налични механизми и да работи с UNRWA, за да осигури изпълнението на всички договорени действия, така че да се гарантира, че UNRWA работи в пълно съответствие с хуманитарните принципи и принципите за неутралност, включително в предстоящата съвместна декларация на ЕС и UNRWA и предстоящите решения за финансиране за обвързана с условия помощ от Съюза;

ii) да гарантира, че всички договори, включващи средства на Съюза, спазват изцяло приложимото законодателство на Съюза, включително отчетността, прозрачността и доброто финансово управление, и че това включва проверка дали няма подизпълнители, физически лица, участници в семинари и/или обучения или получатели на финансова подкрепа за трети страни, които са обект на ограничителни мерки на Съюза или участват във финансирането на тероризъм или терористични актове, както и други актове на омраза и подбуждане към омраза;

iii) да повиши основаното на факти целево разпределение на географските райони и бенефициерите и да увеличи точността на докладваните постижения на бъдещите действия за развитие, включително посредством Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и

международно сътрудничество – Глобална Европа;

Европейска публична администрация

179. отбелязва, че Комисията носи пряка отговорност за изпълнението на 59,1 % от общия административен бюджет на Съюза, което се равнява на 7,2 милиарда евро; отбелязва освен това, че 70 % от административните разходи са свързани с човешките ресурси, включително пенсиите, а останалите покриват предимно разходите, свързани със сгради, оборудване, енергия, комуникации и информационни технологии; отбелязва със задоволство, че Палатата заключава, че разходната област е била нискорискова и през 2023 г.;

180. отбелязва, че през 2023 г. 2152 държавни служители са напуснали Комисията главно поради пенсиониране, оставка или прекратяване на договорите; отбелязва, че това представлява относително високо текучество, което следва да предостави на Комисията широки възможности за справяне с продължаващите дисбаланси в географското представителство в рамките на нейните служби;

181. насърчава Комисията, заедно с Европейска служба за подбор на персонал (EPSO), да гарантира, че необходимите технически системи са въведени възможно най-бързо и че процесите са ускорени, за да могат Комисията и останалите институции на Съюза да разчитат на EPSO за подбора на висококвалифицирани и мотивирани кандидати за всички видове работни места в институциите;

182. оценява факта, че представителството на жените на ръководни длъжности се е увеличило от 46,1 % през декември 2022 г. на 47,8 % през декември 2023 г.; насърчава Комисията да продължи да се съсредоточава върху осигуряването и поддържането на баланс между половете на всички равнища на управление;

183. отбелязва със задоволство, че Комисията е въвела политики за подобряване на равновесието между професионалния и личния живот и благосъстоянието на служителите, включително правото на откъсване от работната среда; същевременно приветства приемането на ново решение относно предотвратяването и борбата с тормоза, с което се утвърждава позицията на Главния доверен съветник като ключова фигура в борбата с тормоза; подчертава необходимостта да се осигурят подходящи ресурси за тази длъжност, за да се изпълняват ефективно многобройните трудни задачи;

184. отчита напредъка на Комисията по отношение на интернализирането на персонала в детските ясли;

185. отбелязва със задоволство, че Комисията е публикувала

актуализирани версии на насоките относно етичните стандарти за участието на членовете на Европейската комисия в предизборната кампания за Европейския парламент и насоки за участието на членове на Комисията в предизборни кампании на равнището на държавите членки; освен това приветства факта, че през март 2023 г. Комисията прие така необходимите по-строги правила относно командировките и разходите, плащани от трети страни;

186. подчертава необходимостта да се гарантира, че всички институции на Съюза в Люксембург са в състояние да привличат персонал за всички видове работни места и кариери; отбелязва, че особено за служителите на степени с по-ниско заплащане Люксембург може да бъде по-малко привлекателен вариант поради издръжката на живота; отбелязва, че с постигнатото съгласие относно бюджета за 2025 г. беше предприета първата стъпка в тази посока чрез създаването на специална жилищна надбавка за служителите с по-ниски степени, работещи в институциите на Съюза в Люксембург;

187. отбелязва, че Комисията има амбициозна цел за намаляване на общото офис пространство на Комисията с 25 % и броя на сградите с 50 % до 2030 г. в сравнение с 2020 г.; отбелязва, че общото намаление на цялостното пространство достигна малко над 83 000 $м^2$. през 2023 г., което се равнява на намаление от 11 %; приветства факта, че тази цел е важен елемент за постигането на въглеродна неутралност от страна на Комисията и за намаляването на административните разходи; подчертава, че е важно намаляването на броя на сградите и офис пространството и произтичащото от това въвеждане на споделени работни пространства и други значителни административни промени да се извършват в тясно сътрудничество с персонала;

188. изразява загриженост относно сериозните забавяния, включително закъснения до 6 месеца, пред които са изправени държавните служители в институциите при получаването на възстановяване на разходите за здравно обслужване в рамките на здравноосигурителната схема на институциите; изразява също така загриженост относно неподходящото третиране на държавните служители и членовете на Европейския парламент с автоимунни заболявания, неврологични разстройства, ХОББ (обструктивна белодробна болест), състояние след прекаран COVID-19, недиагностицирани и редки заболявания чрез схемата за здравно осигуряване на институциите; отбелязва, че на пациентите с тези симптоми често не се възстановяват разходите за диагностичните им изследвания;

189. отбелязва, че през 2023 г. Омбудсманът е започнал 398 проверки по отношение на Комисията; отбелязва освен това, че през

2023 г. Комисията е получила 187 решения за приключване без забележки и 17 решения за лошо администриране; отбелязва с безпокойство факта, че Омбудсманът получава многобройни оплаквания от граждани във връзка с прекомерни закъснения в получаването на достъп до поискани от Комисията документи и насърчава Комисията да се стреми да ускори обработката на тези заявления и да намали допълнително броя на решенията за лошо администриране и да установи ясни правила относно достъпа до всички видове писмени текстове, независимо дали са на хартиен носител, електронна поща, текстови съобщения или друга форма на комуникация, която е част от административен процес, свързан с политиките или решенията на Комисията; отбелязва, че от деветте разследвания, свързани с Комисията, приключени от OLAF през 2023 г., седем са приключили с препоръки; призовава Комисията да гарантира прозрачност и отчетност при последващите действия във връзка с тези случаи;

190. изразява дълбока загриженост, че има твърдения за корупция, свързани с Комисията; същевременно изразява съжаление, че има твърдения за длъжностни лица от Комисията, за които се твърди, че са приели подаръци от държава, с която Съюзът е преговарял за споразумение; подчертава необходимостта от ясен и систематичен подход, за да се гарантира, че всички случаи на OLAF, включващи съответни потенциални престъпления, се препращат своевременно на Европейската прокуратура и на компетентните национални органи; призовава Комисията да укрепи съответните правила и процедури, за да гарантира, че всички случаи се разглеждат стриктно, правилно и ефикасно;

191. отбелязва, че много малко случаи на психически и сексуален тормоз са били признати като такива през последните години, и изразява загриженост, че това може да е признак за институционални „мъртви зони“ в Комисията, като се има предвид значителният брой служители на институцията;

192. изразява дълбока загриженост във връзка със съобщенията за текущо разследване срещу бившия член на Комисията, отговарящ за правосъдието, за който се твърди, че по време на мандата си е участвал в дейности по изпиране на пари, включващи средства с неизвестен произход; призовава Комисията да сътрудничи изцяло на белгийските органи и спешно да изясни дали тези дейности са били свързани по някакъв начин с официалните му задължения в рамките на Комисията;

193. призовава Комисията да даде приоритет на постоянните служители пред външните консултанти и служителите на трудов договор, за да се гарантират висококачествени условия на труд и да се предотврати загубването на знания и опит; призовава за гъвкавост по отношение на генералните дирекции с голям дял

длъжности за командировани национални експерти в щатните си разписания, за да могат да ги трансформират в длъжности за срочно наети служители с цел да се гарантира по-добро запазване на експертния опит, оперативна функционалност и непрекъснатост на дейността; освен това настоява да се избягва възлагането на задачи на външни консултантски фирми, когато наличното ноу-хау може да бъде открито в рамките на институцията;

194. отбелязва, че през последните години Комисията все по-често възлага оценки на въздействието на външни компании, което поражда опасения за потенциални конфликти на интереси; призовава Комисията да въведе по-строги разпоредби за предотвратяване на възможни конфликти на интереси и да предостави по-добри насоки на служителите, които провеждат процедури за обществени поръчки за договори за услуги, свързани с политиките;

195. изразява съжаление относно предполагаемия шпионаж, организиран от унгарското правителство срещу служители на OLAF по време на мисия за разследване; призовава за бързо установяване на строги предпазни мерки за защита на служителите на институциите на Съюза, които са на мисии в държавите членки, и за предотвратяване на всякакви нарушения;

196. приветства влизането в сила на Регламент (ЕС) 2023/2841 на Европейския парламент и на Съвета [22]; отбелязва инвестициите в киберсигурност, включително 30 милиона евро, разпределени за повишаване на цифровата сигурност в Комисията; призовава Комисията да не пести усилия за по-нататъшното развитие на култура на киберсигурност, като насърчава обучението и осведомеността в рамките на институцията на ЕС; подчертава, че е важно да бъдат продължени подходящите инвестиции в киберсигурност за постигане на по-дългосрочната индикативна цел от порядъка на поне 10 % от общите разходи за информационни технологии;

197. отново изразява загриженост, че значителните рискове, свързани със сигурността и защитата от кибератаки на регистъра и оперативния механизъм на системата на Съюза за търговия с квоти за емисии на парникови газове, все още не са адекватно преодолени; посочва, че този въпрос е подчертан в годишните отчети за дейността от 2010 г. насам, като във всеки отчет са

---

22 Регламент (ЕС, Евратом) 2023/2841 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. за определяне на мерки за високо общо ниво на киберсигурност в институциите, органите, службите и агенциите на Съюза (ОВ L, 2023/2841, 18.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj).

изразявани резерви; отбелязва, че този проблем отново се подчертава в годишния отчет за дейността на Генерална дирекция „Действия по климата“ за 2023 г., като освен това се изтъква, че трайно не се отдава приоритет на сигурността на системата;

Европейски училища

198. отбелязва, че общият бюджет на Европейските училища за 2023 г. възлиза на 417,5 милиона евро, финансирани предимно от Комисията, други институции на ЕС, държавите членки и такси от родителите; отбелязва освен това, че почти 80 % от бюджета са изразходвани за разходи за персонал;

199. отбелязва със задоволство, че Палатата е в състояние да заключи, че не са получени никакви сведения, даващи основание да се счита, че консолидираните отчети за 2023 г. не са изготвени във всички съществени аспекти в съответствие с международните счетоводни стандарти за публичния сектор;

200. отбелязва, че Палатата е установила някои системни или повтарящи се слабости в плащанията и свързаните с тях човешки ресурси (ЧР) и в процедурите за възлагане на обществени поръчки, включително недостатъчна проверка на оправдателните документи, засягащи редовността на някои процедури и плащания в областта на човешките ресурси;

201. призовава Комисията по-специално:

i) да гарантира, че институциите на Съюза могат да разчитат на EPSO за ефикасно организиране и приключване на процедури за подбор и други процедури, свързани с персонала, за да предоставят на институциите на ЕС достатъчно висококвалифицирани и мотивирани кандидати за свободните длъжности;

ii) да проучи всички възможности за коригиране на значителните географски дисбаланси и дисбалансите между половете в различните категории служители;

iii) да продължи да работи по мерки, които да гарантират, че институциите на Съюза, установени в Люксембург, могат да продължат да привличат висококвалифицирани служители за всички видове длъжностни характеристики;

iv) да гарантира, че разгръщането на споделени работни пространства и на други значителни административни промени се извършва в тясно сътрудничество с персонала;

v) да предостави повече служители за обработване на исканията за възстановяване на разходи за

здравноосигурителната схема, да подобри обучението на персонала и да осигури по-добър ИТ софтуер за по-бързо обработване на заявките;

vi) да действа като модел за подражание, особено по отношение на заболявания, които не попадат в обхвата на традиционните и редките заболявания; призовава Комисията да разшири техническите си познания и да се занимава с тези случаи; призовава Комисията да разшири каталога на тестовете, които могат да бъдат възстановени, за да включи по-широк кръг от лабораторни тестове и други диагностични процедури и изследвания, както и процедури за лечение; настоятелно призовава Комисията да действа незабавно;

vii) да гарантира бързото въвеждане на силни механизми за защита на служителите на институциите на Съюза, които са на мисия в държавите членки и в трети държави, като се гарантират техните права;

viii) да окаже подкрепа на Европейските училища, за да изпълнят във възможно най-кратък срок на препоръките на Сметната палата от предходни години и препоръката от доклада за финансовата 2023 година, в който от училищата се изисква да извършват систематични проверки на оправдателните документи относно надбавките, изплащани на командированите служители;

ix) да изготви доклад, в който да анализира причините, поради които по-голямата част от жалбите за тормоз (молби за съдействие) в Комисията се отхвърлят, като за повечето от тях дори не се образува административно разследване, и да даде препоръки за преодоляване на тази неработеща формална процедура;

x) да гарантира, че от 2025 г. исканията за помощ в случаи на тормоз са последвани от надлежно административно разследване от Службата за разследване и дисциплина (IDOC) или OLAF, за да се гарантира, че лицата, които упражняват тормоз, са подведени под отговорност и санкционирани пропорционално на техните нарушения;

ГЛАВА II

Механизъм за възстановяване и устойчивост (МВУ)

Общи положения

202. отбелязва, че през 2023 г. са преразгледани 27 плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) и че тези преразглеждания са оказали въздействие върху темпа на изпълнение на съществуващите планове, като е причинило забавяния; отбелязва същевременно, че политическите приоритети в държавите членки подлежат на промяна; отбелязва, че повишените цени на енергията, високата инфлация и смущенията във веригата на доставки, причинени от непровокираната агресивна война на Русия срещу Украйна, и в някои случаи от природните бедствия, допринесоха за преразглеждането на ПВУ; подчертава, че забавянията, причинени от преразглеждането на ПВУ, са в допълнение към вече съществуващите, както се вижда от значителните разлики между предвидения график на исканията за плащания и действителното предаване на тези искания от държавите членки на Комисията; остава загрижен във връзка с риска от непълно изпълнение и от непостигане на ключовите етапи и целите, договорени в ПВУ; подчертава необходимостта от засилени механизми за мониторинг, за да се гарантира, че закъсненията няма да се отразят непропорционално на ключови проекти;

203. отбелязва, че следва да има ясна тематична връзка между реформите и инвестициите и че в някои случаи може да има голямо забавяне между създаването на националните планове за възстановяване и изпълнението на ключовите етапи и целите; изразява съжаление, че структурата на МВУ не позволява достатъчно гъвкавост, за да се реагира своевременно на възникващи кризи;

204. обръща внимание с изключителна загриженост на изявлението на председателя на Палатата, в което се твърди, че приблизително половината от плащанията по МВУ не са достигнали до реалната икономика, и поставя въпроса дали възможно другата половина да е била използвана за заместване на повтарящи се бюджетни разходи или за генериране на печалба за държавите членки от увеличените лихвени проценти;

205. припомня, че МВУ е временен инструмент за възстановяване, основан на резултати, т.е. че плащанията са обвързани със задоволителното изпълнение на ключовите етапи и целите, които са свързани с реформи и инвестиции, включени в националните планове за възстановяване и устойчивост (ПВУ); подчертава, че ефективността на МВУ следва да се оценява не само от гледна точка на отпускането на средства, но и от гледна точка на способността му да генерира осезаеми и дългосрочни подобрения на последиците от пандемията; припомня, че в регламента за МВУ няма определение за „задоволително изпълнение на ключовите етапи и целите“; припомня, че всеки национален план следва ефективно да преодолява всички или значителен набор от предизвикателствата, посочени в

европейския семестър, по-специално в специфичните за всяка държава препоръки (СДП), приети от Съвета; отбелязва факта, че благодарение на МВУ процентът на СДП с напредък се е увеличил със 17 % между 2021 и 2023 г.;

206. отбелязва, че през 2023 г. Комисията е изплатила общо 75 милиарда евро и допълнителни плащания по предварително финансиране в размер на 7,1 милиарда евро, с което общият размер на плащанията до края на 2023 г. се равнява на 220,8 милиарда евро, разделен на 141,6 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства (40 % от общо 357 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства в рамките на пакета за Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ)) и 79,2 милиарда евро под формата на заеми (27 % от общо 291 милиарда евро за заеми по пакета за МВУ); налага подробни изисквания за отчитане на начина, по който държавите членки разпределят средствата, като предотвратява заместването на повтарящи се бюджетни разходи и гарантира, че средствата достигат до предвидените бенефициери;

Констатации на Сметната палата

207. отбелязва, че Палатата е изразила становище с резерви относно законосъобразността и редовността на разходите по МВУ през 2023 г.; изразява загриженост, че Палатата е стигнала до заключение, че седем от 23-те плащания по МВУ, извършени през 2023 г., са засегнати от количествени констатации и че 6 от тези плащания са засегнати от съществени грешки; отбелязва, че съгласно становището на Палатата, като се изключат посочените въпроси, разходите по МВУ, приети в отчетите за 2023 година, са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти; отбелязва, че естеството на модела на разходите по МВУ се основава на оценките на ключовите етапи и целите, които трябва да бъдат направени от Комисията; отбелязва, че през 2023 г. Палатата е проверила 452 ключови етапи и цели, включени в 23 плащания на безвъзмездна финансова помощ, и че не предоставя процент на грешки поради естеството на модела на разходите на МВУ, а преценява, че минималното финансово въздействие на своите констатации е над прага на същественост; изразява убеждението си, че държавите членки следва да носят отговорност и за грешките, открити в периода след изплащането на средствата;

208. изразява дълбока загриженост, че Палатата не е била в състояние да провери действителното финансово въздействие на погрешните или недопустимите плащания по МВУ поради присъщите ограничения на модела за оценка, основан на етапи и цели; призовава Комисията да разработи по-прозрачна методология за проследяване на нарушенията, за да се предотвратят неправилното разпределение и неефективността;

209. отбелязва, че Палатата е одитирала 325 от 542-те ключови етапа и 127 от 135-те цели, включени в исканията за плащане на безвъзмездни средства през 2023 г.; изразява съжаление, че Палатата счита, че 16 от тях са засегнати от проблеми, свързани с редовността (2,4 % от общия размер); изразява загриженост във връзка с факта, че Палатата счита, че изискванията за 7 ключови етапи и цели не са били изпълнени задоволително при шест плащания и че Комисията е извършила съответстващите плащания; отбелязва, че заключенията на Палатата се основават на обширна одитна дейност, и изразява съжаление, че Комисията оспорва някои от заключенията на Палатата; отбелязва, че всички плащания по МВУ трябва да се оценяват спрямо рамката, съобщена и прилагана от Комисията, която трябва да вземе предвид за всяко плащане становището на Икономическия и финансов комитет и контрола от страна на експертите от държавите членки в рамките на процедурата по комитология; изисква от Комисията да гарантира, че всички оспорвани плащания, свързани с незадоволително изпълнени етапи и цели, се подлагат на независим външен преглед, за да се засили общественото доверие в процеса; препоръчва въвеждането на системи за проследяване на плащанията и разходите в реално време, за да се предотвратят погрешни разпределения в рамките на МВУ и МФР;

210. отбелязва с особено безпокойство, че Палатата е установила девет потенциални случая на недопустими ключови етапи и цели, свързани с продължаването на вече съществуващ проект, започнали преди периода на допустимост или заместващи повтарящи се национални бюджетни разходи; изразява съжаление относно липсата на яснота в Регламента за МВУ и не споделя тълкуването на Комисията, че периодът на допустимост се отнася само до датата на започване на дейността по конкретен проект, а не до началото на подготвителната фаза или фазата на проектиране; изразява съжаление, че това становище доведе до включването в ПВУ на мерки, планирани преди периода на допустимост на МВУ, и потвърждава, че всяка мярка трябва да отговаря на обхвата, целите и условията за допустимост, определени в Регламента за МВУ; призовава Комисията да въведе по-строги механизми за проверка, за да се предотврати включването на вече съществуващи проекти, които не осигуряват добавена стойност в рамките на МВУ;

211. припомня, че средствата по МВУ не се използват за замяна на повтарящи се бюджетни разходи, освен в надлежно обосновани случаи; изразява загриженост във връзка с констатациите на Палатата, че някои ключови етапи и цели, които заместват повтарящи се национални бюджетни разходи, не са били достатъчно обосновани в ПВУ;

212. отбелязва с безпокойство констатацията на Палатата, че

размерът на получените заеми по NGEU може да се увеличи над два пъти до 2026 г., докато погасяването на по-голямата част от тях е отложено за бъдещи МФР; припомня, че погасяването на получените заеми по NGEU трябва да започне преди края на 2027 г. – ако по бюджетния ред за покриване на разходите за финансиране на NGEU останат на разположение неизползвани бюджетни кредити – и да приключи най-късно до 2058 г.; отбелязва, че експозицията на бюджета на Съюза се очаква да нарасне през 2024 г. и 2025 г. спрямо края на 2023 г., главно поради новоотпуснати заеми по МВУ; изразява загриженост, че потенциални промени в пазарните условия могат да доведат до по-високи разходи по заеми, които – за частта от дълга по NGEU, свързана с предоставянето на безвъзмездна финансова помощ, ще трябва да се поемат от бюджета на ЕС; изразява загриженост, че към днешна дата все още няма план за погасяване на общия дълг по Next Generation EU и че дългът на Съюза продължава да нараства, като голяма част от това увеличение се дължи на временния инструмент за възстановяване NGEU; изразява загриженост, че увеличеният дълг и свързаните с него по-високи разходи за лихви ще имат дългосрочни последици за фискалната стабилност на Съюза, което потенциално ще доведе до по-голям финансов натиск и намален капацитет за реагиране на бъдещи предизвикателства или инвестиране в ключови стратегически области;

213. отбелязва констатацията на Палатата, че през 2023 г. плащанията от МВУ са били по-ниски от очакваното; подчертава, че Палатата критикува бавното отпускане и усвояване на средствата по МВУ; изразява загриженост във връзка с констатациите на Палатата в Специален доклад № 13/2024, че усвояването на средствата по МВУ е напреднало с известни закъснения, че държавите членки може да не са в състояние да изпълнят всички мерки в края на периода на изпълнение на МВУ, за който значителна част от средствата вече са били изплатени, и че втората половина от периода на изпълнение на МВУ е по-трудна с увеличаване на броя на ключовите етапи и цели, преминаване от реформи към инвестиции и по-напреднал етап на изпълнение, както и голям дял от мерките, които трябва да бъдат завършени през последната година;

214. отбелязва, че напротив – според Комисията постигането на ключовите етапи и целите като цяло върви по план, тъй като към 31 август 2024 г. над 40 % от наличните средства по МВУ са били изплатени на държавите членки, като отпускането на безвъзмездни средства е достигнало 48 %, а заемите леко надвишават 30 %; отбелязва, че темпът на исканията за плащане също се е ускорил от втората половина на 2023 г. насам с преразглеждането на ПВУ, свързано с въвеждането на главите за REPowerEU, което приключи през 2023 г.;

215. отбелязва констатациите на Палатата в Специален доклад № 13/2024, че допълнителните причини за бавното усвояване включват мерки, които не са съобразени с графика на МВУ, и подценяване на времето, необходимо за тяхното изпълнение (поради правилата за обществени поръчки и държавни помощи); както и несигурност по отношение на правилата за прилагане и начина, по който те следва да се прилагат, включително липса на насоки относно принципа за ненанасяне на значителни вреди (DNSH) и начина, по който той да се прилага;

216. изразява сериозна загриженост относно констатацията на Палатата, която посочва трайни слабости в прилагането на системите за контрол на държавите членки, тъй като това създава риск за наличието на пълни и точни данни, на които се основават исканията за плащане, достъпа до тези искания за целите на контрола и ефективното функциониране на системите за контрол на държавите членки за защита на финансовите интереси на Съюза; припомня, че съгласно Регламента за МВУ системите за контрол на държавите членки играят ключова роля за осигуряването на ефективна защита на финансовите интереси на Съюза; настоятелно призовава Комисията да предприема решителни и бързи действия, когато е необходимо, включително налагане на финансови корекции, и да използва пълноценно разпоредбите на Регламента за МВУ, ако в системите за контрол на държавите членки продължават да съществуват недостатъци;

217. изразява загриженост относно констатациите на Палатата в Специален доклад 22/2024 „Двойно финансиране от бюджета на ЕС – В системите за контрол липсват важни елементи за намаляване на повишения риск, произтичащ от специфичния начин на финансиране по МВУ, при който няма обвързаност с разходите“; подчертава, че държавите членки могат да предложат т.нар. „мерки с нулеви разходи“, т.е. мерки, за които се счита, че нямат разходи, които да бъдат финансирани от МВУ, и за които изобщо не се извършва проверка за двойно финансиране, тъй като Комисията счита, че мерките, които не получават средства по МВУ, не са изложени на риск от тази гледна точка; отбелязва също така със загриженост констатациите на Палатата, че от гледна точка на държавите членки множеството нива на управление, включително национално, регионално или общинско, затрудняват в значителна степен координацията и надзора; изразява загриженост, че при извършването на проверки i) последните страдат от много сложна среда с различни използвани ИТ инструменти, които често не са оперативно съвместими, а данните често не са стандартизирани, като ръчните кръстосани проверки в базите данни са единственият възможен инструмент за проверка за двойно финансиране, и ii) системите за контрол на държавите членки разчитат до голяма степен на личните декларации от получателите на средства от Съюза; отбелязва

обаче, че Палатата не е установила случай на двойно финансиране;

218. отбелязва забележката на Комисията, че съгласно Регламента за МВУ „двойното финансиране“ е изрично свързано с бюджетните разходите и следователно не може да има „двойно финансиране“, ако държавата членка не е представила разчет на разходите, свързан с конкретна мярка, като част от своя национален план; отбелязва, че Комисията подчертава, че реформите, които не са свързани с разходи, не увеличават финансовия пакет, но въпреки това са основни критерии за положителната оценка на Комисията на ПВУ, както и за тяхното пълно изпълнение за съответните плащания; посочва, че малко след одита на Палатата на място Комисията призна, че е установила първите два потенциални случая на двойно финансиране;

219. припомня, че в член 9 от Регламента за МВУ се определят като основни принципи допълняемостта и взаимодопълняемостта между финансирането на програмите и инструментите на Съюза; счита, че за да се спазят тези принципи, но да се избегне рискът от двойно финансиране, същите мерки, които вече са включени в други национални планове, ползващи се от финансиране от Съюза (например кохезионни, селскостопански и др.), следва или да не бъдат включвани в ПВУ, или да бъдат по-подробно описани, дори ако не водят до никакви разходи, за да се определи избегне двойното финансиране,; подчертава, че поради различния модел на изпълнение двойното финансиране между МВУ и останалите финансови инструменти на Съюза може да бъде по-трудно да се установи, и настоятелно призовава Комисията да остане бдителна и проактивна при идентифицирането на всяка потенциална ситуация на двойно финансиране;

220. изразява съжаление във връзка с липсата на адекватни предпазни мерки за предотвратяване на двойното финансиране на проекти по линия на МВУ и други финансови инструменти на ЕС; призовава за автоматизирана система за кръстосани проверки между МВУ и кохезионните фондове, общата селскостопанска политика и други програми за финансиране на Съюза, за да може да се откриват и отстраняват дублиращи се заявления;

221. изразява загриженост относно констатацията на Палатата в нейния Преглед 01/2023: „Финансиране от ЕС чрез политиката на сближаване и МВУ: Сравнителен анализ“, че при докладването на измами, свързани с разходи по МВУ, все още липсва стандартизиран подход със силна координация и сътрудничество между държавите членки, които са задължени да докладват за случаи на съмнение за измама не в интегрирана информационна система, а в декларацията за управлението, придружаваща всяко искане за плащане, въпреки че държавите

членки са докладвали случаи и извън декларациите за управлението; изразява съжаление във връзка с факта, че няма ясни насоки за това в кой момент следва да се докладват случаи на предполагаема измама, дали има определен праг за докладване и каква стандартна информация следва да се докладва относно всеки конкретен случай и предприетите коригиращи мерки; освен това подкрепя искането на Палатата към Комисията, отправено в същия преглед 01/2023, за получаване на достатъчно уверения от държавите членки относно ефективността на националните системи за предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция и конфликти на интереси;

222. изразява загриженост, че през 2023 г. Комисията е трябвало да въведе 10 допълнителни ключови етапа за седем държави членки, за да отстрани установените слабости в техните системи за контрол; припомня и подкрепя становището на Палатата, че въвеждането на ключови етапи, свързани с контрола, означава, че системите на държавите членки не са били напълно функциониращи, когато плановете са започнали да се изпълняват, което представлява сериозен риск за редовността на разходите по МВУ и за защитата на финансовите интереси;

223. изразява съжаление относно констатациите в Специален доклад № 26/2023 на Палатата, съгласно които за няколко области на политиката в стълба на МВУ, съдържащи политики в областта на здравеопазването, липсва съответен общ показател за измерване на напредъка; изразява загриженост относно факта, че това възпрепятства правилния мониторинг и разбиране на напредъка към постигането на етапите и целите, свързани със здравните политики;

224. приветства факта, че през 2023 г. Комисията е постигнала напредък в премахването на всяка възможност за неправилно тълкуване на данните от набора от показатели за възстановяване и устойчивост и че наборът от показатели е разгледал допълнително съответната препоръка на Палатата за подобряване на представянето на данните, показани в набора от показатели, и за подобряване на обясненията по отношение на неговите ограничения, по-специално чрез по-добро разясняване на основните методологии и изрично посочване, когато е приложимо, че съответните данни представляват оценки;

Одит и контрол

225. приветства факта, че въз основа на препоръките на Палатата и натрупания опит през 2023 г. Комисията е публикувала три методологически бележки за изясняване на прилагането на Регламента за МВУ, включително неговата рамка за i) оценка на задоволителното изпълнение на ключовите етапи и цели, след

извършване на оценка, и ii) прилагане на разпоредбите, свързани с отмяната на ключовите етапи и цели, както и методология за определяне на сумата, която трябва да бъде спряна, ако даден ключов етап или цел не са изпълнени задоволително; отбелязва актуализираните насоки относно ПВУ, приети на 19 юли 2024 г., в които се предоставят допълнителни насоки, за да се гарантира продължаващата адекватност на контрола с цел установяване и избягване на всякакъв риск от двойно финансиране, както и методологията за намаляване и събиране на вземания по МВУ в съответствие с член 24, параграф 8 от Регламента за МВУ;

226. призовава Комисията да увеличи броя на последващите одити и инспекциите на място за проекти, финансирани по линия на МВУ, особено във високорискови сектори като цифрова инфраструктура и енергетика, където при предишни програми за финансиране на Съюза са установени значителни нередности;

227. предупреждава, че включването на вече съществуващи проекти и заместването на периодични бюджетни разходи в рамките на МВУ подкопава принципа на допълняемост, като на практика превръща инструмента в механизъм за финансиране на регулярните бюджети на държавите членки, вместо да насърчава действителното възстановяване и устойчивост след кризата; призовава за спешно преразглеждане, с цел да се предотврати по-нататъшното отслабване на предназначението на МВУ;

228. застъпва се за повече решителност от страна на Комисията и на държавите членки за разкриване на нередности при изразходването на средства по линия на МВУ и за възстановяване на неправомерно изплатени суми;

229. изразява загриженост във връзка с отговора на Палатата на отговорите на Комисията относно наличието на липса на увереност на равнището на Съюза по отношение на спазването на правилата на Съюза и националните правила относно обществените поръчки и държавната помощ; отбелязва, че Комисията твърди, че увереността, предоставена от ГД „Икономически и финансови въпроси“, обхваща ефективността на контрола на държавите членки върху спазването на правилата за обществените поръчки и държавната помощ; подчертава обаче, че макар годишният отчет за дейността на ГД „Икономически и финансови въпроси“ да се позовава на оценките на Комисията за наличието и ефективността на контрола от страна на държавите членки, няма заключение относно тяхната ефективност; изразява загриженост, че според Палатата това представлява важно ограничение на обхвата на декларацията за достоверност на Комисията, което означава, че Комисията все още не предоставя пълна увереност относно това дали разходите по МВУ – които Комисията управлява пряко – са в съответствие с правилата;

230. подчертава, че закъсненията в изплащането и усвояването на средствата по МВУ не само забавят икономическото възстановяване, но и създават значителни рискове от извършване на разходи в последния момент и с ниско качество към края на периода на МВУ; призовава Комисията да въведе по-строги междинни оценки, за да се предотврати прибързаният подход „или използваш, или губиш“, който може да доведе до разхищение и неправилно разпределение на средства;

231. отбелязва със сериозна загриженост, че държавите членки могат стратегически да се откажат от исканията си за окончателно плащане, за да избегнат изпълнението на чувствителни от политическа гледна точка етапи и цели, като по този начин избегнат необходимите, но непопулярни реформи; призовава Комисията да въведе финансови санкции за непълното прилагане на МВУ, за да се предотврати манипулирането на структурата на плащанията;

232. отбелязва, че отговорите на Комисията, че тя е разширила обхвата на одитната си дейност над изискваното от Регламента за МВУ, за да провери дали процедурите за контрол, въведени в държавите членки, дават необходимата увереност, че държавите членки редовно и ефективно проверяват спазването на правилата за обществените поръчки и държавната помощ и допустимостта на мерките по МВУ, но не е съгласен със становището на Комисията, че заключенията в годишния отчет за дейността на ГД „Икономически и финансови въпроси“ обхващат този въпрос;

233. отбелязва със загриженост, че както е посочено от Комисията в нейната средносрочна оценка на МВУ от 21 февруари 2024 г., по-голямата част от държавите членки считат, че методологията за спиране на плащанията остава неясна, когато става въпрос за реформи, поради свободата на преценка, предоставена на Комисията при прилагането на методологията; настоятелно призовава Комисията да преразгледа тази методология, за да се избегнат двойни стандарти при нейното прилагане;

234. отбелязва, че Службата за вътрешен одит на Комисията, в своя одит на предварителните проверки на исканията за плащане по МВУ, извършен през 2023 г., е установила много важен въпрос, според който ГД „Икономически и финансови въпроси“, в сътрудничество с работната група за възстановяване и устойчивост, следва допълнително да разработи и формализира съществуващите насоки за случаите, в които ГД „Икономически и финансови въпроси“ изисква от държавите членки да поемат допълнителни ангажименти във връзка с действия, произтичащи от ключови етапи на одита и контрола, и по-специално че насоките следва да определят i) как ГД „Икономически и финансови въпроси“ следва да проследява изпълнението на официалното потвърждение на ангажимента на държавата

членка, ii) критериите за определяне на крайните срокове, в които държавите членки трябва да изпълнят ангажиментите си, и iii) връзките между „рамката за поемане на задължения“, „рамката за оценка на ключовите етапи и целите съгласно Регламента за МВУ“ и „отмяната на ключови етапи и цели по механизма“;

235. отбелязва, че по време на своите одити „Защита на финансовите интереси на Съюза“ Комисията проверява дали държавите членки разполагат с ясен и кодифициран процес за предаване на случаи на измама, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране на всички компетентни органи, включително Европейската прокуратура, когато е целесъобразно;

236. изразява загриженост във връзка с докладването на Палатата в нейните годишни доклади, че към края на 2023 г. Европейската прокуратура е провела 206 активни разследвания, свързани със средства, използвани за изпълнение на мерки по МВУ, и е оценила потенциалните щети в размер на над 1,8 милиарда евро (както по отношение на националното финансиране, така и на финансирането от Съюза); отбелязва, че започнатите 206 разследвания засягат десет държави членки, като близо 75 % от тези случаи идват от една държава; изразява загриженост, че в края на 2023 г. в декларациите за управление на държавите членки не е бил докладван нито един случай на открита предполагаема измама, което означава, че нито един от установените случаи в Европейската прокуратура не е бил докладван от самите държави членки, което поставя под съмнение способността на държавите членки да откриват измами и да се борят с тях; подчертава, че въпреки че все още не е завършено разследване по въпроса, данните, представени от Европейската прокуратура, потвърждават, че в МВУ е налице риск от измами, и че те поставят под въпрос надеждността на декларациите за управление на държавите членки, що се отнася до докладването на откритите измами и предприетите корективни мерки; призовава за спешно укрепване на механизмите за разкриване на измами, включително за задължителна оценка на риска от измами за всички мащабни проекти по линия на МВУ; призовава Комисията да гарантира, че Европейската прокуратура разполага с подходящи ресурси за разследване на случаи на измама, свързани с разходите по МВУ, предвид нарастващия брой разследвания и високите прогнозни щети;

237. предупреждава, че случаите на измама, които държавите членки сами отчитат в рамките на МВУ, остават недостатъчно докладвани, което създава подвеждаща представа за финансовата почтеност;

238. изразява дълбоко съжаление за липсата на прозрачност при

докладването на измами, свързани със средства от МВУ, и настоява всички държави членки да спазват стандартните задължения за докладване и да използват Системата за управление на нередностите (СУН);

239. припомня, че преработеният Финансов регламент, който е в сила от 30 септември 2024 г. („преработеният Финансов регламент“), предвижда разширяване на обхвата на Системата за ранно откриване и отстраняване (EDES), така че да включва споделеното управление и прякото управление в случаите, когато бюджетът се изпълнява с държавите членки, за програми, приети или финансирани, считано от 1 януари 2028 г.; призовава Комисията да предприема действия в най-сериозните случаи на основания за изключване, за да защити по-добре финансовите интереси на Съюза;

240. отбелязва, че с цел да се намали маржът между Комисията и Палатата, за различните тълкувания на ключовите етапи и целите Комисията е публикувала своя подход към понятията за „начална дата на дадена мярка“ и за „замяна на повтарящи се национални бюджетни разходи“ като приложения II и III към своя годишен доклад за 2024 г. относно изпълнението на МВУ; подновява призива си към Комисията да продължи да работи с Палатата, за да се сближи във възможно най-голяма степен тълкуването на ключовите етапи и целите;

Изпълнение и въздействие

241. настоятелно призовава Комисията да сведе до минимум рисковете, че държавите членки могат да предпочетат да не получат части или всички суми от последното искане за плащане, като по този начин избегнат изпълнението на последните ключови етапи и цели и се застрашат цялостното изпълнение на ПВУ; изразява изключителна загриженост относно допълнителните рискове от отмяна на мерките след края на МВУ и настоятелно призовава Комисията, когато извършва окончателните плащания, да гарантира, че такива ситуации няма да възникнат;

242. подчертава, че според междинната оценка на Комисията на МВУ от 21 февруари 2024 г. държавите членки са подчертали необходимостта от мобилизиране на повече ресурси от първоначално планираното за преразглеждане на ПВУ и че ефективността на основания на изпълнението подход е намалена от „прекомерно сложните процедури“ за внасянето на изменения на плановете, които не правят разграничение между значителни или незначителни изменения и изискват одобрение от Съвета за всяко изменение;

243. подчертава, че за целите на контрола и одитите в МВУ

държавите членки следва да въведат механизми за предотвратяване, разкриване и коригиране на корупцията, измамите и конфликтите на интереси, както и че Комисията извършва последващи одити и одити на системите по отношение на ключовите етапи и целите; подчертава, че продължава да съществува известно объркване по отношение на ролята на Палатата, която е разработила стратегия (стратегия за периода 2021–2025 г.) за изпълнение на своите отговорности по отношение на програмата NGEU и МВУ, което някои държави членки възприемат като ненужно припокриване и административна тежест; изразява загриженост, че както в своята средносрочна оценка на МВУ от 21 февруари 2024 г., така и в своя годишен доклад за МВУ от 10 октомври 2024 г. Комисията потвърждава, че органите на държавите членки на всички равнища са установили, че процедурите за одит и контрол са твърде сложни и че държавите членки са се оплакали от припокриване на одити от страна на националните органи, Комисията и Палатата; напълно подкрепя работата на Палатата по МВУ; приветства факта, че Комисията е признала и приела, че Сметната палата има пълен мандат за одит на МВУ, което е едно от основанията за освобождаване от отговорност от страна на Парламента във връзка с изпълнението на бюджета на МВУ; препоръчва на държавите членки да си сътрудничат с Европейската сметна палата;

244. изразява загриженост, че в годишния доклад на Комисията от 10 октомври 2024 г. относно прилагането на МВУ се подчертават първоначалните разходи за администрациите на държавите членки, с възможност за допълнително опростяване; отбелязва, че според годишния доклад на Комисията по отношение на разработването на инструмента в междинната оценка държавите членки са се позовали на комбинираните задължения, свързани с i) доказателствата, необходими за доказване на изпълнението на ключовите етапи и целите, ii) изискванията за докладване, например общите показатели и двугодишните данни, и iii) рамката за одит и контрол; припомня, че държавите членки виждат възможност за опростяване на процедурите за контрол и одит, като се гарантира по-добра координация между участниците и се избягват многократните проверки; отбелязва също така, отново според годишния доклад на Комисията за МВУ за 2024 г., че някои национални органи също така са посочили липса на гъвкавост в оценката на Комисията на ключовите етапи и целите и негъвкавите и ресурсоемки процедури за преразглеждане на ПВУ;

245. отбелязва, че една от целите на МВУ е да подпомогне държавите членки в осъществяването на амбициозни реформи и инвестиции, които да направят икономиките и обществата им по-устойчиви, по-стабилни и по-подготвени за екологичния и цифровия преход; подчертава със загриженост заключението на

Палатата в нейния Специален доклад № 15/2024 г., в който се изтъква липсата на уместност, качество и съпоставимост на данните, предоставени от държавите членки, като данните не са достатъчни за оценка на напредъка в областта на адаптирането към изменението на климата в държавите членки и по този начин създават предпоставки за заблуждаващи твърдения за екологосъобразност; изразява загриженост, че МВУ би могъл да се превърне във финансов инструмент за повърхностно преименуване на конвенционалните разходи като „екологосъобразни“; насърчава Комисията да въведе механизъм в рамките на МВУ, за да се проследява въздействието на инвестициите върху околната среда и да се гарантира съответствие с целите на Съюза в областта на климата;

246. подчертава въздействието на МВУ върху бизнеса и МСП в Съюза; отбелязва, че по линия на МВУ е предоставена пряка подкрепа за МСП в размер на 78 млрд. евро, което представлява 12 % от общите разходи по МВУ, и че по-широките мерки в полза на предприятията възлизат на 152 млрд. евро (23 % от общите разходи по МВУ); отбелязва, че 2,75 млн. МСП, което представлява приблизително 11 % от всички активни МСП в Съюза, са получили подкрепа чрез МВУ; подчертава, че близо 600 000 предприятия са се възползвали от инициативите за цифровизация, а 5,2 млрд. евро са били отпуснати за проекти за екологичен преход, включително за енергия от възобновяеми източници и водород;

247. подчертава със загриженост, че улесняването на трансграничните проекти не е постигнато; изразява съжаление, че въпреки включването в ПВУ на няколко мерки, свързани с важни проекти от общ интерес (ВПОИ) и трансгранични мерки в главите за REPowerEU, националното управление на Механизма не е насърчило в достатъчна степен трансграничното сътрудничество; твърдо настоява, че финансирането от Съюза следва да бъде по-добре обвързано с постигането на общите цели на Съюза и следва да генерира добавена стойност за ЕС;

248. подчертава, че в годишния доклад на Комисията от 10 октомври 2024 г. относно прилагането на МВУ се потвърждава недостатъчното участие на държавите членки на регионалните и местните органи, организациите на гражданското общество, социалните партньори и други съответни заинтересовани страни в подготовката и изпълнението на националните ПВУ; призовава за тяхното активно участие в изпълнението на националните ПВУ по места;

249. настоятелно призовава Комисията да не одобрява каквото и да било преразглеждане на ПВУ, което може да доведе до включване под друга форма на вече планирани реформи или инвестиции в рамките на ПВУ, ако те не отговарят на условията

на Регламента за МВУ; отбелязва, че всяко преразглеждане следва винаги да има за цел създаването на добавена стойност и повишаването на полезните взаимодействия;

Прозрачност

250. припомня, че въпреки че от държавите членки не се изисква да публикуват всички данни за крайните получатели, Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета [23] за изменение на Регламента за МВУ изисква от държавите членки да публикуват информация за 100-те крайни получатели, получаващи най-голям размер на финансиране по МВУ; приветства факта, че на 10 октомври 2024 г. Комисията публикува, като част от годишния доклад за МВУ за 2024 г., специално приложение, за да осигури допълнителна яснота относно понятието за крайни получатели съгласно Регламента за МВУ и обхвата на публикуването на данни за 100-те най-големи крайни получатели; изразява дълбока загриженост относно тълкуването на Комисията на понятието „краен получател“ в рамките на МВУ, тъй като често те са изброени само на министерско равнище, и че описанията са неясни, като много примери са налични в почти всички списъци, предоставени от държавите членки; отново отправя искането си списъкът на 100 най-големи крайни получатели да предоставя фактическото физическо лице или образувание, което е последен получател във веригата от парични преводи, да бъде публикуван в публично достъпна база данни, за да се повиши отчетността и да се даде възможност за независим надзор, като същевременно се зачита правната рамка на Съюза в областта на защитата на данните; изразява загриженост, че в противен случай ще бъде проблематично да се измерва въздействието и да се гарантира видимостта на средствата по МВУ за гражданите, въпреки че се взема предвид и таблото с резултати на МВУ и картата на проекта; подчертава, че ако Комисията продължи да отказва да осигури пълна прозрачност, Парламентът трябва да обмисли всички налични мерки за налагане на спазването на разпоредбите, за да предотврати подобно тълкуване на разпоредбите за прозрачност в други финансови регламенти;

251. припомня на Комисията, че буквата и духът на Регламента за МВУ трябва да бъдат стриктно следвани и че приемането на насоки или други вътрешни документи трябва да бъде в пълно съответствие с резултатите от преговорите между

---

[23] Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2021/241 във връзка с главите за REPowerEU в плановете за възстановяване и устойчивост и за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) 2021/1060 и (ЕС) 2021/1755 и Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 63, 28.2.2023 г., стр. 1 ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

съзаконодателите; изразява убеждението си, че това не е било така, когато Комисията е приела разпоредбите, свързани с тълкуването на понятието „краен получател“ в нейните Насоки относно ПВУ в контекста на REPowerEU;

252. отбелязва, че липсата на възможност да се установят крайните получатели на финансовата помощ по линия на МВУ представлява сериозен риск за прозрачността и проследимостта на средствата на Съюза и по този начин за защитата на финансовите интереси на Съюза;

253. припомня, че стабилната ИТ инфраструктура е от съществено значение за събирането на данни, мониторинга и оценката на програмите и че управляващите органи и бенефициерите са критично настроени към равнището на изискваната информация и дублирането с други национални системи; отбелязва, че за разлика от политиката на сближаване, в рамките на МВУ Палатата посочи различните структури и подходи, използвани от националните органи за мониторинг, които биха могли да се възприемат като по-малко надеждни, като предоставят нехомогенна информация и оставят потенциална възможност за голям брой грешки; подчертава, че в това отношение централизираните оперативно съвместими системи улесняват ефективното събиране и докладване на данни, докато фрагментираните системи подчертават необходимостта от рационализирани подходи;

254. приветства факта, че преработеният финансов регламент установява хоризонтални мерки за централизиран уебсайт (Система за финансова прозрачност) на равнището на Съюза, който обхваща всички получатели на финансиране от Съюза, и отбелязва, че този уебсайт трябва да преодолее настоящата разпокъсаност, да повиши прозрачността и да улесни обществения контрол върху получателите; отбелязва, че от следващата МФР (т.е. след 2027 г.) от Комисията ще се изисква да използва съответните данни, съхранявани в инструмента за извличане на данни и измерване на риска Arachne, за да захранва централизирания уебсайт за целите на прозрачността, и че в съответствие с правилата за защита на данните уебсайтът ще включва само публични данни, например съответни данни за получателите, изпълнителите, подизпълнителите и бенефициерите; освен това подчертава, че всички държави членки ще имат задължението да предоставят на Комисията достъп до тези данни, които да бъдат подавани в Arachne чрез автоматизирани средства; изразява съжаление, че използването на Arachne от държавите членки не е задължително;

255. отбелязва, че окончателните ключови етапи и цели на националните ПВУ трябва да бъдат завършени до 31 август 2026 г. съгласно член 18, параграф 4 и член 20, параграф 5 от

Регламента; припомня необходимостта Комисията да работи в тясно сътрудничество с всяка държава членка за ускоряване на изпълнението на място, включително чрез предоставяне на редовни насоки и – при поискване, техническа помощ за подпомагане на изпълнението на плановете; отново изразява своята загриженост относно възможността за отмяна на ключови етапи и цели след края на МВУ и настоятелно призовава Комисията да предотврати такива ситуации;

256. призовава Комисията да отхвърли всяко искане за преразглеждане на ПВУ, което би намалило цялостната амбиция на плана или би премахнало важни структурни реформи от ПВУ, и да даде приоритет на изпълнението на мерките, свързани със специфичните за всяка държава препоръки в ПВУ; освен това призовава Комисията да увеличи техническата си помощ за държавите членки, които изостават в изпълнението на МВУ;

Препоръки

257. призовава Комисията да предприеме действия във връзка с препоръките на Палатата в нейния годишен доклад, както и в свързаните специални доклади, и приветства факта, че Комисията приема по-голямата част от тях; призовава Комисията да ги изпълни и да информира органа по освобождаване от отговорност относно напредъка по изпълнението;

258. призовава Комисията да предостави във възможно най-кратки срокове пълен достъп на Палатата до новия инструмент за докладване относно Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) – FENIX;

259. призовава Комисията освен това:

i) да балансира внимателно изискванията за одит и контрол с административната тежест, наложена на държавите членки и бенефициерите на бъдещи инструменти, основани на резултатите, като същевременно се поддържа достатъчно ниво на контрол и одит, което да осигури стабилна защита на финансовите интереси на Съюза;

ii) да следи отблизо продължаващото изпълнение на ключовите етапи и целите, по-специално на тези, свързани с одита, мониторинга и контрола, и да гарантира подходящ мониторинг на всяка потенциална отмяна на вече приключени ключови етапи и цели;

iii) да използва резултатите от своите проверки на системите за контрол на държавите членки, за да изкаже ясно заключение относно тяхната ефективност и да предприеме всички подходящи мерки;

iv) да създаде единно звено в Комисията за контакт за държавите членки относно декларацията за достоверност, до което Палатата да може да има достъп, без да обременява допълнително държавите членки с искания за допълнителни доказателства;

v) да регистрира и систематично да следи за всички нередности и измами, свързани със средствата на МВУ;

vi) да прилага последователно и точно разпоредбите, свързани с „крайните получатели“ съгласно Регламента за МВУ, като преразгледа насоките си относно ПВУ в контекста на REPowerEU, и да комуникира с държавите членки относно правилното прилагане на определението за „крайни получатели“; призовава Комисията да представи предложения, с които държавите членки да се задължат да публикуват подробна информация относно крайните получатели;

vii) да рационализира своя контрол върху ключовите етапи и целите чрез прилагането на подход за единен одит, който би позволил намаляване на административната тежест, консолидиране на одитните отговорности между Комисията и Палатата и координиране на сроковете и изискванията за одит, за да се избегне дублиране и припокриване на проверките и одитите, като същевременно бъде осигурена пълна защита на финансовите интереси на Съюза;

viii) да подпомага държавите членки при осигуряването на истинска оперативна съвместимост на информационните системи, така че да се улесни ефективното събиране, докладване и обмен на данни между различните правителствени ведомства и агенции, за да се даде възможност за свеждане до минимум на рисковете от двойно финансиране, активни кръстосани проверки между съответните бази данни и комуникация с държавите членки относно техния административен капацитет, с цел да се гарантира, че няма двойно финансиране; отбелязва във връзка с това положителните примери, предоставени на конференцията на Палатата относно прозрачността и проследимостта на финансирането от ЕС за възстановяване и устойчивост през октомври 2024 г.;

ix) да работи в тясно сътрудничество с държавите членки, за да се гарантира, че ключовите етапи и целите, по-специално тези от структурно естество или свързани със специфичните за всяка държава препоръки, се изпълняват изцяло и надлежно и че няма да бъде одобрено преразглеждане на ПВУ, ако то включва намаляване на амбицията или отслабване на важни мерки; да избягва,

доколкото е възможно, преразглеждането на планове, което може да представлява включване под друга форма на планирани мерки в рамките на ПВУ, ако те не отговарят на условията на Регламента за МВУ;

x) да прилага стриктно разпоредбите на Регламента за МВУ, включително тези относно спирането на плащанията или събирането на суми, по-специално ако не е гарантирана защитата на финансовите интереси на ЕС;

xi) да прилага много стриктно методологията за частичните плащания, включително по отношение на структурните мерки и мерките, свързани с изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки;

xii) да разработи методология, основана на качеството и съпоставимостта на данните, за оценка на напредъка в областта на екологичния и на цифровия преход, както и осезаемите ползи в държавите членки;

xiii) да гарантира, че държавите членки прилагат надлежно разпоредбите за видимост на МВУ, като гарантира, че мерките, изпълнявани чрез Механизма, са обозначени по подходящ начин като финансирани от Съюза;

xiv) да предоставя техническа помощ, административна подкрепа и съвети на държавите членки за укрепване на техния административен капацитет, включително чрез организиране на редовни заседания на неформалната експертна група по прилагането на МВУ, за да се обсъдят техническите аспекти и да се насърчи обменът на добри практики между националните органи;

xv) да извършва, при всяко предложение за преразглеждане на ПВУ, цялостен анализ на новите и съществуващите мерки и на това дали те ще заместят повтарящи се бюджетни разходи или ще бъдат в нарушение на други условия за допустимост на ПВУ;

xvi) да предоставя обучение и подкрепа на държавите членки за повишаване на административния капацитет, включително обучение за специални умения и знания, както и да дава примери за най-добри практики;

xvii) да продължи да работи с Палатата, за да се сближи във възможно най-голяма степен тълкуването на ключовите етапи и целите;

xviii) да използва препоръките на Палатата от нейната работа по МВУ и опита, натрупан при изпълнението, за разработването на структурата на следващата

многогодишна финансова рамка, включително прилагането на бъдещи инструменти на Съюза, основани на резултатите;

xix) да укрепва разработването на бъдещи инструменти, основани на резултатите, чрез осигуряване на по-тясна връзка между отпускането на плащанията и напредъка в изпълнението;

xx) да гарантира, че всяко бъдещо преразглеждане, както и цялостното изпълнение на ПВУ, се извършва в тясно сътрудничество и консултации с местните и регионалните власти и с други съответни участници с цел да се постигне максимално въздействие на ПВУ;

xxi) да анализира слабостите в инструментите, основани на изпълнението, и да ги отстрани при разработването на нови програми в бъдеще;

xxii) да постигне – в следващата МФР – високо равнище на оперативна съвместимост и обмен на данни между различните правителствени ведомства и агенции, за да се улесни ефективният обмен на данни и актуализациите в реално време между множество платформи, за да се даде възможност за проследяване на припокриващи се проекти, като се сведат до минимум рисковете от двойно отчитане и двойно финансиране.